

Eleccions al Parlament de Catalunya 1992.

Programa de Govern.

ELECCIONS AL PARLAMENT DE CATALUNYA 1992

**PROGRAMA
DE GOVERN**

ÍNDIX

PREPARAR L'ECONOMIA I LA SOCIETAT CATALANA PER AL REPTE DE 1993 7

Afrontar el repte de 1993	9
Una indústria per al Mercat Únic	13
El sector serveis: qualitat i competitivitat	20
La producció alimentària: un valor estratègic	25
Una activa participació en el món financer	33
Concertació i ocupació: objectius irrenunciables	35
Educació: una proposta per les noves necessitats	41

ESTENDRE EL BENESTAR A TOTS ELS CIUTADANS 49

La salut és un dret	51
Habitatge per a tothom: un repte que cal afrontar	63
Els drets socials garantia per a tothom	67
Una cultura plural, creativa i participativa	75
Un sistema esportiu estructurat	96
Un govern per a les dones i els homes de Catalunya	101
Per una nova política de joventut	103
Una política de defensa dels consumidors i usuaris	105
Seguretat i Justícia: eficàcia i rigor	107
Drogues: un combat en tots els fronts	113

PEL REEQUILIBRI COMARCAL I TERRITORIAL DE CATALUNYA 117

Ordenar i equilibrar: el pla d'infraestructures	119
Un territori sense desigualtats, uns serveis bàsics per a tots	127
La Catalunya dura	128
Millorem els nostres barris	132

**PER LA PROTECCIÓ DEL MEDI AMBIENT
I LA NATURA 135**

- Un medi ambient harmònic i de qualitat,
una qüestió prioritària 137
- Recuperar els nostres rius 142

UN BON FUTUR PER A CATALUNYA 145

- Un pas endavant: la proposta federalista 147
- Acord i negociació: bases del sistema de finançament 150
- L'Administració catalana: moderna i eficaç 153
- La normalització lingüística com a empresa col·lectiva 158
- Els mitjans de comunicació al servei de la democràcia 170
- L'Administració local clau per vertebrar Catalunya 172
- Catalunya i Europa: repte i esperança 177

**PREPARAR L'ECONOMIA I LA
SOCIETAT CATALANA
PER AL REpte DE 1993**

AFRONTAR EL REPTE DE 1993

1. La segona meitat de la dècada dels vuitanta ha esdevingut un període excepcionalment positiu per a l'economia de Catalunya. Durant els anys 1986-1990 el PIB ha mostrat una taxa de variació anual acumulativa del 5,5%, percentatge clarament elevat, i superior al de la mitjana espanyola, que a la seva vegada també ha estat més alt que el de la mitjana de la CE. Durant aquest període de temps, l'atur s'ha reduït, la inversió ha augmentat i l'activitat industrial ha crescut de forma apreciable.

2. Aquesta situació ha estat possible per la confluència de tres factors, que cal subratllar amb especial èmfasi. En primer lloc, per l'encertada política econòmica del Govern Socialista, que va permetre -després de l'obligada etapa d'adaptació econòmica dels anys 1982/1985- introduir l'economia espanyola en una fase de creixement econòmic sostingut, que ha esdevingut especialment beneficiosa per a Catalunya. Un cop més s'ha posat de manifest que quan l'economia espanyola funciona, l'economia catalana se'n veu especialment beneficiada i que les interrelacions entre una i l'altra són molt grans. En segon lloc, pels efectes positius de la incorporació a la CE l'any 1986 i l'impacte favorable de l'obertura de l'economia catalana a l'exterior. En contra dels temors que podien existir, la nostra economia ha passat amb uns excel·lents resultats la prova de la integració en l'economia europea, amb la que ha experimentat una creixent vinculació, com ho mostra l'evolució de les exportacions i la inversió estrangera amb aquests països. En tercer lloc, finalment, la capacitat d'adaptació de la societat i dels agents econòmics catalans, empresaris i treballadors molt concretament, que han estat especialment capaços d'orientar les seves conductes econòmiques en la direcció que exigien els nous temps. Aquests factors -als que cal afegir-ne d'altres més singulars, com la força dinamitzadora que ha tingut per a tot Catalunya l'organització dels Jocs Olímpics de 1992 per part de la ciutat de Barcelona- han contribuït decisivament a fer possible l'etapa de prosperitat econòmica per la que ha travessat l'economia catalana en la segona meitat de la dècada dels vuitanta.

3. Aquesta evolució favorable no ha d'amagar, però, la realitat dels problemes existents. L'economia catalana no ha aprofitat suficientment els bons moments pels que ha travessat per dur a terme les adaptacions que resulten

indispensables, de cara al gran repte que suposa l'entrada en vigor de l'Acta Única l'any 1993 i haurà de fer-ho ara, en condicions menys favorables del que hauria estat desitjable.

Aquests reptes són: per una banda, Catalunya es troba lluny, encara, dels nivells de renda i de benestar de les regions capdavanteres d'Europa amb les que aspirem a compartir el protagonisme i el lideratge de la nova realitat europea. La nostra renda per càpita -relativament alta a Espanya- està per sota de la mitjana europea. Catalunya, que és per volum una de les primeres zones industrials d'Europa, està entorn del lloc noranta (d'entre cent-seixanta) en renda per càpita. Entre les grans empreses industrials i de serveis en els diferents sectors, no hi figuren empreses catalanes. La taxa d'atur, reduïda en relació a la resta d'Espanya, és encara molt elevada si la comparem amb la dels altres països de la CE.

D'altra banda, la competitivitat de la indústria i l'economia catalana ha de millorar per a poder resistir amb èxit la concurrència amb altres economies que comportarà l'entrada en vigor de l'Acta Única de 1993. Un cop més, l'economia catalana no ha sabut aprofitar l'etapa de forta expansió econòmica per a millorar adequadament els seus nivells de competitivitat. Els preus han augmentat més de pressa. La productivitat és més baixa que a d'altres països en nombrosos sectors. Els costos, per contra, han mostrat una evolució preocupant. I no només, ni principalment, els costos salarials. També els costos financers, energètics, i els costos d'oportunitat d'unes infraestructures de transport, comunicacions i altres factors generals associats a la competitivitat industrial, clarament insatisfactoris.

4. Aquests reptes es resumeixen en un propòsit central, que constitueix l'eix bàsic de la política econòmica que els socialistes realitzarem des del Govern de Catalunya: preparar l'economia catalana per a la fita de 1993. Aquest propòsit es concreta en tres objectius fonamentals:

- a) Mantenir i consolidar el ritme de progrés econòmic i el creixement de l'economia catalana.
- b) Estendre aquest creixement a tots els sectors de la societat i disminuir la taxa de desocupació.
- c) Contribuir a la modernització i l'augment de competitivitat de l'economia de Catalunya.

És evident que alguns d'aquests objectius no poden ser assolits només des del Govern de la Generalitat. En molts aspectes exigeixen també l'actuació d'altres nivells d'administració. I, en qualsevol cas, en última instància està en mans de la pròpia societat catalana -dels seus empresaris,

professionals, treballadors del camp, empleats i treballadors dels diferents sectors- fer possible que puguin ser assolits. Però a la Generalitat li correspon mobilitzar els diferents sectors de la societat catalana i fer-los confluïr en aquells objectius que responen a interessos comuns; i té, més enllà del seu marc competencial estricte, un paper de representació global, que l'autoritza i l'obliga a cercar la col.laboració amb les altres administracions. I, sobretot, cal dir que, actualment, en la nova situació d'integració econòmica i monetària europea -que fa que bona part de les polítiques macroeconòmiques tradicionals passin a mans de la Comissió Europea i que el Govern de l'Estat disposi d'instruments cada cop més limitats-, les responsabilitats -ara no només polítiques, sinó també competencials- per dur a terme les polítiques d'adaptació estructural de l'economia que cal aplicar per a millorar la competitivitat recauen en molt bona mesura en el Govern de la Generalitat: les polítiques de recerca i de formació a tots els nivells i, especialment, les de formació professional i universitària; les polítiques d'infraestructures en transports i comunicacions; les polítiques de suport a la indústria i als processos d'innovació tecnològica.

Avui el procés de modernització i d'adaptació de l'economia de Catalunya al repte de la integració europea i a l'entrada en vigor, el gener de 1993, de l'Acta Única, esdevé així no només el principal problema al que cal fer front sinó també la principal i bàsica responsabilitat del Govern de la Generalitat de Catalunya.

5. Però per a preparar l'economia catalana no n'hi ha prou només amb millorar la competitivitat. Cal també actuar en altres direccions. Preparar el repte del 93 també significa millorar el benestar dels catalans: estendre les prestacions d'atenció sanitària, facilitar l'accés a un habitatge digne, preocupar-nos per la formació dels nostres fills. Fer un país més equilibrat territorialment, amb menys comarques endarrerides i menys municipis desatesos en equipaments i serveis fonamentals. Avançar envers una societat més cohesionada, on no hi hagi bosses de marginació i de pobresa, i l'atur s'hagi reduït sensiblement. Construir un país conservat i no degradat, capaç de preservar els seus potencials de riquesa mediambiental i de paisatge (i a Catalunya, on el turisme és un sector motor de primer ordre, aquesta no és un qüestió secundària).

Tot això també és preparar Catalunya per al gran repte de 1993. Per a fer-ne un país europeu. En el benestar dels seus ciutadans, en la qualitat de vida, en la cohesió social i econòmica. Només així podrem progressar realment en tots els sentits. I també en el de la competitivitat i el vigor econòmic.

6. L'entrada en vigor de l'Acta Única el 1993 esdevindrà un salt qualitatiu decisiu en el procés d'integració econòmica europea. També un gran repte per a l'economia catalana. Aquesta data pot esdevenir preocupant, certament, si no som capaços de millorar el nostre nivell actual i de modernitzar-nos adequadament. Però també pot actuar d'estímul per a impulsar l'economia catalana cap a una nova etapa d'expansió i de creixement econòmic, tal com va succeir l'any 1986, amb la incorporació a la Comunitat Europea. Ara, però, cal actuar positivament. Amb visió de conjunt i altura de mires. Cal ser capaços de sumar energies. D'entendre's i col·laborar activament i profitosament amb el Govern de l'Estat i amb els Ajuntaments. De convocar tots els sectors de la societat catalana a que treballin conjuntament per a un objectiu comú. D'utilitzar tots els instruments i els ressorts dels que disposem -que no són pocs- per a situar la nostra economia i la nostra societat en el grup de les més desenvolupades, pròsperes i justes d'Europa. Aquest és un gran repte. Els socialistes sabrem fer-hi front.

UNA INDÚSTRIA PER AL MERCAT ÚNIC

La indústria ha esdevingut el motor més actiu del creixement econòmic de Catalunya en els darrers anys.

El Mercat Únic Europeu posarà a l'abast de la nostra indústria un ampli mercat de 300 milions de persones. Per poder-hi accedir en condicions de competitivitat, la indústria catalana haurà de fer un important esforç per millorar la seva productivitat, els nivells tècnics i, en general, l'estructura i el funcionament de l'aparell productiu.

Els socialistes, des del Govern de la Generalitat, que té importants competències en matèria d'indústria, haurem de jugar un paper de primer ordre en aquest procés, desenvolupant una política industrial orientada a la consecució de tres objectius principals:

- a) El reequilibri territorial
- b) L'adaptació a les condicions del Mercat Únic, mitjançant polítiques que afavoreixen el creixement de les exportacions, majors nivells de competitivitat i la modernització del teixit industrial.
- c) La protecció del medi ambient, fent compatible el nivell d'expansió econòmic amb la millora de la qualitat i la preservació del medi.

Els instruments de política industrial que han de fer possible assolir aquests objectius són:

1. Pla de Desenvolupament Industrial de Catalunya

Les debilitats de la indústria catalana es deuen, en bona part, a la manca d'uns criteris clars de política industrial per part de l'actual Govern de la Generalitat.

És necessària l'articulació dels recursos econòmics i socials, a fi d'impulsar el desenvolupament general de la indústria, dotar el sistema productiu de major eficàcia i competitivitat i assolir una millor distribució territorial.

Per tal de fer possible aquesta articulació, els socialistes elaborarem un Pla de Desenvolupament Industrial concertat amb els diferents agents econòmics, socials i institucionals. Els elements fonamentals d'aquest Pla seran:

- La definició del marc d'instruments a utilitzar, de forma global i coordinada, i les directrius a seguir en les diferents polítiques sectorials, de localització industrial, de protecció del medi ambient, de formació, d'investigació...

- La col.laboració i concertació entre les diferents administracions (Generalitat, Estat, CEE, Administracions Locals) i els agents econòmics, socials i institucionals).
- L'impuls del Centre d'Informació i Desenvolupament Empresarials (CIDEM), dins el marc global definit, com a instrument públic de promoció industrial, coordinador de centres d'informació, formació i assessorament a la indústria existents, i com a element de dinamització del teixit associatiu empresarial per generar serveis d'innovació tecnològica necessaris per a la indústria catalana.
- La creació d'infraestructures de suport bàsic a l'empresa, potenciant la creació de nous centres de recerca i desenvolupament tecnològic, de centres d'informació sobre noves tecnologies i fomentant la normalització tècnica a l'empresa catalana.
- La promoció i finançament de programes d'investigació i innovació tecnològica i d'estalvi energètic.
- Posar la política de sòl industrial (Institut Català del Sòl) al servei dels objectius de reequilibri territorial i protecció del medi ambient.
- La definició de plans específics de reactivació econòmica per a aquelles comarques que com la del Berguedà i el Ripollès han sofert un procés de regressió industrial.
- L'increment del Control de Qualitat, les mesures de seguretat industrial i la millora general de les condicions laborals.
- Instrumentar la incidència de la Generalitat en l'elaboració de les reglamentacions bàsiques de l'Estat que afectin la indústria catalana.
- El compliment de la normativa anticontaminant, a fi de frenar el procés de degradació de les condicions medioambientals.
- Promoure l'adopció de mesures anticontaminants per part de les empreses.
- L'establiment de programes de col.laboració amb la Universitat i els centres de Formació Professional i Formació Ocupacional per tal que el sistema educatiu proporcioni la capacitat tècnica i científica necessària, pel que fa a la producció i la utilització de noves tecnologies.
- La coordinació dels diferents Departaments i Organismes de la Generalitat amb incidència a la indústria.

2. Institut Català de Promoció Industrial

Serà l'organisme responsable de desenvolupar els objectius i mesures del Pla de Desenvolupament Industrial, així com de coordinar l'actuació industrial dels diferents instruments de la Generalitat que incideixen a la

indústria (LAGAIN, CIDEM, COPCA, ICF, IDIADA, ICE, INCASOL).

En aquest Institut participaran els diferents agents econòmics, socials i institucionals, l'activitat dels quals tingui incidència a la indústria.

3. Recolzament a les accions de promoció econòmica de les Administracions locals

La major part de les Administracions Locals de Catalunya (Ajuntaments, Consells Comarcals, Diputacions) realitzen una important actuació en el camp de la promoció i del desenvolupament econòmic.

La xarxa territorial que representen aquestes Administracions Locals, especialment els Municipis, ha de considerar-se l'eix vertebrador de qualsevol política de reequilibri territorial.

Per tant, i en el marc de l'objectiu del reequilibri territorial industrial, la Generalitat posarà els mitjans necessaris per tal de promocionar les iniciatives locals orientades a oferir les condicions necessàries per desenvolupar noves empreses.

4. Ciència i Tècnica

Catalunya no disposa d'un sistema de relació entre ciència, tecnologia i indústria adequat a les necessitats i prioritats del nostre país ni homologable a la resta de països de la CEE, fonamentalment per la manca d'una acció de Govern aficaç en aquest camp.

En aquest sentit a partir d'un estudi de les necessitats i objectius industrials i tecnològics a Catalunya, elaborarem un Pla de prioritats que potencii la vinculació entre la Universitat i l'empresa i incrementi la relació entre l'administració de la Generalitat i les associacions empresarials, científiques, tècniques i professionals del nostre país.

Només amb unes fites clares es podrà coordinar i impulsar una veritable política de recerca a Catalunya que incrementi la capacitat d'I+D de les nostres empreses i pugui influir en la definició dels plans europeus i els plans nacionals de recerca, informant i coordinant les iniciatives dels grups i centres de recerca a Catalunya i millorant les seves necessitats de finançament.

5. Energia

L'objectiu fonamental de la política energètica a desenvolupar per la Generalitat ha d'ésser un profund desenvolupament i posada en pràctica efectiva de les competències que té Catalunya en aquesta matèria.

La política energètica que proposem s'orienta a:

a) Fomentar l'estalvi i utilització racional de l'energia.

- b) Ordenar els subsectors de distribució d'energia.
- c) Vetllar per la seguretat de treballadors i usuaris i pel manteniment de la qualitat del medi ambient.
- d) Impulsar la defensa dels interessos del consumidor energètic.

La necessitat de reorientar la política energètica de la Generalitat de manera ràpida i eficaç en el marc dels objectius anteriorment esmentats fa precis l'adopció d'un conjunt de mesures concretes:

- Elaborar un esquema de model energètic per a Catalunya, delimitant i definint les actuacions a emprendre en el marc dels recursos energètics disponibles. Aquest esquema, que ha de permetre conèixer les necessitats del país, es realitzarà amb la participació dels agents econòmics, socials i institucionals del sector.
- Impulsar iniciatives i propostes que incideixen en les actualitzacions del Pla Energètic Nacional (PEN).
- Posar els mitjans tècnics i econòmics necessaris per tal de fomentar que les empreses implementin mesures d'estalvi d'energia, així com realitzar un estudi per tal de determinar les accions d'estalvi energètic que duren a terme tots els organismes públics de Catalunya.
- Impulsar l'autogeneració d'energia, creant les condicions tarifàries i tècniques que propiciïn la seva expansió.
- Elaborar una normativa de concessions administratives, que desenvolupi la legislació estatal, amb l'objectiu de precisar aspectes tals com la garantia de qualitat de servei, la viabilitat econòmica, la coherència amb la política d'ordenació del territori, la seguretat i la defensa del medi ambient.
- Garantir la conservació en condicions òptimes d'utilització de les diferents xarxes de distribució (de gas, electricitat...).
- Col·laborar amb els Ajuntaments en l'elaboració d'una cartografia del subsòl urbà en la qual figurin les instal·lacions dels serveis públics.
- Promoure l'elaboració de Plans d'Actuació enfront a Emergències, que assegurin la disponibilitat de mitjans suficients per fer-los front.
- Vetllar per la defensa dels interessos dels consumidors mitjançant accions d'informació i assessorament en els àmbits tarifari, contractual i de relacions distribuïdor-consumidor.
- Donar prioritat a l'ordenació de les funcions i recursos del Pla d'Electrificació Rural a Catalunya, desenvolupant-lo d'acord amb criteris de màxima rendibilitat social.
- Continuar avançant en la línia de substitució de l'energia nuclear per fonts energètiques més segures.

- Dotar dels recursos tècnics i econòmics suficients els serveis de control radiològic de les centrals nuclears.
- Desenvolupar la normativa estatal en matèria de seguretat energètica.

6. Economia Social

Els socialistes hem donat suport, històricament, a totes aquelles formes d'empresa i associació que tinguessin com a base la solidaritat entre els seus membres i, a la vegada, un sentit d'interès general.

Aquests tipus d'entitats, com són, arreu d'Europa, les cooperatives, les mutualitats i les associacions amb activitat econòmica i sense ànim de lucre, i que, a casa nostra hi afegim les Societats Anònimes Laborals (SSAALL), apleguen i donen treball, dins l'àmbit comunitari, a milions de persones, i constitueixen un entramat econòmic i social molt important.

Des del Govern de la Generalitat, potenciarem aquest tipus d'empreses que, per la seva eficàcia en l'ocupació, creen riquesa, distribueixen eficaçment la renda, reciclen professionalment els seus treballadors i generen una cultura de participació i corresponsabilitat imprescindible per a l'èxit de les polítiques de rendes i creixement econòmic.

Per això, la nostra política de Govern estarà basada en els següents elements:

- La creació d'un Institut per al Desenvolupament de l'Economia Social, que coordini la política de la Generalitat envers aquests tipus d'empreses.
- L'impuls i suport a les estructures representatives del sector.
- La concertació amb les federacions representatives del moviment cooperatiu i de SSAALL de polítiques de productivitat i competitivitat i, en concret: possibilitar la millora tecnològica i el reforçament de les estructures comercialitzadores i la planificació i execució dels diferents programes formatius per a millorar la formació empresarial dels seus socis, tant ocupacional com de gestió d'empresa.
- L'impuls, des del Govern de la Generalitat, de la introducció dins dels àmbits de l'ensenyament reglat -des d'EGB fins a BUP- dels elements necessaris per divulgar i ensenyar els valors de l'empresa cooperativa.

També impulsarem el concepte i la pràctica cooperativa en els diferents estaments docents universitaris.

- El Parlament de Catalunya ha aprovat la figura tant de l'adherit a la cooperativa, com del títol participatiu. Ambdues figures són eines per potenciar la participació de capitals dins de les cooperatives. Des de l'administració, propiciarem, junt amb el sector cooperatiu, instruments

vàlids per afavorir el finançament de projectes útils i rendibles i realitzarem una política de foment i promoció de noves societats cooperatives, orientada a desenvolupar sectors i empreses amb capacitat i futur empresarial.

- La incorporació a les federacions representatives del sector d'instàncies de participació econòmica i social de què disposi la Generalitat i que tinguin relació amb la seva activitat.
- La potenciació de la gestió de serveis públics o d'interès públic, per mitjà d'experiències associatives i cooperatives.
- El foment del desenvolupament i la consolidació del mutualisme de previsió social a Catalunya, que en els darrers anys ha realitzat un gran esforç per a la seva reestructuració i ha demostrat la seva eficàcia i la seva capacitat de servei a la societat, i ajudarem a remoure els obstacles que dificulten el seu creixement i la seva promoció.
- La promoció de l'associacionisme voluntari, per a la realització de tot tipus d'activitats i serveis d'interès per al país, com són el progrés econòmic, social i cultural i la defensa del medi ambient.

7. La petita i mitjana empresa i l'artesanía

La petita i mitjana empresa és una part fonamental de la riquesa de Catalunya, i la seva penetració en el teixit social català és un dels elements diferencials del nostre país, respecte de la majoria de les altres CCAA de l'Estat.

Cal enfortir, per tant, aquest teixit social, mostra de l'esperit de treball i esforç continuat de l'empresari català, encara que, per la seva heterogeneïtat, no és fàcil d'aplicar mesures genèriques de foment de l'activitat.

Si més no, cal, prèviament, una definició del que s'entén per mitjana o petita empresa i, fins i tot, dins d'aquesta darrera qualificació, una especial consideració a les empreses de caràcter i mesura artesanal.

Per això és necessària la creació d'un organisme per a les petites i mitjanes empreses (PIME), incloent les artesanes, amb les següents característiques:

- Que coordini les activitats de les diferents administracions amb incidència a l'activitat PIME.
- Que sigui un element bàsic d'informació i de comunicació recíproca entre l'Administració i les empreses PIME.
- Que porti a terme programes dels diferents sectors que componen aquest ventall d'empreses, recolzant-se en la col.laboració de les seves associacions representatives i les corporacions existents.

- Que fomenti el desenvolupament i creació d'empreses PIME, especialment d'aquells sectors amb futur tècnic i econòmic, tenint en compte el marc d'activitat de mercat (interior, europeu, etc.) en què es desenvolupin.
- Que defensi els legítims interessos PIME, especialment en matèria tecnològica, econòmica i financera i de protecció contra actuacions de competència deslleial o il·lícita, per a la qual aquest tipus d'empresa és més feble.

L'estructuració d'aquest organisme que té una ubicació fàcil dins el Departament d'Indústria, amb la col·laboració d'altres Departaments que podrien recolzar la Institució adient, o bé potenciant els ja existents.

Dins la Petita i Mitjana Empresa (PIME), s'ha de destacar l'existència d'un sector específic que, tradicionalment, ha estat quasi marginat a Catalunya, tot i el seu fort arrelament: l'artesania no ha merescut prou atenció per part dels poders públics de Catalunya.

En aquest sentit, la nostra posició respecte d'Europa és gairebé ridícula, ignorant els acords dels països comunitaris respecte del sector.

En relació a l'artesania cal assenyalar que és un dels àmbits d'economia social més important i que ve definida per les característiques d'ofici i de dimensió d'empresa, i recull més destacadament tot el problema de conjunt que afecta les altres PIME (manca de capacitat financera, dificultats de comercialització de productes i d'accés al mercat internacional, poc nivell tècnic en la gestió empresarial...).

El nostre programa de Govern preveu:

- L'homologació de la qualificació d'empresa artesana als criteris europeus.
- L'estudi de la constitució de Cambres Artesanes públiques amb capacitat de gestió econòmica i suport públic.
- La promoció de la creació i recolzament del funcionament d'Escoles d'Oficis Artesans, dins de la qualificació ja esmentada.
- La potenciació de la informació tècnica i empresarial, cap als grups representatius dels professionals (Gremis, Associacions, etc.).
- El foment de vies de col·laboració del sector amb les altres activitats econòmiques i culturals (indústria, disseny...).
- La participació de representants dels sectors artesans a tots els organismes i institucions econòmiques i socials de Catalunya.
- L'accés als programes i fons d'ajut a l'Artesania de la CEE, posant-los a l'abast dels artesans de Catalunya, a través de les seves pròpies organitzacions.

EL SECTOR SERVEIS: QUALITAT I COMPETITIVITAT

COMERÇ

Una de les conseqüències més evidents de la millora econòmica de què ha gaudit la nostra societat en els darrers anys rau en els importants creixements que ha experimentat en general el poder de compra dels ciutadans.

A aquesta realitat no hi podia ser aliena l'activitat comercial.

Els percentatges de creixement han estat generalitzats en totes les especialitats, i els índexs d'ocupació laboral que gaudeix el sector és cada vegada més important.

L'activitat del comerç és eminentment urbana, així doncs, cal cercar en les iniciatives municipals les raons de la política a aplicar.

El comerç no és només el negoci dels comerciants. Tota la ciutat o poble on es realitza hi participa físicament i econòmica, i moltes zones urbanes tenen la fisonomia que els confereix la presència del comerç establert.

Avui es pot afirmar que desenvolupar el comerç d'una ciutat equival a millorar-ne la imatge, tant per als ciutadans com per als visitants puix sovint aspectes físics dels equipaments comercials són els rècords que romanen més vius d'una visita.

Els ciutadans, en tant que consumidors, mereixen una oferta diversificada i completa, i per això cal un comerç modern i dinàmic.

D'aquí ve que més enllà de les seves funcions reguladores i administratives, els municipis tenen una missió molt important en el foment de l'activitat comercial, perquè cap altre sector econòmic no és capaç d'inserir-se tant profundament en la vida ciutadana.

L'anteriorment comentada millora econòmica ha contribuït a modificar aspectes molt importants del comportament individual i col·lectiu de la societat. Un dels canvis més importants és el referent als hàbits de compra. La important incorporació de les dones al món del treball està modificant les freqüències i volums de les compres, així com també els horaris en què es realitzen.

Un projecte polític progressista sobre el comerç ha de reforçar el sistema de distribució per tal que sigui adequat a les necessitats, expectatives i demandes de la majoria de la població.

L'eix d'actuació política no pot oblidar que el beneficiari final del comerç ha de ser el consumidor i per tant ha d'adequar l'estructura i el servei en tal sentit.

Tot l'exposat fins ara afecta molt directament les empreses i els professionals del comerç, que es troben en la necessitat de reformar de forma urgent, en molts casos, els equipaments i les formes de venda.

La política que desenvoluparem els socialistes es concretarà en:

1. Mesures legislatives

- a) La revisió de la Llei d'equipaments comercials, per tal d'adequar-la a un esquema més dinàmic i respectuós amb l'autonomia d'actuació i per facilitar l'especialització i la professionalització.
- b) La recopilació de tota la legislació comercial de Catalunya en una nova Llei General de Comerç Interior.

2. Mesures administratives i polítiques

- a) La promoció de programes i ajuts econòmics per contribuir a la professionalització dels comerciants i per a la modernització i adaptació dels establiments a les poblacions o barris on realitzin la seva activitat.
- b) L'impuls de l'Institut de Comerç i Consum, per tal d'orientar i proporcionar suports tècnics i financers a les iniciatives dels comerciants.
- c) La realització de programes de formació en la gestió.

3. Mesures per als Ajuntaments

- a) Els municipis hauran de disposar del Pla d'Ordenació i Orientació Comercial per tal d'informar els comerciants o aquells que pretenguin instal·lar-se de les característiques i necessitats de llurs poblacions.
- b) La realització de programes i dotació de recursos financers per tal de fomentar l'urbanisme comercial, la urbanització de zones comercials i illes de vianants.
- c) La realització de programes i dotació de recursos financers per a la construcció i adequació de Mercats Municipals.

TURISME

Des del 1989 ençà es manifesten, amb creixents intensitat i duresa, els efectes dels greus problemes acumulats durant molts anys en el sector turístic, que es troba avui en una situació delicada que requereix l'adopció

d'urgents i importants decisions. La previsió estatutària de competència exclusiva de la Generalitat de Catalunya sobre la política de turisme és efectiva de forma completa des del gener del 1983. Els socialistes catalans ens proposem exercir aquesta responsabilitat de govern superant la residual inèrcia triomfalista de quan, aparentment, tot anava bé, i la tímida d'un discurs governamental que finalment reconeix l'existència de problemes, però que no es tradueix en mesures i actuacions adients i suficients.

Ens proposem fer front als problemes. Cal tenir-los identificats encara que sigui sintèticament:

- En el segment que coneixem amb el nom de turisme de sol i platja, que suposa no menys del 70% de la magnitud global del sector a Catalunya, no s'ha de defugir el parlar de crisi. Cal aclarir que no es tracta d'una crisi d'ocupació -la recessió en afluència és relativament poc important, per més que sigui alarmant com a tendència- sinó d'una crisi de model, de prestigi, de rendibilitat. D'una crisi, per tant, profunda.
- Pel que fa a les ofertes emergents, bàsicament en zones rurals i de muntanya, el problema rau en la insuficiència de mesures cautelars que garanteixin la no reproducció d'errors iguals o similars als que han afectat la franja costanera, sobretot en relació a un ús del territori que no el degradi i a la proporcionalitat entre dimensió de l'oferta i recursos disponibles.
- Quant al turisme urbà i, en general, el menys basat en recursos naturals no es detecten ni són previsibles problemes punyents llevat, en tot cas, de la seva infrautilització en relació al seu potencial, tant en la seva explotació autònoma com en el seu valor de complementarietat per a les altres ofertes.

Ens proposem una profunda reorientació estratègica de la política de turisme adequant-la a, d'una banda, la importància econòmica del sector i, de l'altra, a la magnitud i complexitat dels problemes que planteja. Cal superar la concepció restrictiva del que fins ara s'ha entès per política de turisme i ampliar-la en un sentit pluridisciplinari per tal de donar resposta integral a la necessitat de consolidar un turisme socialment assimilable i econòmicament rendible, íntimament lligat a les singularitats del territori amb tots els seus atributs i equilibris, fugint de models unidimensionals i estandaritzats que porten a dependre de les modes i les guerres de preus. Un turisme, que sigui font de riquesa i vehicle de comunicació, de prestigi i de projecció de Catalunya.

Concretant programàticament aquesta política les nostres accions seran:

- Dotar la política de turisme d'una dimensió interdepartamental. No es

pot fer una autèntica política de turisme sense capacitat de participació i incidència en qüestions depenents d'altres Departaments.

- Establir mecanismes de coordinació i cooperació no jerarquizades entre els tres nivells de l'administració i d'aquestes amb el sector privat, cercant acords entre tots aquests agents intervinents.
- Millorar la xarxa d'infraestructures i els serveis públics que formen part dels productes turístics i són, per tant, factors de competitivitat.
- Desenvolupar l'article 72 de la Llei Municipal i de Règim Local de Catalunya, que tipifica els municipis turístics, per tal de fer possible i estimular que aquests corregeixin les seves mancances i puguin millorar els seus serveis.
- Regular les magnituds de l'oferta i la tipologia d'un creixement més selectiu i sostenible.
- Implicar a fons la política turística en la mediambiental atès que la preservació del medi és un valor capitalitzable turísticament i que les externalistes negatives generades pel turisme acaben, quan són excessives, inviabilitzant la seva pròpia subsistència.
- Fer ús dels ressorts de les polítiques urbanística i territorial per tal de refer l'equilibri entre activitats econòmiques i per evitar els models que suposen que el nou sostre entri directament en el mercat al·legal de places turístiques o en subsectors saturats subsidiaris del turisme.
- Estimular la iniciativa privada a la implantació d'oferta complementària: bases nàutiques, complexos recreatius, etc., garantint però, la mínima agressió al medi físic.
- Aplicar amb rigor mesures de control de qualitat dels mínims exigibles en els serveis turístics, afegint a la normativa existent en les reglamentacions classificatòries, que es limiten a regular les instal·lacions, d'altres paràmetres objectivables que contemplin la tipologia i qualitat dels serveis.
- Encetar una decidida política de defensa del turista com a consumidor i de transparència de mercat -en el sentit que els turistes sàpiguen amb certa precisió el que contracten en el moment en què ho contracten- per tal que l'actual dicotomia entre preus superbarats dels paquets bàsics, als quals corresponen serveis creixentment degradats, i preus molt elevats dels serveis complementaris deixi de ser un factor activíssim de desprestigi i de pèrdua de mercats.
- Restituir mínims acceptables de seriositat comercial i d'acompliment contractual pel que fa als fluxos intermedis i les seves derivacions i implicacions, intentant minimitzar el risc de fractura del complex, i en

alguns punts fràgil, sistema financer que s'autoalimenta cada vegada amb més dificultat.

- Fer més atenció a l'evolució de la demanda, molt dinàmica i canviant, sense gregarisme de les modes però adequant i creant productes genuïns i permeables entre si que contemplin les noves tendències en un ampli ventall de modalitats de turisme: rural, verd, esportiu, formatiu, divulgatiu, cultural, urbà, congressual, firal, de negocis, itinerant, etc., redefinint i transformant també el de sol i platja.
- Homologar els productes de qualitat que poden ser de molt diferent composició i nivell de preu. Dit d'una altra manera, cal desneutralitzar en alguna mesura les actuacions de les administracions públiques discriminant positivament els productes homologats, que gradualment han d'anar abastant el conjunt de l'estructura d'oferta. Aquesta és l'autèntica política de requalificació del sector.
- Ampliar i dotar les línies d'ajut per a la modernització i reconversió d'instal·lacions que ho necessiten, condicionant, però, el seu atorgament a compromisos de reconversió, també, de la tipologia de serveis per tal de garantir que aquests siguin competitius i homologables.
- Potenciar, pensant en el turisme intern, una cultura del lleure que contempli i desenvolupi totes les possibilitats d'autoprogramació del temps lliure per part dels grups socials, cooperant amb tot el moviment associatiu i, d'una manera molt especial, amb els sindicats.
- Extingir el tractament atípic de l'ensenyament turístic i fer-lo dependre del Departament d'Ensenyament en tot el seu cicle: FP, diplomatura i llicenciatura. Racionalitzar programes i segregar especialitats, amb atenció a les noves professions. Coordinar i prioritzar les tasques de recerca sobre el sector que es porten a terme a Catalunya.
- Revisar a fons els criteris promocionals, marcats fins ara per la inèrcia, el burocratisme i el malbaratament estèril de recursos. Cal tenir en compte les noves dimensions de la capacitat receptiva de la ciutat de Barcelona arran de la transformació olímpica i estimular la seva utilització col·laborant des del Govern de la Generalitat en la promoció de programes i productes propis d'una gran ciutat europea i capital de la Mediterrània. La promoció genèrica s'ha de limitar a les accions estrictament ineludibles, concentrant els esforços en comunicar dos tipus de missatge: el primer és el de la nova política de control de qualitat i defensa del turista com a consumidor, que ha de respondre a una realitat efectiva i que ha de servir per recuperar credibilitat i prestigi en els mercats; el segon és la promoció, precomercialització i, eventualment, comercialització dels productes homologats, els que han de dotar d'un nou segell de qualitat el nostre sector turístic.

LA PRODUCCIÓ ALIMENTÀRIA: UN VALOR ESTRATÈGIC

MÓN RURAL

Els socialistes catalans volem remarcar la voluntat de treballar per un desenvolupament equilibrat del nostre país, que amplifiqui les potencialitats de cada territori i de cada sector i, per això mateix, volem proclamar la nostra voluntat de govern de millorar la qualitat de vida en el món rural.

- Perquè volem recuperar per al món rural una funció activa i no de reserva.
- Perquè volem recuperar per a l'agricultura una funció estratègica i no marginal.
- Perquè volem recuperar per al món rural el protagonisme que no hagués d'haver perdut mai.
- Perquè volem expressar la solidaritat del conjunt dels ciutadans enfront dels problemes de Catalunya, treballant pel Benestar Social del món rural.
- Perquè volem trencar la dicotomia entre agricultura productiva i agricultura marginal a partir de la valoració de les potencialitats endògenes de cada territori, de les seves limitacions estructurals i d'un respecte rigorós per la funció social i ecològica que avui integra l'activitat agrària.

Amb l'orientació de l'acció de Govern que hem descrit i que ens comprometem a seguir, definim ara els criteris amb què la desenvoluparem:

- La concentració d'esforços dispersos mitjançant una acció de coordinació decidida i respectuosa de les diferents actuacions institucionals.
- La consideració de les potencialitats locals com a nucli de desenvolupament diferenciat per a cada territori.
- La valoració realista dels problemes de la política agrària des de la perspectiva de la reforma de la PAC.
- El respecte del medi i la integració dels paràmetres ambientals en la presa de decisions.

Amb aquests elements, els socialistes volem adoptar com a prioritaris els següents àmbits de treball per complir l'objectiu de millora de la qualitat de vida en el món rural.

- Potenciar l'agricultura i la ramaderia productives en la perspectiva de la reforma de la PAC atenent a les exigències de competitivitat del Mercat Únic i a les especificitats de la demanda alimentària de la societat catalana.
- Donar suport a l'activitat agrària que, tot i no ser competitiva, representa l'únic ressort econòmic per mantenir la funció socioecològica de cobertura del territori, i que, per tant, compleix una funció social a la que els socialistes no renunciarem mai.
- Encetar una política forestal que doni suport a l'activitat econòmica que el teixit territorial imposa, i que doni acolliment a les necessitats d'esbarjo i formació ambiental dels ciutadans que viuen en els centres urbans.

Per tant caldrà concretar les següents estratègies a seguir:

- Una estratègia territorial i de benestar rural, orientada a la millora de la qualitat de vida de les persones que hi viuen, i al desenvolupament equilibrat i respectuós del medi territorial.
- Una estratègia productiva orientada a la integració del major nombre possible d'explotacions en la dinàmica del mercat més important del món.
- Una estratègia temporal i de potenciació dels elements de recanvi que contempli els requisits mínims de formació i d'acolliment, orientats a establir la vida en els entorns rurals.

Per tot això, adoptarem les següents accions de govern:

1. Accions orientades a la millora del Benestar Rural

- Desenvoluparem una acció de coordinació de totes les inversions públiques amb incidència en el món rural, tendents a cobrir la prestació universal de les necessitats bàsiques i a la millora dels serveis públics com:
 - a) la millora de la xarxa d'electrificació;
 - b) la generalització del servei d'aigua a domicili;
 - c) el control, canalització i depuració de les aigües residuals urbanes i dels purins;
 - d) l'adequació, d'acord amb els programes locals dels serveis de salut i d'ensenyament;
 - e) la millora de les comunicacions i els transports.
- Actuarem directament sobre les rendes dels agricultors de les zones de muntanya i desfavorides, complementant l'actuació de l'Estat i de la CEE.

- Desenvoluparem un programa de suport a les necessitats específiques de les dones treballadores en el món rural que minorin els greuges que l'aïllament estableix quant a guarderies, llars infantils, reinserció laboral, formació professional, etc.
- Desenvoluparem una política tendent a reduir la inseguretat de les persones i produccions a partir de programes de dotació d'instal·lacions de protecció i de la millora de les infraestructures de vigilància rural.
- Potenciarem la diversificació de les activitats econòmiques, aprofitant al màxim els diferents potencials que pugui tenir cada zona.

2. Accions orientades al desenvolupament d'activitats productives

- Incentivarem l'activitat econòmica revitalitzant el teixit sòcio-econòmic en una acció decidida de Govern de la Generalitat que tendeixi, a més de l'acció relativa a l'agricultura, a una política de creació de llocs de treball permanents i econòmicament viables fora del sector agrari. Aquesta política de desenvolupament rural ha de respondre en gran mesura a les necessitats i iniciatives locals, especialment de les petites i mitjanes empreses, privilegiant la valorització del potencial que ja hi ha al territori.
- Qualsevol activitat productiva es suporta en una ocupació de territori i és necessària una acció de Govern per a garantir aquest territori. Els socialistes posarem els mitjans necessaris perquè els poders locals enduguin l'ordenació dels seus respectius territoris recuperant per al sòl agrari un paper no residual enfront del sòl urbanitzable.
- Serà necessària una política concreta de recolzament de l'empresa familiar agrària. Caldrà aprofitar les ajudes comunitàries i estatals en aquest sentit, i, com a mesures concretes que depenen del Govern de la Generalitat, aplicarem el que està regulat a la Llei de l'Empresa Familiar Agrària de subvencionar un 90% de l'impost de transmissions patrimonials, impost que es quantificarà segons el valor cadastral.
- Fomentarem el cooperativisme de producció i totes les formes associatives que tendeixin a la reducció dels costos i a l'increment de la capacitat de producció.
- Estendrem i generalitzarem l'ús de les assegurances agràries, ampliant-les al màxim de productes, per disminuir el risc econòmic.
- Promourem les inversions que tendeixin a optimitzar les condicions de producció, i per tant, que millorin la viabilitat de les explotacions.
- Desenvoluparem polítiques sanitàries que eliminin definitivament les malalties cròniques de la nostra ramaderia amb un finançament

suficient.

- Promourem les fórmules associatives de comercialització, entroncant-les amb les cadenes de transformació i distribució alimentària.
- Estendrem els regadius, buscant el màxim aprofitament, dintre de la racionalitat, dels recursos hidràulics, i promovent especialment les mesures d'estalvi d'aigua. S'haurà de desenvolupar un programa concret per a la reutilització amb finalitat agrícola de l'aigua de les depuradores urbanes.
- Durem a terme una acció decidida de foment de la qualitat com a element diferenciador en el mercat, per donar opcions a produccions amb un origen, un mètode o una manipulació específiques. El manteniment i la promoció de productes d'alta qualitat és un recurs de l'agricultura i de la ramaderia de les zones desfavorides i de muntanya. Aquesta incentivació s'haurà de dirigir cap a tres aspectes:
 - que siguin productes amb unes normes de qualitat particular.
 - que siguin originaris de regions reconegudes per les seves produccions tradicionals.
 - que garanteixin aliments produïts per mètodes particulars, com l'agricultura biològica.
- Fomentarem les produccions que puguin representar un valor afegit, recuperant activitats tradicionals i artesanals, donant suport a produccions alternatives deslligades del mercat alimentari.
- Farem accions de promoció del turisme rural, amb l'aprofitament de la riquesa natural i paisatgística de nombrosos territoris i com a activitat complementària per tal d'aconseguir un desenvolupament integral i equilibrat del territori.
- Desenvoluparem una política forestal compromesa amb la funció de suport a activitats econòmiques i acolliment de la població dels nuclis urbans en activitats de lleure. Aquest model de política forestal l'adaptarem als models existents de gestió d'espais protegits per dotar Catalunya d'una política integrada de gestió de les seves masses forestals i de protecció del medi.
- Farem, des del Govern de la Generalitat, una política de defensa dels interessos dels nostres pagesos en la reforma de la PAC.

3. Accions de protecció temporal

- Desenvoluparem plans d'experimentació, que serveixin de guia a les explotacions, i que serveixin per divulgar la tasca d'investigació per a la millora.

- Actuem en investigació aplicada al desenvolupament rural que permeti utilitzar, estendre i generalitzar els avenços tecnològics directament sobre les necessitats concretes del món rural. Això comportarà un esforç d'estensificació de la xarxa telefònica i de comunicació i la introducció de les noves tecnologies en el món rural.
- Recuperarem per a l'administració catalana un paper d'interlocutor sectorial i assessor tècnic, que ha perdut per dedicar-se a l'estricta tramitació burocràtica.
- Adaptarem l'educació i formació dels joves que han de desenvolupar la seva activitat en aquest àmbit a les característiques pròpies: un primer pas serà mantenir i millorar la xarxa educativa en el món rural: un segon desenvolupar un esquema educatiu i uns programes de formació professional adaptats a les necessitats futures d'aquest món; i finalment amb la creació de centres rurals de formació, als quals puguin accedir tant els joves quan passin de l'escola a la vida activa, com els adults.
- Emmarcarem totes aquestes actuacions dintre d'una política específica dedicada als joves pagesos, i, en general, als joves que desenvoluparan la seva activitat en el món rural. Aquesta política haurà d'incentivar la instal·lació dels joves que vulguin dedicar-se a l'agricultura com a base fonamental de la seva activitat econòmica, i d'aquesta manera aconseguir el rejuveniment del camp català.
- Aplicarem paral·lelament a aquesta política de rejuveniment de l'agricultura les mesures de jubilació anticipada per a aquells agricultors, a qui la ràpida evolució de l'agricultura ha deixat desfats en la seva explotació.
- Dinamitzarem una política de defensa i gestió del patrimoni natural en la que el valor predominant serà el respecte per les institucions i lideratges locals, amb garantia de plena participació per part de la Generalitat.

LA POLÍTICA PESQUERA

1. Clarificació del marc competencial

Cal fer un avenç important en la definició de les competències legals en matèria pesquera i la seva possible evolució. En aquest sentit, és imprescindible que la Generalitat assumeixi totes les competències possibles en el marc territorial, mitjançant el sistema de delegació.

2. Simplificació de l'administració pesquera

Buscarem un acord entre les administracions implicades -Central i Generalitat- a fi d'obtenir una simplificació de les seves atribucions que eviti duplicacions burocràtiques innecessàries.

3. Recursos propis

En el que afecta als recursos interns, és precís finalitzar l'ordenació dels mateixos i regular els diferents caladors en funció de les característiques de cadascun, adaptant igualment a aquestes les disposicions sobre vedes, horaris i arts. En qualsevol cas, la regulació de les pesqueries ha de venir orientada per una "evaluació real dels recursos" així com la seva evolució, qüestions aquestes pendents en els darrers anys.

Per altra banda, hem d'insistir que l'ordenació dels caladors necessita d'un cens de cada àrea i modalitat de pesca que permeti tenir una imatge més real de la situació.

4. Recursos externs

Els interessos del sector pesquer de Catalunya han de ser defensats per part del Govern Central en les diferents negociacions internacionals. Per això proposem que es puguin realitzar reunions entre les administracions catalanes i espanyoles prèvies a possibles acords entre la CEE i els països tercers de la Mediterrània.

5. Política d'estructures

Té per objectiu, no tan sols la modernització i adaptació de la flota als recursos existents, sinó també l'adequació de totes les infraestructures en terra tals com llotges, instal·lacions de ports pesquers, instal·lacions de fred, etc.

Per altra banda, la política d'estructures comprèn també des de l'òptica de la CEE aspectes que entenem que s'han de potenciar al màxim tals com l'aqüicultura o la instal·lació d'esculls artificials.

Per tot això, les nostres mesures seran:

- L'impuls a la construcció d'embarcacions polivalents i, en aquest sentit, cal fer el projecte necessari per a la construcció d'un model de pesquer del Mediterrani que doni resposta a aquesta necessitat, és a dir, un vaixell prototip.
- La dinamització d'un canal d'experiències hidrodinàmiques.
- La dotació de contingut real al Centre Nacional d'Aqüicultura a fi que la investigació que es realitzi repercuteixi en el desenvolupament del sector. Alhora pel que respecta a aquesta activitat complementària de

l'extractiva, cal potenciar-la sobre tot en allò que es refereix a cultius intensius i semiintensius que permeten un major control de tots els paràmetres, així com en determinades àrees propícies tals com el Delta de l'Ebre i el nord de la Costa Brava. Per altra banda s'haurien de buscar nous productes i espècies avui encara poc tractades, però amb bones sortides comercials.

- L'avenç en la construcció d'esculls artificials que permetin una regeneració de recursos en perill i de gran importància per a les pesqueres locals. En aquesta línia s'ha d'insistir en la necessitat inajornable de procedir al seguiment de l'efectivitat dels mateixos, d'acord amb les directrius de la CEE.

6. La política Mediterrània de Pesca

Hem de continuar insistint en la coordinació que ha d'existir entre l'Administració Central i la Generalitat a l'hora d'intervenir en la seva elaboració.

7. Un acord pel Golf de Lleó

Sense entrar en altres consideracions hi ha un primer tema a resoldre com és el de la pesca en el Golf de Lleó, que milloraria la seva explotació amb un tractament conjunt per part de tots els països implicats, sota les directrius de la CEE i amb una real participació en el moment de prendre les decisions per part de les organitzacions professionals del sector.

8. Política de mercats

S'ha d'intervenir en els mercats a través del desenvolupament del règim de preus de la CEE i la millora de la competitivitat.

Potenciant les denominacions d'origen, així com l'especialització en productes autòctons i la seva promoció pública. En aquests terrenys hem de potenciar el producte "peix fresc" davant el Mercat Únic de 1993 donat que la introducció de peix congelat per part de les empreses estrangeres serà previsiblement un dels grans reptes que es plantejaran en major volum que ara.

9. La Política Social

Ha de tendir, a més de mantenir la renda dels productes, a superar desequilibris interns del sector tan pel que fa a les diverses modalitats, com a obtenir un major grau d'equilibri entre les diferents zones.

Dins d'aquest context s'han de potenciar l'assistència familiar i la

Seguretat Social, la medicina preventiva i tots aquells aspectes que fan referència a la seguretat en el mar.

10. La Formació nàutico-pesquera

Actualitzada la nova realitat del sector i ampliada a noves professions com la d'aqüicultor, serà un altre dels eixos bàsics de la nostra actuació.

11. Potenciar els recursos europeus destinats al sector pesquer

Hi ha un aspecte bàsic i global per poder dur a terme correctament la política pesquera, es tracta del finançament; en aquest sentit la reforma dels Fons Estructurals de la CEE, hauria de contemplar en el seu si aspectes importants de la pesca i l'aqüicultura que poden ésser instrumentats a través del FEDER i la FSE.

UNA ACTIVA PARTICIPACIÓ EN EL MÓN FINANCER

Els eixos bàsics que els socialistes pensem aportar en la política financera de la Generalitat són els següents:

1. Les Caixes d'Estalvi, que gaudeixen d'un gran arrelament popular i d'una implantació molt estesa ocupen un lloc central en el sistema financer de Catalunya. En aquest sentit, farem efectiu el seu paper com a entitats de caràcter social i emprendrem les iniciatives legislatives necessàries perquè aquest caràcter resti pelès en els seus òrgans de Govern, en els quals han de tenir un pes decisiu persones designades fonamentalment per les corporacions locals representatives dels llocs on les Caixes tenen una implantació més gran.

2. Fomentarem que les Caixes d'Estalvis siguin les entitats financeres que col.laborin més directament amb la Generalitat, especialment en la promoció i finançament dels grans projectes de futur i de present de Catalunya. Es tracta d'aconseguir la canalització dels recursos necessaris per al finançament dels projectes esmentats, sense perjudicar l'equilibri financer i patrimonial de les Institucions.

3. Potenciarem la Federació Catalana de Caixes d'Estalvis com a punt de concentració de serveis comuns, en àrees per a estimular totes aquelles iniciatives de col.laboració mútua necessàries en un mercat financer cada vegada més ampli i innovador.

4. Quant a la política de fusions estimularem aquelles que responguin a veritables criteris d'eficiència, rendibilitat i fortalesa de la caixa resultant, tot vetllant per la seva catalanitat i la conservació dels llocs de treball.

5. La coordinació de l'Obra Social de les Caixes d'Estalvis constitueix un aspecte en què cal avançar, per aprofitar el volum important de recursos generals. Intensificarem al màxim la col.laboració amb les actuacions al sector públic, per tal de superar les iniciatives estrictament publicitàries.

Atès que un dels dèficits socials més importants és el de l'habitatge, s'estudiarà que, amb càrrec a part dels fons de l'Obra Social, es puguin subsidiar part dels tipus d'interès dels préstecs per compra d'habitatge, per tal d'abaratir-los.

6. L'Institut Català de Finances ha de donar lloc al desenvolupament ampli i a l'aplicació pràctica de les seves funcions, especialment pel que fa a l'actuació coordinada amb les seves entitats bancàries i amb les Caixes d'Estalvis.

7. Potenciarem la vitalitat i l'activitat de les entitats financeres de tipus cooperatiu, amb actuacions associades amb les altres entitats financeres, públiques o privades, per tal d'aconseguir satisfer les necessitats dels sectors específics que desenvolupen aquestes cooperatives.

8. Barcelona i Catalunya han perdut durant els darrers anys i d'una forma progressiva poder financer. Per a recuperar-lo, donarem suport institucional al màxim nivell a la candidatura de la ciutat de Barcelona com a seu de l'Eurofed i revitalitzarem els mercats financers en les seves distintes modalitats, especialment el borsari i el de futurs.

CONCERTACIÓ I OCUPACIÓ: OBJECTIUS IRRENUNCIABLES

Els socialistes volem fer present la societat catalana a la Generalitat i potenciar els canals que facin possible aquesta presència. Catalunya necessita unes institucions públiques fortes i arrelades. Aquest enfortiment resulta enriquidor i positiu si s'assenta sobre una societat viva, organitzada, capaç d'expressar-se amb veus diverses i plurals. Per a nosaltres les veus dels treballadors tenen una especial importància. Ens proposem mantenir un diàleg permanent amb els sindicats, impulsar una política que contribueixi a la seva major implantació i capacitat de representació i fer-los presents institucionalment en una Generalitat oberta a tota la societat.

Impulsarem una política de concertació social amb els interlocutors socials representatius –els sindicats de treballadors i les organitzacions empresarials– en tots aquells aspectes vinculats als respectius interessos i a l'interès de Catalunya.

1. Participació institucional

Els socialistes reordenarem i potenciarem la presència institucional de les centrals sindicals i organitzacions empresarials en els diferents organismes dependents de la Generalitat mitjançant:

- La potenciació del Consell de Treball, tot mantenint la seva composició tripartita (Generalitat, empresaris i sindicats) per transformar-lo en un veritable òrgan de participació institucional dels agents econòmics i socials en tots els assumptes relacionats amb l'activitat econòmica i les polítiques socials adreçades a la millora de les condicions de vida i treball.
- Com a òrgan consultiu del Govern de la Generalitat se li sotmetran, preceptivament, tots els projectes legislatius i normatius concernents al seu àmbit competencial per emetre informe.
- La dotació al Consell de Treball d'una partida pressupostària suficient per assegurar l'infraestructura necessària per desenvolupar les seves competències.
- La potenciació de la participació institucional dels sindicats dels treballadors i organitzacions empresarials en el sentit de dotar als òrgans de més competències i capacitat vinculant, així com també d'un pressupost suficient per al seu correcte funcionament.

- La racionalització de la participació institucional tant pel que fa a la seva descentralització al territori, cercant aquella dimensió que faci possible el màxim de participació però també el màxim d'eficàcia, com pel que fa a la composició, adequant-la a la representativitat real de les forces socials i econòmiques.

2. Relacions laborals

Els socialistes som partidaris que el principi d'autonomia de les parts presideixi les relacions laborals, però tanmateix som conscients dels riscos que es derivarien de la seva aplicació sense elements que vetllin per la lluita contra la discriminació, injustícia i insolidaritat social vers els menys afavorits, els treballadors. Per això exercirem les competències en matèria laboral amb una orientació progressista a la Generalitat, segurs que l'efectivitat dels drets econòmics i socials aconseguida de manera democràtica i participativa són l'única garantia de la llibertat i la dignitat dels treballadors.

En aquest sentit les nostres mesures seran:

- Dedicarem una especial atenció a la racionalització i millora de l'administració laboral. A tal efecte serà objectiu prioritari la correcta combinació de la màxima unificació a nivell polític i administratiu al costat de la màxima descentralització territorial possible dels organismes i serveis que corresponen a l'administració laboral.
- Des del Govern de la Generalitat proposarem a l'administració de l'Estat la coordinació i col.laboració en l'àmbit català dels organismes laborals pertanyents a ambdues administracions, autonòmica i perifèrica de l'Estat, per tal d'afavorir l'atenció al'administrat, evitar la duplicitat d'actuacions i incrementar l'eficàcia dels recursos esmerçats.
- El Govern Socialista exercirà el dret de tutela de les relacions laborals que li confereix la legalitat vigent mitjançant una ferma acció inspectora al voltant del respecte a la normativa laboral. En particular aquesta política haurà de centrar-se en el següent:
 - a) control del compliment de la legislació laboral sobre discriminació laboral per raons de sexe, origen, llengua, estat civil o afiliació sindical;
 - b) control rigorós de les modalitats de contractació;
 - c) control sobre el respecte i la defensa dels drets sindicals;
 - d) control sobre les condicions de seguretat i higiene als llocs de treball;
 - e) control sobre les cotitzacions a la Seguretat Social i bonificacions;

f) control sobre l'aprovació, tramitació i aplicació dels expedients de regulació d'ocupació, modificació de les condicions dels contractes de treball per tal d'impedir una incorrecta utilització d'aquestes vies.

- Realitzarem i difondrem totes les estadístiques i els estudis necessaris per facilitar un millor coneixement de les relacions laborals (conflictivitat, sinistrabilitat, etc...) amb especial èmfasi en el desenvolupament de la negociació col·lectiva.
- Aprofundirem la participació sindical en les empreses públiques catalanes mitjançant la presència dels representants sindicals al Consell d'Administració.
- Impulsarem una política de relacions laborals, on cada cop més els agents socials i econòmics siguin els protagonistes de les mateixes. En aquesta direcció recolzarem de manera decidida el funcionament dels Tribunals Laborals de Mediació, Arbitratge i Conciliació generats mitjançant els acords de les parts.
- Potenciarem un Pla integral de protecció de la salut laboral que coordini totes les competències i els recursos existents a Catalunya amb l'objectiu de prevenir el risc, garantir el compliment de la legislació i minimitzar els danys a la salut.

OCUPACIÓ

Els socialistes no renunciem a situar l'objectiu d'un lloc de treball per a cada persona activa en el centre de la nostra acció política.

L'etapa de creixement econòmic sostingut, propiciada per la política econòmica desplegada pel Govern Socialista, s'ha demostrat globalment útil per a Catalunya. Mentre que fa uns anys els percentatges d'aturats eren superiors que els de l'Estat actualment ens troben ara per sota, amb una xifra que oscil·la entre el 10% i l'11%.

Malgrat això, l'atur a Catalunya no té repercussions similars sobre tots els ciutadans. La taxa d'atur femení és tres vegades superior a l'atur entre els homes. Els joves menors de 25 anys constitueixen encara el 25% del total de l'atur a Catalunya. Quasi el 70% tenen un nivell d'instrucció igual o inferior a l'EGB.

La generació de polítiques actives a favor de l'ocupació, que substitueixin la política del subsidi, per la mobilització dels aturats en el procés de recerca i obtenció d'un lloc de treball digne requereix una coordinació integral de

tots els recursos, desocupació, formació professional ocupacional, plans d'ocupació, la col.laboració entre tots els nivells de l'administració i la participació efectiva dels agents socials.

Això ho han entès els Ajuntaments que, sense tenir competències formals estrictes, han fet un gran esforç d'imaginació, audàcia i també financer substituint l'actuació dels tradicionals Plans d'ocupació per iniciatives ocupacionals arrelades a les necessitats i possibilitats del territori.

L'acció del Govern de Convergència i Unió, en canvi, ha destacat per la seva continuïtat en polítiques d'ocupació superades per la realitat, la insuficiència i manca de transparència en la gestió, l'allunyament dels altres agents actuants (administracions locals, empresaris i sindicats) més preocupat per plantejar problemes de competències i per duplicar xarxes que per orientar i encapçalar la coordinació de recursos -sempre insuficients- que ens arriben a Catalunya.

Els socialistes farem de la necessària creació d'ocupació un objectiu nacional, des de la convicció que Catalunya no es pot permetre el desaprofitement d'energies que l'atur suposa. Concretament ens proposem les mesures següents:

- L'elaboració d'un Pla d'acció integral contra l'atur que, formant part d'una política econòmica global adreçada cap a un creixement econòmic sostingut, equilibrat i equilibrador, tindrà per objectiu prioritari la lluita contra l'atur i en especial contra l'atur femení, juvenil i d'aquells col·lectius amb especials dificultats per accedir a un lloc de treball. Aquest Pla serà sotmès a la necessària concertació social amb les organitzacions empresarials i sindicals.
- La màxima coordinació entre totes les institucions implicades en la lluita contra l'atur, a fi de fer possible la més gran eficàcia i rendibilitat dels recursos, accions i programes encaminats a crear ocupació amb independència del seu origen. Farem una política d'obtenció del màxim de recursos de les administracions públiques en base a la necessària coordinació i clarificació d'allò que aporta cada nivell (Estat, Comunitat Autònoma i Municipis). Això permetrà incentivar polítiques coordinades fins i tot a nivell de la CEE.
- La discriminació positiva de totes les actuacions adreçades a afavorir la incorporació de la dona al món del treball dintre del conjunt de programes d'ocupació.
- La prioritització de la inserció socio-professional i laboral dels col·lectius menys afavorits de la població, residents en zones urbanes o barris de gran densitat demogràfica, amb pocs equipaments socials, generado-

res de conflictivitat social o bé condicionats a causa de minusvàlues, òbviament també dels aturats de les comarques més deprimides de Catalunya.

- La creació dels Consells Locals o Comarcals d'ocupació amb participació de representants de les corporacions locals, empresaris i sindicats que tindrà com a objectiu la definició i programació de les actuacions formatives i ocupacionals necessàries al seu territori. Tanmateix es farà una crida a la participació dels organismes d'altres administracions amb actuació sobre el mercat de treball per a la seva incorporació. En aquest sentit s'establirà la dotació dels fons necessaris destinats a assegurar el seu funcionament.
- Prestarem especial atenció a la generació de programes adreçats a aconseguir la formació d'especialistes en oficis artesanals, en especial aquells que tinguin una utilitat pública relacionada amb la restauració i conservació del nostre patrimoni.
- Es posaran en marxa programes destinats a aconseguir ocupacions estables vinculades a la recuperació de pobles abandonats, la preservació del medi natural, l'estalvi energètic, els serveis a la persona i específicament dels serveis que es puguin generar.
- La promoció i la cobertura de diversos fons destinats a les corporacions locals dirigits a establir la màxima eficàcia dels recursos destinats a la creació d'ocupació.
- La creació d'un programa específic destinat a l'especialització de tècnics a l'estranger en àrees específiques de desenvolupament tecnològic industrial.
- La promoció de projectes d'autoocupació és cada vegada més important. Promoure i ajudar a finançar els projectes dels aturats que desitgin crear la seva pròpia ocupació és imprescindible. Per ajudar a finançar les inversions o l'inici d'aquestes activitats empresarials seran creades partides pressupostàries pel Consell Executiu, per a les quals demanarem la col.laboració de les entitats financeres.
- L'inici d'una campanya, consensuada amb els agents socials, de promoció i difusió de totes les formes de contractació amb l'objectiu d'afavorir la seva correcta utilització. En aquest sentit es farà especial èmfasi en aquelles formes de contractacions infrautilitzades com el contracte de relleu.
- La creació del Consell Català de Formació Professional que tindrà com a objectiu la planificació de la Formació Professional (tant reglada com ocupacional), la formació d'adults, la formació tècnico-

professional i de postgrau per adequar-la a les necessitats en contínua evolució de la nostra societat. Aquest organisme estarà constituït per tots els Departaments de la Generalitat amb competències, representants de les Administracions Locals i dels agents socials implicats (sindicats i organitzacions empresarials).

EDUCACIÓ: UNA PROPOSTA PER A LES NOVES NECESSITATS

INTRODUCCIÓ

Els socialistes som la garantia de lligams amb el passat més brillant de la pedagogia catalana i la recuperació del compromís amb els moviments de renovació pedagògica. Cal establir la continuïtat i l'evolució en l'espai, el temps i les idees, des de la Casa dels Nens montessoriana a la primera Universitat Autònoma de Barcelona passant pels Grups Escolars, l'Institut-Escola, i les Institucions Superiors d'Ensenyaments Tècnics i Artístics vigents fins al 39, causa i efecte tot ells del potent i resistent Moviment de Renovació Pedagògica Català, nascuts amb el suport de les primeres administracions catalanes, i renascut, el Moviment, en l'oposició a les Dictadures; es tracta de continuar, renovar, estendre, aquella tradició pedagògica, d'incardinar-la en les noves necessitats i possibilitats, d'un país que pot governar democràticament, com mai havia pogut, el seu Sistema Educatiu i que té dret a fer-ho amb la participació de tots els sectors.

I sobretot cal aconseguir que la transformació del Sistema Educatiu, realitzada per l'Administració, els professionals i els sectors de ciutadans que s'hi interessin, s'estengui a tots els pobles, viles, ciutats i comarques de Catalunya, de manera que tots els nens i nenes, noies i nois, joves i ciutadans que ho dessitgin tinguin a l'abast uns serveis educatius de qualitat.

Els socialistes catalans hem impulsat a través del nostre grup parlamentari els aspectes més progressius per l'educació de les lleis catalanes: així el tractament que es dona a la llengua en l'escola en la Llei de Normalització Lingüística, la consecució de l'anomenada Llei del CEPEPC i la dels Consells Escolars de Catalunya, de totes les quals s'havia presentat proposició socialista, així com tot el seguiment que s'ha fet de les diverses actuacions i mancances del Consell Executiu en el camp de l'educació, des de l'Escola Bressol a la Universitat, passant per la formació d'adults han constituït una aportació important, per part dels socialistes, a la millora de l'educació a Catalunya. Però és obvi que des de l'oposició no s'ha pogut aconseguir allò que pertany realitzar a un bon Govern.

Els Ajuntaments socialistes hem fet una tasca important col.laborant en la planificació i construcció d'edificis escolars i responsabilitzant-nos del seu manteniment més enllà dels termes legals; hem protagonitzat, per

diverses vies, la creació i el funcionament de serveis de suport educatiu i hem mantingut institucions d'ensenyament fins ara no ben contemplades en el quadre general del Sistema Educatiu: Escoles Bressol, Parvularis, Educació d'Adults, Conservatoris, Escoles d'Arts i Oficis, etc.

Finalment des d'aquests Ajuntaments hem acollit amb entusiasme i realisme les noves figures de participació en la gestió i programació del Sistema Educatiu, tant amb la presència en els Consells de Centre, com en la creació dels Consells Escolars Municipals, trobant formes de diàleg i de col·laboració realista, fins ara no viables.

Però en conjunt cal dir que l'esforç voluntari dels Ajuntaments en el camp de l'educació no ha trobat la seva adequada correspondència en el degut impuls de l'actual Govern de la Generalitat.

Des del Govern de l'Estat els socialistes hem desplegat, amb la LODE, el consens constitucional respecte a drets i deures en educació; amb la LRU s'ordenava la Universitat, i ara, amb l'ordenació de tots els seus nivells i modalitats. Són les tres gran lleis proposades pel Govern Socialista en la línia que l'extensió de l'educació aconseguixi superar les deficiències, disfuncions i retards que ha tingut. Però l'aplicació d'aquestes lleis a Catalunya per part de l'actual Govern de la Generalitat no ha aconseguit els objectius que nosaltres ens havíem proposat i que hauríem desitjat.

Els socialistes reivindiquem el valor de l'Escola Pública i estem per la seva millora, pel seu creixement qualitatiu i quantitatiu, perquè pensem que és la institució escolar que amb més garanties pot assegurar la finalitat compensatòria de l'educació. Els socialistes tenim la convicció que tots els nens i nenes, tots els joves, tots els adults tenen immenses potencialitats personals que l'escola ha d'ajudar a descobrir i desenvolupar. Això es pot obtenir per mitjà d'una escola que defugui tot adoctrinament, que tingui vocació de no discriminar, que no respongui a altres interessos de rendibilitat que l'estricta servei públic..., això és el que ofereix l'Escola Pública, una escola on conviuen tots els ciutadans.

LES PROPOSTES SOCIALISTES EN EL CAMP DE L'EDUCACIÓ

1. Fer possible la reforma a Catalunya

La Reforma Educativa que els socialistes hem posat en marxa amb l'aprovació de la LOGSE ha de garantir la millora de la qualitat de les escoles i la millor atenció als nostres nens i nenes, joves i adults.

La implantació del sistema educatiu: El 1991 s'obre un procés d'ordenació general del Sistema Educatiu, que segons la LOGSE, s'estendrà fins al 2000.

Els centres de tots els nivells educatius efectats per la LOGSE (Escola Bressol, Parvulari, Escola Primària, Escoles d'Ensenyament Secundari Obligatori i Postobligatori, Escola d'Adults) han de tenir els mestres i professors necessaris, els especialistes, el suport adient, i les ratios i condicions per assegurar la qualitat pedagògica, així com la permeabilitat per l'Educació Especial i Compensatòria dels alumnes amb necessitats personals i socials pròpies.

El mapa escolar: Totes les actuals escoles han de canviar per adaptar-les als nous nivells educatius, algunes s'han de modificar i se n'han de construir un bon nombre de noves. Cal doncs un nou Mapa Escolar de Catalunya per a la seva planificació. Aquest ha d'estar fet amb la col·laboració dels Municipis i amb la participació de tots els sectors interessats a través dels Consells Escolars Municipals. Cal una oferta àmplia de serveis educatius que arribi al màxim de ciutadans: Escola Bressol segons la demanda, Escola Infantil i Primària fins a dotze anys a cada poble. Instituts de Secundària Obligatòria fins a setze anys en totes aquelles viles que tinguin un mínim contingent d'alumnes i les diverses modalitats del Batxillerat i la Formació Professional adequades a cada unitat territorial.

Els ritmes: La implantació del nou sistema educatiu és quelcom complex, s'han de prendre moltes decisions que afecten a l'organització dels centres, a l'organització del treball pedagògic, a la qualitat de les instal·lacions, a la dotació dels mitjans adequats (laboratoris, aules de música...). El més important és fer-ho bé. Ens proposem seguir un ritme d'implantació gradual començant pel primer curs de cadascun dels nivells.

La reforma és cosa de tots: Els nostres són objectius ambiciosos. Per assolir l'èxit volem fer una administració que faci del diàleg la seva pràctica habitual, que compti amb tothom, que escolti i que sigui capaç d'arribar a acords amb els sectors afectats pels canvis. És del tot imprescindible l'entesa amb el professorat, des del rigor i l'exigència, però des de la comprensió de les dificultats que la seva tasca els planteja i la voluntat de millorar les condicions de treball.

Fer possible un sistema educatiu obert i integrador: La nova escola ha de permetre que tots i cada un dels alumnes progressin segons les seves capacitats. Això no és fàcil i cal posar-hi mitjans humans i materials, per això s'ha d'enfocar i encertar en el tractament de la diversitat d'alumnes dintre de l'aula i caldrà una formació del professorat que contempli aquests aspectes; els suficients equips psicopedagògics que sàpiguen tractar i orientar la diversitat; uns equips de suport en els centres que s'encarreguin de l'orientació i uns mitjans que permetin la real integració dels alumnes amb dificultats.

2. Millora de la qualitat dels centres educatius

La gestió dels centres: El centre educatiu és la unitat bàsica on es realitza l'activitat escolar. Només el seu correcte funcionament garanteix l'assoliment dels objectius que la societat ha assignat al Sistema Educatiu.

Proposem l'orientació de la gestió del centre educatiu d'acord amb els principis que el defineixen com institució educativa: un projecte de centre que contempli els objectius i les regles de funcionament pedagògic, així com el projecte organitzatiu que faci possible la seva realització. Un pla d'atenció sistemàtic i professionalitzat que permeti l'avaluació de l'activitat del professorat i del centre i la seva evolució.

Per a la realització d'un projecte tan ambiciós de transformació de totes les escoles i centres educatius cal partir de cada realitat concreta i afavorir la seva transformació. Proposem posar els mitjans per augmentar l'autoestima professional de mestres i professors i l'interès social per a la seva tasca. Algunes mesures en aquest sentit seran:

- Una adequada formació inicial i permanent que garanteixi dues grans qüestions:
 - a) Un ampli Pla de Formació Inicial dels mestres i professors per nivells educatius que integri de forma coordinada la formació teòrica i pràctica.
 - b) Posar les bases que facilitin el dret i l'obligació de tots els professors a la Formació Permanent.
- Una promoció professional atractiva basada en: el principi de la responsabilitat personal; la valoració del treball docent; un adequat sistema per mesurar l'esforç en la Formació Permanent i en la innovació educativa; la permeabilitat entre els cossos docents i la correcta assignació de funcions professionals específiques.
- Un reconeixement social i professional dels mestres i professors amb un millor tractament econòmic, i basat en la definició d'un estatut professional des del qual dialogar amb el conjunt de la comunitat educativa i amb la societat.
- Un adequat sistema de direcció dels centres docents públics que assegurí un eficaç i solvent servei educatiu. Ens comprometem, per tant, a posar els mitjans per superar la precarietat de dedicació, de preparació professional específica i de permanència a què, en la majoria dels casos es veuen sotmesos els equips directius dels centres docents públics.

3. Una administració educativa eficaç i descentralitzada

Les administracions educatives tenen unes primeres i principals responsabilitats en la tasca col·lectiva de construir un Sistema Educatiu de qualitat, actuant amb rigor, decisió i imaginació en les mesures que han de fer-la possible. Per això ens proposem:

- Una estructura administrativa eficaç, que garanteixi un bon funcionament dels centres, assegurant les dotacions materials, els recursos humans necessaris i un assessorament als equips pedagògics, i que sigui capaç d'avaluar la tasca realitzada en els centres.
- Una reorganització a partir d'una nova distribució de responsabilitats i competències: per a l'aplicació de la Reforma, és encara més important que mai definir les unitats territorials d'administració educativa, cadascuna amb un nombre de centres, entre 50 i 100, de tot nivell i modalitat a relacionar. A Catalunya aquestes unitats poden correspondre a diverses realitats territorials, des de comarques a agrupacions de municipis. Només amb l'aportació del coneixement de la realitat educativa i social que tenen els professionals i els municipis, pot realitzar l'administració educativa un canvi en la seva organització interna.

4. Una nova Formació Professional

Una Formació Professional moderna i adequada a les necessitats socials i relacionada amb els sectors productius, capaç de formar els nostres joves en la tecnologia i el treball, capaç de crear una nova oferta d'estudis superiors. Per això les nostres mesures seran:

- L'elaboració d'un catàleg de les professions que respongui a la demanda social i a les expectatives de futur de mercat de treball.
- La distribució territorial de la Formació Professional a Catalunya, en forma d'un mapa de la FP, que prioritzi les necessitats de les professions en funció del territori.
- La dotació adequada dels centres de Formació Professional per tal que puguin atendre de forma correcta les demandes de formació.
- L'augment de les actuals dotacions d'inversions per als centres existents de Formació Professional i per als que en el futur s'hagin de crear.
- La creació del Consell Català de la Formació Professional per coordinar tots els sectors interessats en la FP, a fi de garantir la seva adequació a les necessitats socials.

5. El foment de la participació

Els socialistes no entenem la participació com a un simple instrument circumstancial d'organització escolar. La participació dels ciutadans en la presa de decisions forma part d'una concepció política que té com a objectiu central la formació d'amplis col·lectius de ciutadans que a l'entorn de les idees de tolerància, respecte, igualtat i progrés, siguin capaços d'intervenir directament des de la seva responsabilitat personal en la vertebració de la nostra societat.

Des d'aquesta perspectiva cal entendre la participació educativa com un esforç per assolir un sistema públic d'educació que atengui adequadament, sense cap mena de discriminació, totes les necessitats de la població escolar.

És imprescindible vertebrar, cohesionar i impulsar el marc participatiu -des dels Consells Escolars dels centres docents (públics i concertats), fins al Consell Escolar de Catalunya passant, també, pels Consells Escolars Municipals i pels Consells Escolars Territorials- si es vol assolir una cultura de la participació basada en:

- El reconeixement de la diversitat de valors.
- L'estímul a la responsabilitat en l'execució dels projectes de treball.
- La cooperació entre els diferents sectors implicats en el procés educatiu.
- El reforç del principi d'igualtat de tots els ciutadans en l'exercici del dret a l'educació.

En aquesta línia de reflexió hem d'afirmar que un projecte, com el de la Reforma del Sistema Educatiu, no pot ser dut a terme només amb l'impuls de la Generalitat de Catalunya. Pels socialistes ens és imprescindible, des d'una concepció àmplia de la participació, el treball dels professionals, la col·laboració dels pares i estudiants quan s'escau, i d'una manera molt especial, la de tots els Ajuntaments per tal que tots els ciutadans s'hi interessin i hi vulguin fer la seva aportació.

Afirmem, també, que la participació cal estructurar-la a partir d'uns centres educatius vertebrats amb una clara i precisa redistribució de funcions i responsabilitats. Uns centres educatius que volem convertir en nuclis actius de difusió cultural, d'una nova vida associativa i un lloc privilegiat d'exercici d'una veritable formació cívica.

UNIVERSITAT

Les universitats són un element essencial tant per assolir un elevat nivell cultural i científic com pel desenvolupament social i econòmic de Catalunya. En els darrers anys ha augmentat el nombre de centres universitaris, sobretot els de cycle curt amb la intenció d'adequar l'oferta a la demanda. Malgrat això, l'increment en la demanda d'ensenyament universitari junt amb el repetit ajornament de la programació global i la manca de recursos suficients ha provocat que les noves actuacions no compensin aquest increment. El resultat és que cada any és més difícil obtenir la plaça que es desitja en primera opció i que la massificació d'alguns centres segueix frenant l'esforç per la millora de la qualitat de l'ensenyament universitari.

El pla quadriennal d'inversions s'ha demostrat insuficient. Ha quedat desferrat i hipoteca les futures inversions, perquè el Departament d'Ensenyament ha obligat a finançar-lo amb crèdits de les pròpies universitats a 10 anys.

La mateixa universitat Pompeu Fabra, de nova creació, si bé amb una vocació de qualitat, coherent amb els recursos assignats, té un tamany excessivament reduït, de forma que no ha contribuït a solucionar els problemes existents. Ha estat més un fet simbòlic que la solució real dels problemes de les altres universitats.

Els socialistes hem defensat la creació de les universitats de Lleida, Girona i Rovira i Virgili de forma planificada i programada en el temps. Ara bé els socialistes volem que el procés es realitzi adequadament i amb els recursos necessaris per tal de contribuir al reequilibri territorial i a millorar l'oferta universitària. De moment no hi ha garanties suficients de disposar dels recursos necessaris per al bon funcionament de les noves universitats, que no volen ser universitats de segona categoria.

El Govern de CiU no ha complert el seu compromís de crear una fórmula catalana d'universitat a distància; no ha fet ni una universitat a distància, ni ensenyament a distància a partir de les universitats de Catalunya, ni un conveni amb la UNED per a adaptar la seva oferta a Catalunya.

Els socialistes, conscients de la importància de la universitat per al desenvolupament cultural, científic i econòmic de Catalunya, farem les següents actuacions:

- Augmentarem les inversions universitàries, tant per a les universitats existents, com per a les de nova creació. Amb aquesta finalitat proposarem l'aprovació d'un pla de finançament de les universitats de Catalunya, que creï els mecanismes per finançar els plans d'inversió

i permeti l'increment necessari de les subvencions ordinàries. Volem acabar amb la improvisació i precarietat que fins ara ha dominat en el finançament de les universitats.

- Facilitarem l'aplicació dels nous plans d'estudi, oberts, flexibles i adaptats a les necessitats de Catalunya, fomentant les tasques programadores del Consell Interuniversitari de Catalunya i proporcionant els recursos suficients. Per això potenciarem les funcions del Consell Interuniversitari perquè pugui realitzar les funcions de programació i coordinació de les universitats de Catalunya.
- Possibilitarem que els centres de les universitats de Catalunya que pateixen el problema de la massificació puguin millorar la qualitat de l'ensenyament i la recerca. Per això ens comprometem a establir una relació màxima professors-alumnes, que sigui progressivament aplicable a tots els centres.
- Garantirem la qualitat de l'ensenyament i la recerca a les noves universitats de les terres de Lleida, Girona i Tarragona, amb la dotació dels recursos humans i els mitjans materials necessaris.
- Elaborarem un pla de creixement de la Universitat Pompeu Fabra, de forma que pugui arribar a mig termini als 15.000 alumnes. La realització d'aquest pla permetrà a la Universitat Pompeu Fabra acomplir un dels principals objectius de la seva creació.
- Potenciarem i dotarem de recursos els plans de formació i incentivació del nou professorat universitari, sobretot en aquelles àrees que són prioritàries, degut a l'increment de la demanda social.
- Potenciarem els Consells Socials com a òrgans de participació de la societat en la programació i funcionament de les universitats, amb la finalitat de connectar l'actuació de les universitats amb les necessitats de la societat i del món professional.
- Fomentarem l'ensenyament universitari a distància i l'adaptarem a les necessitats de Catalunya. Incrementarem l'oferta dels centres associats a l'àrea de Barcelona i gestionarem la signatura d'un conveni amb la UNED a fi d'adaptar la seva actuació a la realitat de Catalunya.

**ESTENDRE EL BENESTAR
A TOTS ELS CIUTADANS**

LA SALUT ÉS UN DRET

1. La salut és un dret

La salut sempre ha estat un dels béns més apreciats degut als sofriments i penúries que acompanyen la malaltia. La defensa dels drets bàsics de la població desenvolupada al llarg de la història per organitzacions progressistes i humanitàries ha fet possible que la salut sigui un dret de tots els ciutadans en els països socialment avançats.

La Constitució recull el principi de protecció del dret a la salut. D'altra banda, l'Estatut d'Autonomia disposa les competències sanitàries en mans del Govern de la Generalitat.

2. La salut és tasca del govern i afer col·lectiu

La nostra acció de govern tindrà com a fita la protecció del dret a la salut de tots els catalans. Aquesta acció s'exercirà fonamentalment a través de la Conselleria de Sanitat, però també en col·laboració amb moltes altres instàncies.

En primer lloc, col·laborarem amb les Conselleries que desenvolupen tasques relacionades amb la salut pública i que afecten directament la salut i les condicions de vida dels catalans (seguretat viària, medi ambient, urbanisme, treball...).

En segon lloc, també desenvoluparem la coordinació institucional amb els serveis de salut pública dels governs locals perquè puguin exercir les seves competències i així assegurin que les viles i ciutats catalanes siguin efecti-vament saludables (deixalles, aigües residuals, higiene d'habitatges i locals de relació i convivència humana, consum, etc.).

En tercer lloc, cercarem la col·laboració i participació amb entitats i associacions ciutadanes que aporten esforços per a millorar la salut. La salut és cosa de tots i no només una responsabilitat del govern.

3. La salut a l'abast de tothom

Al llarg de la història la malaltia ha estat especialment present entre la població més pobra i necessitada. La persistència de desigualtats socials en el nostre temps requereix la intervenció dels poders públics en defensa dels menys afavorits, i a Catalunya encara hi ha ciutadans que no poden rebre assistència gratuïta quan ho necessiten.

La gent gran, per imperatius de la pròpia vida, es veu afectada per

malalties cròniques, i precisa una atenció més freqüent dels serveis sanitaris. Aquest fenomen no s'ha acompanyat d'una adaptació dels serveis sanitaris i socio-sanitaris per a atendre dignament als nostres avis.

Les comarques més deprimides de Catalunya han rebut un tracte discriminatori en matèria de salut i els seus habitants han de fer llargs desplaçaments per a rebre assistència especialitzada o urgent. La creació i reforma dels serveis de salut contribuirà a reequilibrar les desigualtats territorials que es donen en el nostre país.

Les noves malalties del nostre temps posen igualment en evidència la manca d'adaptació dels serveis sanitaris a les noves situacions.

Que la salut estigui a l'abast de tothom és un imperatiu i un compromís pel socialisme democràtic.

4. Millorar la prevenció i l'assistència sanitària

Els socialistes garantirem mitjançant el Servei Català de la Salut que l'assistència sanitària i la salut pública estiguin assegurades en tot el territori perquè els ciutadans puguin rebre els seus serveis en condicions d'igualtat. Completarem la reforma de l'organització territorial d'àrees, regions i sectors sanitaris, que és una condició prèvia per a assegurar que els serveis estiguin més a prop de casa, es visqui on es visqui.

Les fites bàsiques del Servei Català de la Salut es centraran en la promoció de la salut, la prevenció i assistència de la malaltia i la rehabilitació i la reinserció social dels malalts.

Els centres d'atenció primària i els hospitals milloraran la seva imatge i el seu funcionament per superar definitivament la burocratització i descoordinació que els caracteritzen, per posar-los a l'alçada del bon nivell tècnic de les prestacions que dispensen actualment. En concret ens proposem reduir els tràmits burocràtics a la mínima expressió; que la relació entre usuaris i professionals estigui presidida per la mútua correcció; que la informació sigui comprensible per als usuaris i que els temps no sigui un obstacle per a prestar una bona atenció.

La implicació ciutadana en els òrgans de direcció i participació del Servei Català de la Salut contribuirà igualment a millorar el seu funcionament. Els socialistes considerem fonamental que usuaris i professionals participin activament en la presa de decisions tendents a millorar la qualitat dels serveis. L'elaboració dels Plans de Salut de sectors i regions sanitàries és una bona oportunitat per a fer efectiu el principi de participació en els afers sanitaris.

5. Prioritats d'actuació en matèria sanitària

- a.* Universalitzar l'assistència sanitària al conjunt de tota la població, per fer efectiu a tothom el dret a la salut.
- b.* Reformar els serveis d'assistència primària per a transformar-los en l'eix bàsic del sistema. Els socialistes estendrem la reforma dels centres d'atenció primària al 100% en quatre anys, facilitant la lliure elecció de metges, millorant l'organització i el funcionament de manera irreversible perquè la qualitat de les visites resulti satisfactòria.
- c.* Ampliar la dotació de llits sòcio-sanitaris per atendre dignament les malalties i situacions derivades de la vellesa i de les malalties cròniques.
- d.* Assegurar l'assistència hospitalària en cada sector sanitari per atendre les necessitats bàsiques en l'àmbit territorial del sector; dotar els centres hospitalaris d'autonomia de gestió; millorar l'organització i el funcionament intern així com la coordinació amb l'assistència primària.
- e.* Potenciar les competències i el finançament dels serveis de salut pública dels governs locals perquè aquests desenvolupin efectivament les funcions que tenen atribuïdes i així aconseguir que les viles i ciutats siguin saludables.
- f.* Integrar la salut mental en el Servei Català de la Salut.
- g.* Lluitar contra les drogodependències, mitjançant la prevenció, l'assistència i la rehabilitació, elaborant els programes amb la participació d'entitats públiques i privades, i coordinant les accions amb els Plans nacionals i comunitaris contra la droga.
- h.* Contrarestar l'epidèmia de la SIDA, seguint les recomanacions de l'Organització Mundial de la Salut, col·laborant amb les entitats ciutadanes i no governamentals, i fomentant actituds socials constructives envers la malaltia.
- i.* Acordar amb les organitzacions professionals i sindicals les bases d'un sistema retributiu, la carrera professional, la participació en la presa de decisions i les incentivacions al treball ben fet, a la recerca, la docència, etc.
- j.* Fomentar l'ús racional dels serveis sanitaris per part dels usuaris.

6. Mesures de Govern per aplicar

Mesures d'abast general i global

1. La immediata constitució dels Consells de Direcció i dels Consells de Participació del Servei Català de la Salut i de les Regions i Sectors Sanitaris.
2. L'estudi d'una delimitació definitiva de les àrees de salut en les que s'ha d'estructurar territorialment el Servei Català de la Salut, atenent a criteris d'eficàcia, eficiència, accessibilitat i equitat. Consensuar aquesta nova ordenació territorial sanitària amb els governs locals de la Generalitat de Catalunya -Ajuntaments, Diputacions i Consells Comarcals-.
3. Ultimar en el període 1992-1996 la reforma de l'atenció primària del Servei Català de la Salut amb la constitució d'equips interdisciplinars que es facin càrrec a més de la curació de la malaltia, de la seva prevenció i de la promoció de la salut.

Aquesta reforma en l'atenció primària ha de comportar un acord general amb els governs locals, tant per la seva relació amb les àrees bàsiques de salut, com per les competències obligatòries en salut pública i control sanitari del medi ambient, així com la participació en la gestió que els reconeix la legislació sanitària i municipal catalanes.

4. La constitució de la xarxa d'hospitals públics, integrada pels hospitals de l'Institut Català de la Salut, la dels governs locals i les fundacions públiques i privades sense ànim de lucre vinculades a les Administracions públiques.
5. La implantació dels pressupostos per objectius i per programes en el Servei Català de la Salut i en les seves diverses unitats territorials i centres sanitaris, donant participació al personal sanitari en la seva elaboració.
6. L'elaboració i posada en marxa del Pla de Salut Pública i control sanitari del medi ambient conjuntament amb els governs locals -Ajuntaments, Diputacions i Consells Comarcals-, per tal d'aconseguir que els mil municipis catalans puguin acomplir les seves competències obligatòries. Aquest Pla formaria part del Pla de Salut de Catalunya.
7. El compliment de les normes d'higiene i seguretat en el treball, i assegurar que tots els treballadors tinguin garantida l'assistència immediata dels accidents a prop dels centres de treball.
8. La integració definitiva de l'assistència psiquiàtrica de les Diputacions

i Ajuntaments en el Servei Català de la Salut, incorporant-la a la seva atenció primària i als seus hospitals generals. Aquesta integració no exclou convenir fórmules de col.laboració amb les Diputacions en el nivell de prestació de l'assistència.

9. L'elaboració i posada en marxa d'un Pla de salut mental que ordeni l'assistència psiquiàtrica així com la prevenció, tractament, rehabilitació i reinserció social dels malalts mentals i dels trastorns mentals associats a les malalties cròniques i terminals. Aquest Pla s'integraria en el Pla de Salut de Catalunya.
10. L'elaboració i posada en marxa d'un sistema d'informació sanitària i de salut pública que permeti qualificar i quantificar les prestacions i les necessitats de serveis sanitaris i de salut pública; la informació sanitària necessària per mesurar els graus d'eficàcia, eficiència, accessibilitat i equitat dels serveis sanitaris; l'assignació i redistribució dels recursos financers, materials i humans i l'avaluació de resultats.
11. La creació de les Escoles de Salut, en coordinació amb l'Institut d'Estudis de la Salut, les Universitats i el Departament d'Ensenyament, necessàries per a la formació graduada i postgraduada de les professions sanitàries i de salut pública i de les professions d'administració, gestió, construcció i manteniment dels centres i serveis sanitaris i de salut pública.
12. L'elaboració i posada en marxa del Pla de recerca en ciències de la salut i de les seves prioritats. Estimular els estudis epidemiològics dels factors de risc prevalent, i els estudis dels models i de les pautes de gestió dels serveis i centres sanitaris i de salut pública més idonis per tal de mantenir, millorar i organitzar la qualitat dels centres sanitaris i de salut pública.

*Un nou estil per millorar entre tots
els nostres serveis de salut*

13. Culminarem el procés d'universalització de l'assistència sanitària pública a tota la població de Catalunya amb independència de la seva afiliació a la Seguretat Social.
14. Consolidarem un marc estable de negociació amb els sindicats i organitzacions professionals del personal sanitari i parasanitari per acordar la posada en marxa del Servei Català de la Salut i les seves polítiques de reforma sanitària i de salut en el període 1992-1996.

- Acordar els sistemes retributius i d'incentius, de selecció i formació professional i de formació continuada, així com la seva homogeneïtzació entre tots els centres del Servei Català de la Salut.
15. Incorporarem el diàleg i la negociació com a norma de conducta en el Servei Català de la Salut, tant en els òrgans de direcció i participació d'àmbit central, regional i de sector, com entre aquests i el personal dels serveis de salut.
 16. Establirem una cordial relació usuaris-ciutadans amb els professionals de la salut, tant en les relacions típicament clíniques i sanitàries, com en la prevenció, promoció, educació sanitàries i exercici de les accions de salut pública i control sanitari del medi ambient.
 17. Posarem en marxa la corresponsabilització del personal sanitari en la gestió dels serveis assistencials i de salut pública, incentivant la seva millora.
 18. Endegarem una estratègia de confiança i estimació per part dels ciutadans amb els serveis de salut de la Generalitat, i per tant, seus. S'ha d'aprofitar en aquesta estratègia la presència de la societat en els Consells de Participació del Servei Català de la Salut.

Per millorar significativament l'atenció primària de salut

19. Establirem un programa d'humanització a tots els centres i serveis sanitaris.
20. Prioritzarem la reforma de l'atenció primària en les comarques més deprimides i desassistides sanitàriament. És especialment urgent la creació d'una estructura sanitària estable a l'Alt Pirineu.
21. Humanitzarem la prestació dels serveis d'atenció primària especialment en els no reformats, simplificant la burocràcia, ampliant la dedicació horària dels professionals metge i infermera, facilitant la realització de les visites amb la dedicació necessària i generalitzant la programació de les visites per als casos no urgents. Assegurarem la continuïtat de l'atenció sanitària mitjançant la història clínica personal i dels informes de derivació a l'especialista i a l'hospital de retorn dels mateixos al centre de primària.
22. Facilitarem la lliure elecció del metge.
23. Incorporarem en l'atenció primària les prestacions de salut mental, drogodependències, planificació familiar, etc.
24. Assegurarem l'existència d'un centre d'atenció primària a totes les

àrees bàsiques de salut, cal acabar els que estan en construcció i iniciar-la en els que no en tinguin.

Mantenir i millorar la qualitat de l'atenció hospitalària

25. Garantirem l'atenció hospitalària a tots els sectors sanitaris. Acabarem la construcció dels hospitals de Blanes, Tremp i Vilafranca del Penedès. Iniciarem la construcció de l'hospital als sectors sanitaris que no en tenen.
26. Adscriurem els metges especialistes i d'urgències de l'atenció primària als centres hospitalaris.
27. Reduirem les llistes d'espera mitjançant una efectiva coordinació dels hospitals entre si, i entre els hospitals i els seus centres d'atenció primària, afavorint l'ús d'instal·lacions en horaris de tardes.
28. Elaborarem el pla d'inversions per tecnologia bàsica i complexa a disposició dels hospitals a distribuir entre ells d'acord amb el que estableixi el Pla de Salut.
29. Establirem un pla d'inversions per assolir un nivell de modernització equivalent de tots els hospitals finançats públicament, en especial els hospitals comarcals.
30. Definirem l'estatut dels hospitals privats vinculats o concertats en algun dels seus serveis amb el Servei Català de la Salut.

*Per un bon sistema de salut pública
i control sanitari del medi ambient*

31. El Servei Català de la Salut elaborarà amb els governs locals programes de promoció i protecció de la salut per a les diferents etapes de la vida; per a la salut materno-infantil, per a la salut escolar (vacunes, salut buco-dental, drogodependència juvenil), per a mantenir la salut en poblacions de risc (diabetis, hipertensió, tabaquisme, obesitat).
32. La participació en la política de protecció mediambiental del Consell Executiu. Establiment de mecanismes de col·laboració amb les competències de control sanitari del medi ambient pròpies dels governs locals.
33. L'elaboració i posada en marxa del programa interdepartamental de salut alimentària per tal d'assegurar uns aliments naturals i sans a la

població. Desenvoluparem programes de control de la qualitat dels aliments, tant en els centres de producció com en la seva distribució i venda.

34. Estendrem els sistemes de vigilància i control epidemiològics i d'informació sanitària.
35. La col.laboració en una política d'eliminació dels residus tòxics i control sanitari del seu tractament i destí final.
36. L'elaboració d'un programa de suport als governs locals per al control i la reducció del soroll a les nostres viles i ciutats.
37. Garantirem a tots els municipis de Catalunya el subministrament d'aigua potable i la depuració de les seves aigües residuals.
38. Garantirem el suport als governs locals en el control de les condicions higiènic-sanitàries dels locals públics i de les vivendes.
39. Coordinarem la Generalitat i els governs locals per a determinar la política de salut pública i ambiental.

Qualitat de vida per als malalts renals

40. Maximitzar la qualitat de vida dels malalts amb insuficiència renal crònica, tant amb polítiques de transplantament de ronyó, com millorar l'hemodiàlisi per als malalts que no siguin tributaris del transplantament.

Per un millor autoabastiment de la sang

41. Establirem un programa d'hemoteràpia global, eficaç, eficient, i que incrementi la taxa d'autoabastiment per a les necessitats sanitàries de Catalunya. La recaptació, el fraccionament i l'obtenció d'hemoderivats han d'estar garantits de manera pública i amb la corresponsabilitat de les diferents Comunitats Autònomes i del Ministeri de Sanitat i Consum.

Per un ús raonable i saludable del medicament

42. Aprovarem i posarem en marxa la Llei d'Ordenació Farmacèutica que incorpori les oficines de farmàcia a una autèntica política d'atenció i educació sanitària a les tasques d'atenció primària de les seves respectives àrees bàsiques de salut.

43. Posarem en marxa una informació periòdica als metges dispensadors de receptes sobre medicaments, així com una informació a la població sobre el seu ús adequat.
44. Posarem en marxa el sistema de fàrmaco-vigilància per controlar els efectes indesitjats dels medicaments.
45. Col·laborarem amb el govern central en què la política respecte a la indústria farmacèutica tingui uns nivells de rendibilitat, de competitivitat i d'aportació al sistema de salut compatible amb la nostra capacitat pressupostària, necessitats de salut i amb les polítiques farmacèutiques dels països de la Comunitat Econòmica Europea.

Salut per a tothom l'any 2000

46. El Pla de Salut ha de concretar l'aportació de Catalunya a l'estratègia salut per a tothom l'any 2000, promoguda per la OMS. S'han d'establir els objectius quantificats que es volen assolir en cada moment, per poder avaluar el grau de compliment dels mateixos i corregir les causes que ho hagin dificultat.

*Cures paliatives i suport humanístic
per a la malaltia incurable*

47. Les malalties incurables han de comptar amb un tractament addicional al purament assistencial, per tal de facilitar la vida dels malalts fins al moment del traspàs. Programes de cures paliatives, per minvar substancialment el dolor, programa de suport psicològic, i l'obtenció de la col·laboració de les famílies, han de ser exemples d'una estratègia que culmini amb la mort digna dels malalts i en el moment més convenient des d'una consideració humanista de la vida.

Per l'atenció als malalts crònics

48. El Servei Català de la Salut establirà un programa específic d'atenció als malalts crònics en tots els sectors sanitaris, des d'unitats de seguiment als centres d'atenció primària fins a llits de crònics a cada sector.

Atenció sòcio-sanitària

49. El dèficit de llits per a l'atenció sòcio-sanitària a Catalunya no permet atendre degudament les malalties i situacions que es deriven de la vellesa i de les malalties cròniques. Realitzarem un Pla d'actuació urgent per a fer possible que els 3.600 llits actuals de les residències assistides i dels hospitals passin a 12.000.
50. El Servei Català de la Salut i el Sistema Català de Serveis Socials han d'ordenar i organitzar l'assistència sanitària i de serveis socials dels malalts de la SIDA. Tanmateix també han de compartir els programes de prevenció de la malaltia i d'educació sanitària i social de la població per a fomentar actituds constructives davant aquesta malaltia, alhora que estableixin mecanismes de prevenció de la seva transmissió.

Transplantaments i alta complexitat quirúrgica

51. El Servei Català de la Salut ha de determinar els programes de transplantaments i d'alta complexitat quirúrgica en funció de les necessitats i de la població de la disponibilitat dels recursos de personal, materials i financers. El Pla de Salut de Catalunya ha de determinar els indicadors a utilitzar per tal d'optimitzar els recursos que es destinin a aquest segment de l'assistència.

Servei d'emergències sanitàries

52. Catalunya ha de disposar en el termini de dos anys (1993) d'un sistema d'atenció a les urgències sanitàries i emergències mèdiques de la població, que pugui prestar la primera atenció a qualsevol indret del territori i organitzar la derivació al centre hospitalari més adient. Cada sector sanitari ha de tenir un equip director de les urgències, catàstrofes, emergències del seu territori. Els accidents de carretera han de poder ser atesos en pocs minuts, i en perfecta coordinació amb l'hospital de referència. Aquest servei estarà relacionat amb els serveis de protecció civil, policia i serveis de bombers.

Programes territorials

53. El Pla de Salut de Catalunya tindrà com a prioritat l'eliminació dels dèficits assistencials que pateixen força comarques o sectors sanitaris de Catalunya. En particular destaquen les comarques pirinenques i el

sud i ponent de Catalunya. Cal garantir l'accessibilitat a un centre sanitari a prop del lloc de residència. D'altra banda cal informar periòdicament a la població dels serveis sanitaris que pot obtenir al seu sector i recomanar que els utilitzin.

El finançament de les millores en els serveis públics de salut

54. Promourem el debat i el consens social per a introduir aportacions que millorin el Servei Català de la Salut, atenent les repercussions econòmiques i fiscals que comporten i l'increment de la qualitat de vida.

SÍNDROME D'IMMUNODEFICIÈNCIA ADQUIRIDA

L'aparició de la Síndrome d'Immunodeficiència Adquirida s'està convertint en un problema important de Salut Pública a moltes zones del món i mentre no es disposi d'agents terapèutics, i de vacunes per al tractament, la prevenció és l'eina adequada per a combatre-la, és per això que cal adoptar urgentment mesures per aplicar l'Estratègia Mundial de l'Organització Mundial de la Salut contra la SIDA.

En l'origen i el desenvolupament d'aquesta malaltia, hi ha envoltades unes evidents connotacions socials, així es parla alhora de sexe, droga, prostitució, marginalitat, malalts incurables, por, etc. Totes aquestes manifestacions condueixen a la recreació social d'antics postulats encara vigents, on la consideració dels conjunts humans, aparta i deixa fora als individus o col·lectius de persones, els fets i les relacions socials dels quals no s'ajustin perfectament a les normes establertes. Les nostres actuacions seran:

- Posarem en funcionament programes de prevenció adequats, implicant en la seva planificació i aplicació el conjunt dels organismes públics i de les organitzacions no governamentals. Insistent en la necessitat de protegir els drets de la persona i la dignitat humana.
- Donarem a la població una informació real i veraç que no sigui ni alarmista ni sensacionalista, fent noves i constants campanyes d'informació-educació per tal que els ciutadans prenguin les mesures preventives convenients.
- Escoltarem la veu dels afectats, cal fer-ho si no volem crear una nova marginació social, aquestes persones sovint es troben amb deficiències

o mancances personals i socials que no són tingudes sempre en compte.

- Farem també una estadística actualitzada que permeti conèixer el nombre exacte de malalts i contagiats asimptomàtics a Catalunya.
- Promourem una bona informació entre els joves i els grups juvenils per posar a la pràctica les mesures preventives adequades.
- Potenciarem que els centres de planificació familiar donin informació i assessorament a la població sobre la SIDA.
- Fomentarem que els programes existents a Catalunya sobre la droga facin una autèntica revisió de la seva actuació i tinguin present aquesta malaltia.
- Farem un estudi de la situació de la prostitució a Catalunya i de les seves condicions. I portarem a terme una campanya específica de prevenció i educació adaptada a aquest sector de la població.
- Incrementarem la labor sanitària als centres penitenciaris, on hi ha moltes persones afectades pel virus de la SIDA, insistint en la seva prevenció i atenció.
- Lluitarem per despertar la solidaritat dels ciutadans enfront de la SIDA, i per tant cal proclamar i fer vigents els drets dels malalts de la SIDA i dels zeropositius.

HABITATGE PER A TOTHOM: UN REPTE QUE CAL AFRONTAR

La situació és greu i afecta la majoria de la societat. L'anomenat "boom" immobiliari, l'especulació del sòl i la manca de mesures adequades per part del Govern de la Generalitat han produït uns efectes devastadors per a molts catalans i han generalitzat el problema existent. Actualment, la impossibilitat d'accedir a un habitatge a preus de mercat abasta àmplies capes socials, tant de nivell de rendes baixes com mitges.

Els socialistes, conscients que disposar d'un sostre digne és essencial per al desenvolupament de la vida personal i familiar, acceptem el repte de canviar radicalment la situació i, en conseqüència, considerem una prioritat de Govern facilitar l'accés a l'habitatge als qui no poden fer-ho en les condicions actuals del mercat.

1. Criteris fonamentals

La política d'habitatge i de sòl dels socialistes s'articularà d'acord amb uns principis que considerem fonamentals per a complir la seva finalitat.

L'abast del problema a resoldre i el marc competencial requereixen que els diferents nivells de l'administració actuïn de forma coordinada dins de marcs estables i precisos de col·laboració.

Cooperació institucional. És fonamental que el procés per generar sòl urbanitzable i promoure habitatges es faci de manera concertada amb totes les institucions implicades, d'acord amb uns objectius fixats en cada cas i en el marc de convenis presidits per l'esperit de cooperació. Els Ajuntaments han de jugar un paper essencial en la nova política d'habitatge.

Corresponsabilització pressupostària. Correspon a l'administració central propiciar el marc financer general necessari per a dur a terme una política d'habitatge; però la Generalitat, que té competències exclusives en matèria d'habitatge i urbanisme, i els Ajuntaments, que disposen de la clau per a general nou sòl edificable, han de corresponsabilitzar-se pressupostàriament.

Adequació territorial. Cal donar solucions específiques a les realitats territorials diverses. Els problemes de les grans ciutats i de les àrees metropolitanes exigeixen tractaments diferenciats. La nova política d'habitatge ha de tenir ben present la territorialització.

2. Objectius i mesures de Govern

2.1. La creació de sòl residencial suficient

El sòl ha d'ésser el protagonista en la nova política d'habitatge. S'ha de crear en mesura suficient per incidir en la regularització del mercat immobiliari i per permetre la construcció d'habitatges protegits. En aquest sentit es duran a terme les següents actuacions:

- Dins del planejament promoure l'edificació dels solars que permeten la construcció d'habitatges.
- Amb la idea bàsica que l'obtenció de sòl ha d'ésser el principal objectiu de la política municipal d'habitatge, es fomentarà l'increment dels patrimonis públics de sòl, amb noves fórmules de finançament. Això tindrà un reflex als pressupostos de la Generalitat mitjançant la creació d'un Fons Especial de Finançament de Sòl Públic.
- Es potenciarà el paper de l'INCASOL en l'adquisició i urbanització de sòl, amb estreta col.laboració amb els municipis.

2.2. La recuperació de la inversió privada per l'habitatge protegit

Els darrers anys s'han caracteritzat per una davallada en la promoció d'habitatge de protecció oficial. És absolutament necessari que la inversió privada torni a aquesta modalitat. Amb aquesta finalitat s'adoptaran les següents mesures:

- Facilitar sòl públic a les empreses interessades en la promoció i construcció d'alguna modalitat d'habitatge protegit.
- Tenir actualitzada la informació necessària per tal que la inversió privada s'orienti a satisfer les necessitats reals existents arreu del territori. S'elaborarà el Llibre Blanc de l'Habitatge que possibilitaria el coneixement exacte de la situació de l'habitatge a tot el territori de Catalunya i de les necessitats per a la dècada 1991-2000.
- Es faran les previsions en coordinació amb els programes de finançament estatal i s'agilitzaran els tràmits de forma que les qualificacions concedides puguin acollir-se immediatament a les subvencions i als crèdits previstos.

2.3. Promoure l'habitatge públic

La promoció pública de la Generalitat ha pràcticament desaparegut els darrers anys. El seu raquitisme és ben conegut. Els socialistes impulsarem decididament la promoció pública d'habitatges que es basarà necessàriament en una programació territorialitzada i en la col.laboració de les corporacions

locals, i altres promotors públics. Una part important dels habitatges públics es destinarà a lloguer.

2.4. Reforçar la funció inspectora i de control

Es reforçarà la funció inspectora i de control administratiu per tal de garantir que els habitatges protegits i de preu taxat siguin utilitzats com a residència principal exclusivament i que sols hi puguin accedir els adquirents i usuaris amb les rendes màximes que marca la llei. Es facilitaran els instruments legals per tal d'exercitar per part de l'Administració actuant el dret de tempteig i retracte a totes les transmissions d'habitatges protegits.

2.5. Potenciar la rehabilitació i atendre els problemes derivats de les patologies estructurals

Atesa l'existència d'un gran nombre d'habitatges vells i de segona mà ocupats per sectors econòmicament dèbils, els socialistes ens comprometem a realitzar un gran esforç inversor per tal d'impulsar coordinadament amb els municipis una ambiciosa política de rehabilitació que permetrà a àmplies capes populars de la ciutat i del camp millorar la qualitat i dignitat del seu habitatge. La rehabilitació del patrimoni públic de la Generalitat i de les Corporacions Locals serà objecte d'interès preferent i es dotarà els municipis afectats dels recursos necessaris per dur a terme les obres d'infraestructura pendents als polígons traspassats.

Menció especial mereix la problemàtica sorgida de la detecció de greus patologies estructurals degudes a la utilització de materials en males condicions o inadequats com el ciment aluminós i altres, que afecten una part dels habitatges construïts en les dècades dels 50 i 60. És un problema social molt greu que atendrem adequadament i amb la urgència que requereix.

2.6. Impulsar les cooperatives d'habitatge

Les cooperatives poden abaratir els costos de gestió i edificació, i han de jugar un paper important en la nova política d'habitatge. El cooperativisme requereix una política de subvencions, de préstecs a llarg termini i de sòl públic que els socialistes articularem d'immediat.

2.7. Atendre les necessitats dels joves

Els joves són el col·lectiu més perjudicat per l'actual situació del mercat de l'habitatge. També constitueixen el gros de l'exèrcit que busca accedir a un nou sostre. De fet, és el ritme de formació de noves parelles el que determina una bona part de les previsions i expectatives per al futur de

l'habitatge. En aquest sentit és clar que els grans beneficiaris de la nova política d'habitatge seran els joves; però malgrat això és necessari programar ajuts personalitzats complementaris segons els nivells de renda tant per a la compra com per el lloguer. Una altra mesura de suport serà la de fomentar la construcció d'habitatges de 60 i 70 m².

3. El Pla d'habitatge: construir 110.000 habitatges a preu taxat

La nova política d'habitatge dissenyada, precisa per a la seva realització d'una planificació en el temps que assenyali els objectius, els terminis i les inversions previstes per tal de proporcionar un marc estable d'actuació a tots els agents privats i públics que operen en el sector. Per això els socialistes articularem les mesures anunciades en un Pla Quadriennal de l'Habitatge per a Catalunya, l'objectiu final del qual serà la construcció de 110.000 habitatges a preu taxat, assequibles als diferents nivells de rendes que actualment no poden afrontar els preus de mercat. Aquest és un compromís i una prioritat de govern.

ELS DRETS SOCIALS

GARANTIA PER A TOTHOM

La dècada dels noranta és per als socialistes la Dècada Social. Volem des de la confiança que els ciutadans ens han atorgat fins ara, en els diferents nivells de representació i de Govern, construir un país on els drets socials siguin una garantia per a tothom. El desenvolupament constant i continuat de les polítiques de Benestar Social i l'equilibri entre el creixement econòmic i la cohesió social han d'ésser els motors d'aquesta transformació.

Si tots som iguals davant la Llei i tots com a conseqüència tenim els mateixos drets, hem de treballar perquè aquesta igualtat no sigui purament formal per als sectors de la societat més descapitalitzats socialment i econòmicament.

L'impuls per assolir majors nivells d'igualtat s'aconseguirà mitjançant una política de redistribució dels recursos eficaç i l'adequada coordinació entre les actuacions socials, urbanes i territorials, que propiciïn una gestió integrada de tots els serveis, emmarcant en un front ampli les polítiques de Benestar Social (habitatge, salut, educació, serveis socials) a fi que els ciutadans puguin gaudir d'uns sistemes de protecció social que donin cobertura a les seves necessitats.

Les polítiques de Benestar Social tenen en aquest moment un objectiu fonamental, ajudar a superar la dualització de la nostra societat, que vol dir reduir les causes que generen desigualtat. El manteniment i l'ampliació si és necessari dels serveis bàsics i l'abordatge dels nous reptes socials que se'ns presenten en aquesta dècada (envelliment de la població, treball dels joves, atur, probreses, noves estructures familiars, entre d'altres) faran possible que la nostra societat sigui més igualitària i s'hi respiri un clima de major justícia social.

A Catalunya tenim encara reptes importants per assolir un sistema més igualitari en l'accès als béns i serveis del Benestar. Hem d'avançar cap a la superació de situacions encara ara marginals i de pobresa, donar un major impuls tant econòmic com social a l'establiment de les polítiques de Benestar. Aquests reptes són els següents:

- a. L'adequació de la xarxa de Serveis de Benestar a les necessitats reals de la població.
- b. L'extensió dels drets socials mitjançant el desenvolupament de prestacions bàsiques sanitàries i de serveis socials, polítiques d'habitatge, etc.

- c. La potenciació de mesures de desenvolupament comunitari a fi d'eradicar les polítiques assistencialistes, que no van modificar situacions problemàtiques sinó que mantenen les desigualtats.
- d. L'articulació d'actuacions entre l'Administració-Govern i la societat, impulsant la participació real en la gestió dels nivells possibles de Benestar Social a fi de fer possible la cohesió social.
- e. La coordinació política entre les Administracions Locals i Autonòmica i la descentralització de competències i funcions en el marc de la normativa vigent i en funció de les característiques territorials i socials.
- f. Resoldre el finançament que es deriva del creixement dels serveis, tenint en compte la seva qualitat.
- g. L'impuls d'una acció política específicament dirigida a les zones urbanes i territorials deprimides, promovent l'acció conjunta de les administracions públiques per corregir i superar aquestes situacions de desigualtat.
- h. El plantejament d'un programa integrat de les polítiques de Benestar Social a fi de superar la fragmentació i duplicitat de xarxes de serveis tant públics com privats.

SERVEIS SOCIALS

En els últims anys i des del treball continuat de les Administracions públiques, els Serveis Socials han fet una important aportació al desenvolupament de les polítiques de Benestar Social. Molt especialment des dels Ajuntaments progressistes s'han superat polítiques assistencials i benèfiques, proposant un nou model de serveis basat en els nous drets socials, la integració de grups i col·lectius en situació de risc social, la participació ciutadana i el foment de la solidaritat.

No obstant aquesta evolució progressista del treball realitzat per les Administracions, el model català de Serveis Socials proposat per la Llei 26/85 ha quedat estancat; una mostra fefaent és que els Serveis Socials no queden salvaguardats com a drets ciutadans i no constitueixen encara un sistema de prestacions dins de la xarxa general pública. Això fa que la ciutadania no els contempli amb la mateixa exigència que els serveis de salut o educatius. D'aquí la necessitat d'impulsar una política que defineixi i estructurari "una xarxa bàsica de serveis" i concreti els drets que ja defineix de forma general la Llei de Serveis Socials de Catalunya.

1. El dret als Serveis

El Dret als Serveis Socials és inalienable, bàsic i fonamental per impulsar una millor qualitat de vida dels ciutadans. Els socialistes volem fer avançar aquesta política de drets mitjançant les prestacions i els serveis adients, a fi de donar cobertura a les necessitats actuals i prevenir situacions de desigualtat futures, impulsant actuacions solidàries i de justícia social.

2. Quines prestacions de Serveis Socials?

Inicialment és necessària la creació d'una finestra única per a l'atenció a les demandes de Serveis establint l'assessorament tècnic adient i el recolzament directe a l'usuari.

L'objectiu de les prestacions i dels serveis és el de cobrir les necessitats que sorgeixin d'àmbit convivencial (residències, ajuts a la llar, centres de dia, etc.); crear serveis per a la integració social de persones en situació marginal o de risc social (inserció socio-laboral, ajuda mútua, tractament psico-social, acolliments i tuteles de menors, etc.); fomentar el desenvolupament comunitari mitjançant la promoció de la vida associativa i l'organització social, la prevenció i detecció de situacions de risc social, etc.

Finalment la potenciació de la política de prestacions socio-econòmiques (Renda Mínima d'Inserció, pensions no contributives, etc).

3. Formes organitzatives

A fi d'adequar l'organització i ordenació dels serveis socials a les necessitats socials i administratives, impulsarem la creació del Servei Català de Serveis Socials (SCSS), entès com a únic òrgan de Govern que aplegarà totes les competències en Serveis Socials. El seu objectiu serà el desenvolupament del sistema de serveis i prestacions mitjançant la Xarxa d'Atenció Pública en Serveis Socials (XAPSS), integrada per tots els serveis públics i concertats, que farà possible el dret als serveis en tot el territori de Catalunya.

Com a conseqüència integrarà entre les seves funcions la coordinació de funcions, la planificació i la investigació entre d'altres.

4. Les competències de les Administracions

La intervenció global, descentralitzadora i coordinada són eixos bàsics en el desenvolupament de la política de Serveis Socials.

A tal fi i per donar coherència en aquests principis, els Serveis Socials s'ordenaran mitjançant unitats bàsiques, delimitades per factors demogràfics i geogràfics que abastin una població aproximada de 100.000 habitants per

als Serveis Socials d'Atenció Secundària i de 10.000 habitants per als Serveis Socials d'Atenció Primària.

Els Municipis com a nivell administratiu ordinari de relació dels poders públics amb els ciutadans i usuaris, desenvoluparan les competències establertes per Llei i assumiran l'execució ordinària de la política de Serveis Socials de les administracions superiors.

Tant el Govern de la Generalitat com els Consells Comarcals portaran a terme funcions subsidiàries que per la seva especialització, amplitud, o especificitat territorial no puguin desenvolupar els Ajuntaments.

5. Programes específics

Tal com hem dit el desenvolupament de les prestacions bàsiques és un dret inalienable de tots aquells col·lectius i ciutadans que en tinguin necessitat, no obstant els socialistes també desenvoluparem programes específics, en els qui hi hauran de concórrer diferents Departaments del Govern de la Generalitat. Els més importants que proposem són els següents:

5.1. Persones amb disminucions: El dret a un tractament igualitari i l'avançament cap a la integració social i laboral són els dos reptes que ens proposem. A tal fi impulsarem programes i mesures de discriminació positiva en el marc de la supressió de barreres arquitectòniques en la via urbana i edificis públics, l'adaptació del transport públic i l'accessibilitat a l'habitatge i la normalització de tots els serveis públics i la societat en el seu conjunt.

Impulsarem la formació professional i ocupacional, arbitrarem mesures de discriminació positiva per a l'accés a un lloc de treball contractat i remunerat normalment i dotarem els adequats serveis d'assessorament i seguiment per a les persones amb disminució, que afavoreixin la seva integració laboral plena.

Dotarem dels pressupostos suficients per finançar des del sector públic els Serveis Socials d'Atenció Secundària necessària per a les persones amb disminució (incloent residències, centres de dia, centres ocupacionals, serveis d'atenció precoç, etc.) amb els mòduls suficients a tot el territori, per afavorir que les persones que reglamentàriament precisen aquests serveis els tinguin disponibles a curta distància del seu domicili.

Potenciarem la xarxa de Serveis Socials d'Atenció Primària, perquè pugui desenvolupar programes comunitaris de suport i sensibilització per a la plena integració social de les persones amb disminució.

Crearem un nou programa de suport al transport i la mobilitat de les persones amb disminució (incloent els diferents transports públics,

l'acompanyament quan sigui necessari, el finançament del vehicle privat, la dotació de les cadires de rodes, pròtesis i ortesis adequades i les exempcions tributàries que resultin necessàries per garantir la igualtat d'oportunitats amb tota la societat.

Portarem a terme actuacions perquè la Llei de Pensions no contributives es faci extensible a totes les persones impossibilitades per al treball, sense condicionar-les a l'economia dels convivents familiars.

5.2. Davant el progressiu augment de l'esperança de vida, que es fixa a Catalunya en més de 80 anys, és necessària una xarxa de serveis que doni resposta a les necessitats socials, sanitàries i culturals de la gent gran, especialment els serveis orientats a les persones amb malalties cròniques. És per tant molt important planificar i dotar els pressupostos, programes i places suficients d'atenció geriàtrica sòcio-sanitària, per assegurar una correcta atenció als vells malalts físicament o psíquicament. Planificar la distribució adequada a tot el territori de Catalunya per evitar allunyaments necessaris del nucli familiar.

Els socialistes volem salvaguardar l'autonomia de la gent gran i el manteniment de la seva vida en l'entorn propi dins del possible. A tal fi prioritzarem la creació de tots aquells serveis que vagin orientats en aquesta direcció.

Són especialment importants els programes de preparació a la jubilació, la promoció de l'esport i el lleure, el termalisme i el turisme social, la promoció d'activitats culturals i recreatives, l'ajuda a la llar, els centres de dia als barris, els serveis de suport a l'autonomia personal (menjar, bugaderia a domicili, alarmes per a accidents, etc.).

Potenciarem especialment els programes que facilitin la interrelació de la gent gran amb les altres generacions més joves, per transmetre experiències i coneixements, sensibilitzar sobre la realitat i la vàlua de les persones grans i donar eines per afavorir l'intercanvi generacional i la cohesió dels nuclis familiars.

Així mateix afavorirem la participació, la democràcia interna i la autogestió de tots els clubs, casals i associacions de jubilats.

Pel que fa a les persones grans en situació d'abandonament, o pèrdua de facultats, proposarem les mesures adients per assegurar la seva protecció i tutela davant la societat.

Uns Serveis Socials que garanteixin la protecció social i l'assignació eficaç i equitativa dels recursos socials. L'eficàcia d'uns equipaments socials a les necessitats dels usuaris i equitatius en la seva distribució justa

entre la població del sector de persones grans.

L'increment de les persones de més de 65 anys respecte a la resta de la població implica que els equipaments socials han de ser adaptats amb prioritat a les necessitats d'aquest sector: serveis d'atenció a les persones grans amb els següents fins, entre d'altres: programació -suport tècnic-gestió i seguiment de programes, ajuts, subvencions, creació de recursos i la informació necessària.

Per prevenir la marginació, els serveis han de ser integrals i tenir en compte la situació global dels usuaris, salut, convivència, condicions d'habitatge, economia, etc., per superar els problemes que no possibiliten la seva integració. Una atenció social i d'infermeria a domicili, millora de l'habitatge, serveis i centres plenament coordinats, planificació i gestió dels recursos i equipaments socials (CAP, Centres de Serveis Socials, Casals, Residències, etc.). Informació objectiva sobre les necessitats reals de la població de la gent gran.

És important la participació dels ciutadans en les decisions que els afecten i, conjuntament amb els professionals, estudiar les necessitats i serveis.

L'associacionisme és útil per al ciutadà, però són necessaris els canals d'informació com a cosa habitual perquè es coneguin les accions de la vida associativa, establint els serveis de documentació amb experiències, prestacions o actuacions inherents, disposar d'un servei d'assessorament, promocionar iniciatives d'autoajuda i activitats de tipus sòcio-cultural. Tasques que poden portar a terme les entitats sense ànim de lucre. En general cal considerar positiva la tasca realitzada per les associacions per a la gent gran i la seva funció ha d'ésser més reconeguda, cal estimular el seu desenvolupament i procedir regularment a consultar-les en allò relatiu a les decisions que es refereixen a les persones grans.

5.3. Infants, adolescents i joves: Defensem la política orientada als menors d'edat, convençuts de la importància d'aquests ciutadans com a subjectes de drets socials, econòmics i polítics. És en aquest sentit que divulgarem i defensarem amb una actuació decidida la Declaració de l'ONU sobre els Drets dels Menors, aprovada el novembre de 1989, reafirmant:

- La necessitat de proporcionar als infants atenció i assistència especials en raó de la seva vulnerabilitat. A tal fi prioritzarem mesures preventives en l'àmbit de la família, l'escola i la comunitat.
- Impulsant el paper responsable de la família pròpia o acollidora pel que fa a la protecció i assistència del menor. Tant la família, com l'escola

i el barri són elements bàsics del procés de socialització de l'infant. La seva intervenció és fonamental per superar els processos correctors de les desigualtats.

- Treballarem per una protecció jurídica del menor en el marc de la modificació de l'actual legislació dels Tribunals Tutelars de Menors. És en aquest marc que defensarem que l'edat penal sigui elevada als 18 anys.
- Potenciarem les iniciatives de desenvolupament econòmic i social per a la integració laboral i el treball associat dels joves.
- Reforçarem la xarxa de serveis socials d'atenció primària per desenvolupar programes de prevenció i promoció dels infants i adolescents, amb especial atenció a les atencions de risc que es poden produir per l'absentisme escolar, entre d'altres factors socials.

5.4. Minories ètniques. La xenofòbia i el racisme són fenòmens socials cada cop més presents a les societats europees. Els socialistes estem convençuts que una de les tasques prioritàries de qualsevol govern progressista en un estat democràtic i de dret ha de ser afavorir la plena integració educativa, laboral i social dels col·lectius d'immigrants estrangers que per motius polítics o econòmics s'han vist obligats a abandonar el seu país d'origen.

Cal posar en marxa programes que permetin recuperar la dignitat humana (en les seves dimensions social, política i econòmica) d'aquestes persones. Volem desenvolupar una tasca cultural que asseguri llibertat política i religiosa, alhora que els transmeti mitjançant una apropiada formació les capacitats laborals i culturals, imprescindibles per a la seva integració social en el món occidental en el qual ara viuen.

Són conegudes les greus mancances en matèria d'educació, habitatge, sanitat i pensions de col·lectius importants del poble gitano. Els socialistes defensarem programes de discriminació positiva que vinculin una tasca educativa d'aquests col·lectius amb una oferta preferent de serveis que faciliti el desenvolupament de la seva dignitat i la integració en la societat catalana.

5.5 Adults. Les persones adultes també precisen programes d'atenció social, no tan sols per situacions límit o d'elevat risc social com maltractaments a les dones o capacitació ocupacional d'immigrants estrangers, sinó per promoció social de persones adultes amb petits hàndicaps per a la convivència, la integració social i la plena realització personal.

En aquest sentit potenciarem els Serveis Socials d'Atenció Primària, per impulsar programes de convivència i suport a persones adultes amb situacions de dificultat, de complementació de famílies monoparentals, de formació de pares i mares, de suport a la convivència familiar i de dotació de programes comunitaris per millora de la qualitat de vida.

També cal dotar la xarxa de serveis socials d'atenció secundària amb els establiments especialitzats adequats per atenció a les situacions límit de les dones, en especial violacions, maltractaments i agressions dins del nucli familiar.

CONCLUSIÓ

El Programa de Govern que els socialistes presentem té com a objectiu potenciar un model català de Benestar Social i Serveis Socials que respongui a les demandes i necessitats socials de la dècada dels noranta.

Donats els reptes socials ara ja emergents caldrà la concurrència, en aquests objectius que en aquest programa establim, del conjunt de les Administracions Públiques, de les Organitzacions no Governamentals i de la Iniciativa Social.

El Partit dels Socialistes de Catalunya proposarà un acord interinstitucional per portar a terme aquestes polítiques, a fi de fer possible l'extensió de drets a tots els ciutadans.

A la vegada els socialistes considerem que el desenvolupament de les prestacions bàsiques en Serveis Socials ha de ser un dels eixos importants del Model Català, motiu pel qual presentarem un projecte de Llei al Parlament de Catalunya que impulsi i estructurï aquest sistema i a la vegada superi la situació d'estancament que s'ha produït amb el Govern de CiU, degut a la manca d'orientacions, objectius i fins, que ha provocat la paralització del Model Català de Serveis Socials preconfigurat a la Llei 26/85, de Serveis Socials del Parlament de Catalunya.

UNA CULTURA PLURAL, CREATIVA I PARTICIPATIVA

INTRODUCCIÓ

Tots els pobles consideren la llengua i la cultura com un element fonamental de la seva identitat. Catalunya, per les circumstàncies particulars de la seva evolució històrica, ha accentuat encara més aquest tret distintiu. Es per això -i perquè el mercat internacional de la cultura tendeix cap a un uniformisme creixent- que el Govern de la Generalitat ha de col·locar la política cultural com una de les grans prioritats, com un dels eixos que ha de marcar la seva obra de govern.

Sembla que tothom pot compartir aquest criteri, i que ningú no nega que a Catalunya la política cultural ha de jugar un paper especialment significatiu. Però si així va passar en altres experiències històriques en les quals fou possible un cert autogovern del nostre poble, no pot pas dir-se que hagi estat igual en l'experiència dels darrers dotze anys. Caldrà, doncs, que una afirmació genèrica que sembla àmpliament compartida tingui una aplicació real en els pressupostos de la Generalitat i en l'acció de govern del Consell Executiu.

Normalització lingüística

Pel que fa a la llengua, els socialistes hem considerat sempre que la política de la Generalitat havia d'adreçar-se al doble objectiu de recuperar plenament el català com a llengua pròpia del país i de fer de la normalització lingüística un factor d'unitat nacional. En aquest sentit, cal convenir que s'han fet progressos importants, per bé que l'ús social de la llengua sigui encara clarament deficitari i insuficient.

L'esforç, doncs, ha de continuar i aprofundir-se més encara, amb els mateixos objectius però amb polítiques més efectives. Com a marc general, caldrà revisar el marc legal existent per tal que s'adapti més bé a la situació present. Per altra banda, l'abast de la normalització lingüística desborda clarament el marc d'una sola Conselleria, per la qual cosa sembla molt més aconsellable que depengui directament de Presidència i que es concreti després en una comissió interdepartamental amb capacitat executiva.

Pel que fa a la gestió concreta, sembla clar que caldrà millorar sensiblement les polítiques que es derivaran del marc general que hem descrit, mitjançant

uns plans integrats de normalització lingüística, que tinguin durada plurianual i que en cada exercici s'apliquin amb programes anuals concrets. Igualment, és imprescindible reforçar el paper vertebrador del Consorci per a la Normalització Lingüística i els centres que en depenen, així com completar-ne ràpidament la xarxa i convertir de debò el Consorci en l'òrgan de participació i cooperació entre les diverses administracions públiques i el conjunt de la societat catalana.

Cultura

En matèria de política cultural, potser sigui bo de començar aquest apartat recordant que, per als socialistes, l'acció del Govern de la Generalitat no ha de perseguir pas el dirigisme cultural. Justament els valors de la llibertat, de la pluralitat i del dret a la diferència són valors que la societat catalana reclama cada cop més, enfront de la visió monolítica i partidista del país que ha caracteritzat l'etapa dels governs de Convergència i Unió. Aquesta garantia contra l'uniformisme o contra el dirigisme no vol dir que nosaltres ignorem la funció de les polítiques culturals com a instruments de progrés. Són dos principis perfectament compatibles, que caracteritzaran l'acció de govern del socialistes.

Per fer-ho, impulsarem, en primer lloc, l'entesa efectiva entre la Generalitat i la societat civil, de manera que la confluència en objectius comuns amb tots els sectors de l'activitat cultural i amb el teixit associatiu del país permeti dinamitzar la nostra cultura. En lloc del clientelisme i de la concepció dels ajuts institucionals com un mecanisme per condicionar voluntats o per captar suports polítics, nosaltres propugnem l'establiment d'acords que impulsin la capacitat d'iniciativa dels creadors. Això exigeix lògicament un procés que s'ha de caracteritzar per la transparència i l'objectivitat.

Un segon pilar fonamental és que hi hagi entesa i cooperació en la relació entre les diverses administracions que intervenen en el món cultural. Era la filosofia d'un "Pacte Cultural" tristament arxivat; i és una filosofia que cal recuperar per evitar la confusió de responsabilitats i per rendibilitzar les actuacions institucionals. Això també val per a les relacions amb l'administració de l'Estat: la defensa clara de l'àmbit competencial de la Generalitat no implica -com una certa pràctica ha semblat voler fer entendre- ni l'abandó d'una col·laboració necessària ni la renúncia a alimentar la vida cultural catalana també amb els pressupostos generals de l'Estat.

Finalment caldrà recordar que, malgrat els esforços que les diverses administracions públiques han fet en els darrers anys, la infraestructura cultural de Catalunya és lluny encara d'haver assolit un nivell mínimament

satisfactori. Sense abandonar tampoc el suport a les activitats culturals esporàdiques, caldrà prioritzar sens dubte una política d'infraestructures que estengui per tot el territori els equipaments culturals necessaris i que posi les bases perquè siguin possibles després uns autèntics circuits de difusió estables. Tot això implicarà lògicament que els pressupostos de la Generalitat hauran d'aplicar a la política cultural més recursos dels que fins ara s'hi ha dedicat.

Totes aquestes línies mestres que acabem d'exposar es concretaran en un ampli ventall de mesures de govern, tant de caràcter general com de caràcter sectorial, que resumim a continuació.

CREACIÓ CULTURAL I PROMOCIÓ

1. Principals línies generals d'actuació

- 1.1.* Fomentarem el lliure desenvolupament de les capacitats creatives i expressives dels ciutadans de Catalunya. Garantirem el dret a la llibertat, a la diferència i a la pluralitat en el món de la creació i la producció cultural, enfront de qualsevol intent d'uniformisme o dirigisme. Fomentarem la iniciativa cultural i la participació de la ciutadania en els projectes culturals, de forma activa i crítica, evitant els perills de massificació, insolidaritat i atonia.
- 1.2.* Dinamitzarem l'important teixit social i cultural de Catalunya, donant suport, des de l'Administració, al ric activisme de l'associacionisme català, de llarga tradició històrica, mitjançant una política de concertació seriosa d'iniciatives. Això implica també desenvolupar una política de diàleg amb la societat civil, escoltant les seves propostes i establint canals de participació, interlocució i assessorament, tot evitant el clientelisme fàcil, el dirigisme cultural i la instrumentalització social o política del moviment associatiu. El nostre model de transformació passa necessàriament per l'existència d'una societat civil activa, creativa i participativa.
- 1.3.* Promourem l'entesa entre la Generalitat i cada sector de l'activitat cultural, aplegant tots els seus agents (creadors, industrials, distribuïdors, etc.), propiciant la confluència de tots ells en objectius comuns, modernitzant les indústries de la cultura i impulsant la capacitat d'iniciativa dels creadors.
- 1.4.* Impulsarem la clarificació, l'entesa i la cooperació entre les administracions públiques de Catalunya. Aquest era l'objectiu del

frustrat "Pacte Cultural" de 1985, i el seu esperit de diàleg i col.laboració encara ens anima. Només així serà possible dissenyar les necessitats i les mínimes condicions de desenvolupament de la Cultura a Catalunya, superant l'actual confusió sobre les funcions de les diverses administracions, i, alhora, superant els actuals desequilibris territorials. Pel que fa a la clarificació competencial, defensarem el principi de descentralització, és a dir, que no sigui responsabilitat d'un determinat nivell d'administració allò que podria resoldre's en un nivell inferior. D'altra banda, aquest principi, amb el qual s'aconsegueix l'apropament de l'administració de la cultura a la societat, només serà possible resolent un greu problema que ha gravitat sobre els municipis fins ara: el pes de responsabilitats assumides al llarg de la història i que haurien de trobar suport, del tot o en part, en altres nivells de l'administració.

- 1.5. Promourem igualment la corresponsabilització de l'Estat en les grans infraestructures culturals de Catalunya. El Govern de l'Estat ha de cooperar amb el Govern de la Generalitat en aquelles institucions i activitats que tenen una importància i una projecció que transcendeix l'àmbit català. Treballarem perquè la política cultural del govern de l'Estat superi la inèrcia històrica de capitalitat única i avanci cap a una concepció de bicapitalitat Barcelona-Madrid. Això, sense cap perjudici per a la "competència exclusiva" de la Generalitat en cultura, ha de permetre alimentar la vida cultural catalana també amb els pressupostos generals de l'Estat. D'altra banda, des d'una perspectiva general, impulsarem acords amb el Ministeri de Cultura pel que fa a l'intercanvi cultural en el seu doble sentit, a la superació de dèficits territorials dins de Catalunya, a la projecció internacional de la cultura catalana, al finançament de les principals activitats i institucions culturals catalanes, i a la projecció de la llengua catalana.
- 1.6. Participarem activament en el disseny d'una política cultural europea destinada a afavorir la pluralitat, la pervivència i el desenvolupament de les cultures i de les llengües de les nacions d'Europa, i orientada també a promoure un tractament cultural dels fenòmens immigratoris a Europa basat en el dret a la diferència i a la integració de les minories ètniques.
- 1.7. Propiciarem el desenvolupament d'una política marcadament infraestructural, que tingui, com a pedres angulars, la racionalització i la modernització de les infraestructures, la consolidació dels circuits estables, la docència artística (des de l'EGB fins a les escoles

especialitzades) i el suport seriós a la creació i a la producció. Volem evitar la fàcil derivació cap aquella política cultural de foc d'encenalls que té, com a únic mòbil, les activitats esporàdiques, puntuals, conjunturals, immediatistes, que potser tenen una rendibilitat immediata, però que no queden, que no proporcionen noves condicions materials i qualitatives a la vida cultural.

- 1.8. Desenvoluparem la potencialitat social i econòmica de l'activitat cultural. La cultura i el lleure tendeixen a esdevenir un dels sectors econòmics principals de futur, a causa de la revolució tecnològica i del consegüent increment de temps lliure. Caldrà avançar-se perquè aquest procés no suposi una derivació de l'oferta cultural cap al subproducte, sinó que impliqui realment una major democratització de la cultura. Amb aquesta cautela, contemplem també la cultura com a factor de dinamització econòmica. Propiciarem les indústries de la cultura, el turisme de qualitat i les noves professions d'organització de l'oferta per al temps lliure.
- 1.9. Establirem sistemes i mecanismes de planificació de l'oferta i la difusió cultural de Catalunya. Impulsarem una acurada planificació de les necessitats del país quant a equipaments i recursos de producció i promoció cultural, d'acord amb tots els interlocutors institucionals i socials implicats, amb l'objectiu de racionalitzar l'oferta existent, definir les prioritats i les inversions i disminuir els desequilibris territorials. A partir d'un inventari rigorós, impulsarem la redacció d'un Pla d'Equipaments Culturals que, integrant els ja existents i modernitzant-los, racionalitzi la creació de nous equipaments sobre la base de criteris territorials i de població mitjançant la concertació amb els sectors públics i privats implicats. L'esmentat Pla d'Equipaments serà un dels eixos de la Xarxa Cultural Pública de Catalunya, entesa com el conjunt d'institucions i equipaments, pertanyents a institucions públiques, semipúbliques o privades amb voluntat pública, i en els quals tinguin lloc activitats culturals adreçades a la població. Per altra banda, impulsarem, des de la Generalitat, concertadament amb els Ajuntaments, una política de promoció de l'acció sòcio-cultural que incentivi la dinàmica cultural comunitària, fonamentalment als pobles i als barris i que reculli les iniciatives de la base de la societat.
- 1.10. Incrementarem els recursos econòmics destinats a la promoció cultural. També emprendrem les iniciatives convenientes (legislatives, de foment, etc.) per promoure la participació de les empreses públiques i privades, i en concret del mecenatge, en el finançament d'activitats

i d'institucions culturals. Treballarem per a dotar a l'Administració de la Generalitat d'aquells sistemes autònoms de gestió per agilitzar i millorar la seva acció de govern.

- 1.11. Donarem suport a les publicacions periòdiques de pensament i cultura, garantint la pluralitat cultural i ideològica, i foragitant el clientelisme polític practicat en el sector per l'actual administració.
- 1.12. Recuperarem i potenciarem l'Institut d'Estudis Catalans com a principal institució científica i de recerca del país, i promourem la seva vinculació a les Universitats. Impulsarem i coordinarem els programes científics sectorials de les diverses Conselleries. Modernitzarem i incrementarem el suport a les institucions científiques, acadèmiques i universitàries que realitzen tasques de recerca. Rellançarem el paper de la CIRIT. Donarem suport als centres d'estudis locals.
- 1.13. Potenciarem la creació artística i intel·lectual com a eix essencial per a la vertebració i la renovació de la cultura del país. En aquest sentit caldrà emprendre mesures com aquestes: una nova política de beques i ajuts a la creació mitjançant criteris objectius i rigorosos; la implicació dels creadors en una política de difusió cultural concertada amb l'Administració local; un procés d'acostament de la creació a la nova realitat tecnològica i econòmica, implicant els creadors en els processos industrials; el replantejament de les actuals escoles d'Arts i Oficis, Conservatoris de Música, Belles Arts... el foment de la creació artística a les escoles; etc. Defensarem els drets dels autors i creadors d'acord amb la llei de propietat intel·lectual.
- 1.14. Establirem un programa propi d'impuls i promoció del nostre disseny i la nostra moda. Impulsarem l'especificitat d'una escola catalana de disseny, coordinada amb els mitjans internacionals de creació, i potenciarem la seva indústria.

2. Teatre i Arts escèniques

- 2.1. Ordenarem l'activitat teatral mitjançant una Llei de Teatre que atengui les necessitats del sector, supprimeixi anacronismes administratius i normatives obsoletes, estableixi les bases per a una protecció efectiva dels professionals i contempli l'acció teatral en el marc de les noves realitats generades per l'ampliació de les ofertes culturals, per les indústries de l'oci i per l'impacte dels mitjans de comunicació.
- 2.2. Promourem les arts escèniques, en general, així com els gèneres específics més desatesos (músic-hall, titelles, mim, teatre de pista,

etc.) i potenciarem la investigació de nous llenguatges dramàtics, a partir, entre d'altres mesures, d'una política de subvencions basada en la racionalitat i en uns criteris objectius que facin inviable la pràctica del clientelisme, tantes vegades denunciada.

- 2.3. Dissenyarem un pla de coproduccions basades en criteris de rigor administratiu i de bon servei públic i cultural, i en les quals conflueixin, en cada cas, els interessos de l'equip artístic i tècnic i els dels sector públic, sense que aquest pugui condicionar en cap moment el principi fonamental de la llibertat de creació.
- 2.4. Impulsarem el sector de la dansa mitjançant la creació del Ballet Nacional de Catalunya, que contempli la dansa catalana, la dansa clàssica i la dansa moderna. Dedicarem especial atenció al fenomen de la "dansa contemporània" en el qual Catalunya és punta de llança, mitjançant la concertació amb les companyies més estables, el suport a la producció i els ajuts específics per a assolir una òptima circulació dels espectacles.
- 2.5. Convertirem l'Institut del Teatre de Barcelona en l'Institut del Teatre de Catalunya, planificant una xarxa de descentralització i especialització d'estudis i la creació de Centres Dramàtics als principals nuclis d'irradiació cultural. Fomentarem les activitats artístiques per compte de nuclis joves sorgits de les escoles de teatre, centres cívics, associacions, etc., que presentin característiques de recerca, risc, professionalitat, coherència i responsabilitat.
- 2.6. Donarem suport a la Xarxa de Teatres Públics de Catalunya i fomentarem la programació estable d'espectacles escènics als municipis, mitjançant la planificació concertada dels circuits de difusió i la consolidació de les iniciatives locals de programació regular. Ampliarem les possibilitats de difusió mitjançant la creació d'espais alternatius i el suport a la modernització i la rehabilitació dels locals existents, públics i privats.
- 2.7. Reorientarem el projecte del Teatre Nacional de Catalunya cap a un equipament integrat en el quadre general de les infraestructures culturals bàsiques de Catalunya i fruit del diàleg i el consens amb els sectors socials i professionals del país, evitant l'esquema patrimonialista de l'actual projecte. Promourem el projecte autònom del Teatre Lliure com a teatre públic.
- 2.8. Promourem el teatre català en els fòrums internacionals, mitjançant la presentació de produccions d'autors i de col·lectius catalans als festivals i a les manifestacions culturals més acreditades de l'estranger.

Impulsarem l'edició de textos teatrals catalans traduïts a les principals llengües europees.

3. Música i cançó

- 3.1. Impulsarem la renovació pedagògica de l'ensenyament musical mitjançant la seva progressiva incorporació als programes educatius formals.
- 3.2. Impulsarem l'OCB (Orquestra de la Ciutat de Barcelona) com l'orquestra simfònica nacional catalana de nivell internacional, assegurant una seu estable, una temporada regular a Catalunya i gires a l'estranger que incloguin obres de músics catalans. Crearem el Centre d'Estudis Orquestrals associat a l'orquestra simfònica i als estudis superiors de música. Crearem tanmateix un grup coral i un grup de cambra institucionals d'alt nivell de Catalunya.
- 3.3. Accelerarem el projecte de modernització i ampliació del Gran Teatre del Liceu, mitjançant la corresponsabilització inversora de totes les institucions implicades (Generalitat, Ministeri de Cultura, Ajuntament de Barcelona, Diputació de Barcelona). Amb l'ampliació de les instal·lacions i un programa seriós de producció, el Liceu esdevindrà novament el principal centre operístic de l'Estat.
- 3.4. Recuperarem el Teatre Principal com a escenari operístic amb temporada pròpia per a la realització d'obres no considerades de repertori, és a dir, òpera antiga i contemporània.
- 3.5. Proporcionarem suport a la difusió musical de Catalunya, mitjançant la concertació amb les altres orquestres del país així com amb els grups de música de cambra i corals i amb els grups de música moderna (rock, jazz...) que tinguin una activitat de difusió continuada. Consolidarem i potenciarem les iniciatives locals de programació musical estable i planificarem els circuits de difusió mitjançant concerts amb institucions i promotors. Promourem la divulgació musical mitjançant mecanismes de foment, com la venda de localitats a preus reduïts per a estudiants, aturats, jubilats, etc. Establirem circuits de programació estable de difusió musical, especialment de cançó, pels municipis de Catalunya.
- 3.6. Donarem suport a la creació musical i a la recuperació del Patrimoni musical de Catalunya, mitjançant programes d'ajut als creadors, a la recerca i a la difusió. Potenciarem la fonoteca de Música Tradicional i Popular i les polítiques de recerca i recuperació en el si del Centre de Documentació i Recerca de la Cultura Tradicional i Popular. Recuperarem la música de compositors catalans antics i moderns,

impulsant-ne la difusió en directe i enregistrant-la en disc. Impulsarem la coordinació de les institucions i centres de recerca musical. Potenciarem la recerca històrica o musicològica a la Universitat, mitjançant programes de recerca, beques i ajuts adreçats a joves investigadors.

- 3.7. Incrementarem la programació musical de TV3, Canal 33 i les ràdios de la Corporació Catalana de Ràdio i Televisió (i ho proposarem a les restants televisions i ràdios públiques), d'acord amb projectes de difusió musical. Garantirem, de forma especial, una significativa presència de la cançó catalana als mitjans àudio-visuals públics. L'atenció especial que reclama la cançó a Catalunya no és només un deute de gratitud per la seva contribució històrica, sinó que ha de ser considerada amb l'atenció que exigeix la seva doble dimensió de realitat musical potent i, alhora, la seva dimensió de normalització lingüística. Per tot això, potenciarem el desenvolupament de la cançó mitjançant mesures de foment, donant suport als cantants en català, abandonats a la sort del mercat per cantar en una llengua d'àmbit comercial restringit, encara que establint criteris de selecció rigorosos que assegurin un mínim nivell artístic dels productes que es vulguin promocionar. En aquest sentit, afavorirem el naixement de nous valors musicals en aquest àmbit.
- 3.8. Promourem la producció fonogràfica de música i cançó catalana, que ompli l'actual desert en el sector, mitjançant la concertació d'objectius i esforços entre l'Administració, la iniciativa privada i les ràdios i les televisions.

4. Cinema i àudio-visual

- 4.1. Impulsarem l'ordenació legal de l'activitat cinematogràfica i el mercat àudio-visual, conceptuant aquest sector com una activitat cultural i no únicament industrial. Potenciarem la producció i la creació. Afavorirem especialment la producció i el doblatge en català. I dialogarem, per fer realitat aquests projectes, amb els sectors professionals implicats.
- 4.2. Coordinarem els projectes de producció de les televisions públiques amb les iniciatives del sector de la producció i establirem amb aquest i els de distribució i exhibició programes específics a mig termini. Impulsarem una autèntica política de producció cinematogràfica a la televisió pública de Catalunya.
- 4.3. Descentralitzarem la tasca de divulgació de la Filmoteca de Catalunya. Crearem una escola de Cinema.

- 4.4. Modernitzarem el parc de sales d'exhibició i la infraestructura industrial del sector amb un pla d'actuació concertat amb les empreses de serveis a la indústria. Impulsarem la creació d'una xarxa de cinemes municipals i d'uns circuits de programació estables.
- 4.5. Promourem el cinema català als fòrums internacionals. Incentivarem la creació, propiciant la integració de la indústria del cinema a les polítiques europees d'impuls al sector àudio-visual, especialment les que donen suport a les cinematografies d'expressió en llengües minoritàries. Impulsarem el reconeixement de Barcelona i d'altres ciutats catalanes com a centres productors a nivell europeu.

5. Arts plàstiques

- 5.1. Impulsarem la creació d'una infraestructura bàsica de centres artístics. Una autèntica xarxa d'equipaments i recursos destinats a la creació i a la divulgació artística només es pot abordar a partir de la cooperació amb les restants administracions -especialment els municipis- i a partir d'un sensible increment dels recursos econòmics. Es tracta, mitjançant la concertació i la planificació, de consolidar la tasca iniciada per alguns Ajuntaments i de cobrir els dèficits d'equipaments bàsics a bona part del territori.

Impulsarem l'autonomia de producció de cada centre local i incentivarem els intercanvis i els programes estables de divulgació (mitjançant la programació i la itinerància d'exposicions, principalment). Construïrem el Museu d'Art Contemporani de Barcelona com a centre neuràlgic de difusió i estudis de l'art català i donarem suport als altres centres emblemàtics del país (Fundació Miró, Fundació Tàpies, Tecla Sala, etc.). Promourem l'ensenyament artístic des dels nivells més primaris de l'ensenyament i reestructurarem l'actual oferta formativa especialitzada en el sector, potenciant programes de formació professional.

- 5.2. Potenciarem la difusió de les produccions artístiques per tot el territori català. Des del Govern centrarem la nostra actuació en una àmplia difusió de les arts plàstiques sense cofoisme, amb sentit crític i didàctic, propiciant el coneixement de l'art històric i afavorint la comprensió dels fenòmens contemporanis. Impulsarem les activitats didàctiques i de divulgació entorn a la producció artística (exposicions, activitats escolars, presència a la Televisió, etc.). En aquest context, establirem un programa d'exposicions que racionalitzi i rendibilitzi el dinamisme actual de les mostres d'art, i que potenciï la creació plàstica

catalana i la seva difusió a Catalunya i fora de Catalunya. Assegurarem la presència i la projecció internacional de l'art català.

- 5.3. Donarem suport a la creació i al desenvolupament de l'activitat artística. El desenvolupament de les arts no pot dependre de les lleis del mercat, i, per tant, no poden subsistir sense el suport públic. Establirem mecanismes d'ajut a la creació artística i a la recerca de nous llenguatges -fonamentalment, als artistes joves en la seva etapa de formació i inserció professional- convocant beques i facilitant espais de producció, sota els criteris de qualitat i de respecte a la llibertat de creació. Establirem un diàleg constant per a l'assoliment d'aquestes fites, amb els col·lectius professionals del sector (artistes, crítics, galeristes) per consensuar els grans trets de la política artística. Potenciarem especialment la presència de galeristes catalans a les fires internacionals.

6. Lletres i política editorial

- 6.1. Impulsarem, de manera prioritària, el desenvolupament i la promoció de les lletres catalanes, incentivant la creació literària en català i propiciant la seva difusió, convençuts que la literatura és un dels principals instruments que garanteixen la pervivència i el desenvolupament de la llengua catalana.
- 6.2. Potenciarem, en el si de la Institució de les Lletres Catalanes, la capacitat d'incidència dels sectors implicats en la producció literària en les polítiques de foment de les lletres. La Institució durà a terme accions de promoció de la lectura, fonamentalment als centres d'Ensenyament, ajuts a la traducció, suport als escriptors i altres mesures de difusió de la literatura catalana.
- 6.3. Millorarem i incrementarem els ajuts a l'edició de llibres en català, garantint també el suport a la promoció i distribució dels mateixos. També donarem suport a l'edició de revistes i diaris en català.
- 6.4. Promourem la traducció d'obres universals al català i d'obres catalanes al castellà i a altres idiomes, propiciant el coneixement de la literatura catalana a nivell internacional.
- 6.5. Impulsarem projectes de concertació amb la indústria editorial, emprenent les mesures tècniques i econòmiques que permetin la recuperació i la consolidació de Barcelona com a capital editorial peninsular i com a gran plataforma exportadora cap al mercat llatino-america.

7. Associacionisme cultural

- 7.1. Elaborarem programes de suport tècnic i financer a l'associacionisme, que a Catalunya manté una extraordinària vigència, sota l'òptica de la concertació de programes i projectes que afavoreixin el servei comunitari i que garanteixin la rendibilització social, tot defugint la pràctica clientelar de la subvenció, indiscriminada i sectària, que ha practicat de forma interessada el Govern de CiU. Potenciarem especialment l'associacionisme informal, espontani i esporàdic -fonamentalment de joves- ja que representa una alternativa fresca, dinàmica i participativa a l'associacionisme tradicional. Incrementarem la delegació de la gestió i la prestació de determinats serveis i recursos al'associacionisme especialitzat, en col.laboració amb les Administracions Locals.
- 7.2. Proposarem al Parlament de Catalunya l'aprovació d'una nova Llei d'Associacions que generi nous canals de suport i de foment del teixit social de Catalunya; que activi el seu desenvolupament i que actualitzi el seu funcionament; que afavoreixi la seva renovació estatutària, organitzativa i infrastructural; que garanteixi la seva presència als mitjans de comunicació; que promogui el seu creixement i la participació dels seus membres; i que contempli importants avantatges fiscals destinats a les entitats sense finalitat lucrativa que prestin serveis ciutadans.
- 7.3. Impulsarem igualment al Parlament Europeu una nova Llei marc comunitària que homologui les diverses realitats associatives. En el context de la implantació de l'Acta Única, promourem els intercanvis associatius europeus i afavorirem processos de federalisme associatiu europeu.
- 7.4. Establirem canals de participació i interlocució amb l'associacionisme, atorgant status consultiu a representants del moviment associatiu i ciutadà en òrgans d'assessorament de l'executiu. Incentivarem la federació i la coordinació d'entitats i d'organitzacions per tal d'incrementar el seu pes cívic i garantir una major influència i una major implantació territorial.
- 7.5. Desenvoluparem i promourem el fenomen del voluntariat, com una fórmula diferent de satisfer les inquietuds ciutadanes -sobretot dels joves- vinculant-los a projectes socials d'abast ampli.
- 7.6. Impulsarem, d'acord amb els Ajuntaments, la creació d'hotels d'entitats a l'àmbit local, autèntic viver per a la renovació del món associatiu.
- 7.7. Durem a terme l'edició, des del Govern de la Generalitat, d'una guia de recursos associatius, amb periodicitat anual, on es recullin, de

forma sistemàtica, tots els sistemes d'ajut, recursos formatius, projectes, legislació, programes europeus, etc.

- 7.8. Promourem la creació d'un Fons de Cooperació Associativa, -en forma de fundació- que permeti atreure finançament privat provinent del patrocini i el mecenatge. Estarà constituït per les Administracions públiques, institucions empresarials i financeres i federacions d'entitats reconegudes.

PATRIMONI CULTURAL

1. Principals línies generals d'actuació

- 1.1. Garantirem l'accés dels ciutadans als béns culturals. El Govern de la Generalitat assegurarà la catalogació, inventari, protecció i conservació del Patrimoni Cultural, i garantirà el coneixement, el gaudi i l'accés de tota la comunitat als béns d'Interès Cultural.
- 1.2. Desenvoluparem la potencialitat social i econòmica del Patrimoni Cultural. Des del govern establirem un programa de potenciació del Patrimoni Cultural que combini la necessitat de la seva conservació amb el deure de la seva rendibilització social, que desenrotlli les seves possibilitats de desenvolupament econòmic i industrial, molt especialment aquelles relacionades amb la creació de nous llocs de treball en el sector, tot procurant l'aprofitament comunitari dels seus valors i dels seus espais (per exemple, que garanteixi l'ús públic dels béns immobles) i assegurant el respecte als seus valors científics, històrics, culturals i paisatgístics. En aquest sentit, impulsarem una decidida política de desenvolupament del Turisme Cultural, sobretot el de caire interior, com a recurs de divulgació, rendibilització i potenciació econòmica del Patrimoni Cultural.
- 1.3. Desplegarem un programa inspirat en una concepció integral del Patrimoni. El desenvolupament d'una política progressista en matèria de Patrimoni Cultural requereix una visió integral de la seva gestió i dinamització, que abraci la protecció i difusió de tot el Patrimoni Cultural, moble, immoble i immaterial -ja sigui documental, bibliogràfic, museístic, arquitectònic, arqueològic, industrial o etnogràfic-, i també del Patrimoni Natural. La creixent vinculació entre la protecció i defensa del Patrimoni Cultural i del Patrimoni Natural no és només una coincidència estratègica, sinó una necessitat objectiva que facilita la integració del Patrimoni Cultural dins del seu

entorn natural, ecològic i paisatgístic, i que per tant, potencia el tractament integral d'una problemàtica comuna quant a projectes i actuacions, i quant a conscienciació ciutadana.

- 1.4. Articularem mecanismes d'interdepartamentalitat que afavoreixin la gestió integral del Patrimoni Cultural. En conseqüència amb el punt anterior, establim, des del govern, els mecanismes necessaris per assegurar una actuació coordinada per part de la globalitat del Consell Executiu, que impliquin els Departaments de Cultura, Medi Ambient, Comerç i Turisme, Indústria, Urbanisme i Educació, amb l'objectiu d'implementar programes interdepartamentals de protecció, difusió i desenvolupament socio-econòmic del Patrimoni Cultural.
- 1.5. Establim instruments de planificació i millorarem els òrgans de gestió. És necessari que el govern escometi una acurada planificació de les necessitats de Catalunya quant a equipaments de Patrimoni Cultural, d'acord amb tots els interlocutors institucionals i socials implicats, que racionalitzi l'oferta existent, que estableixi les prioritats i que disminueixi els desequilibris territorials. Al mateix temps, cal que es doti d'aquells mecanismes de gestió més àgils, més autònoms, per millorar l'acció quotidiana de govern en la matèria.
- 1.6. Incrementarem els recursos econòmics públics i privats destinats al Patrimoni Cultural. Per executar aquesta política és indispensable incrementar els recursos financers de la Generalitat destinats al Patrimoni Cultural, i establir mesures de foment que afavoreixin la inversió, el mecenatge, i en general, la participació de particulars, empreses i del capital privat en les infraestructures culturals.
- 1.7. Promourem la cooperació entre totes les administracions de Catalunya. Per portar a terme aquest programa, és necessari un ampli acord institucional entre totes les administracions implicades en la gestió del Patrimoni Cultural. Cal concertar un conjunt d'actuacions amb l'Administració Local de Catalunya amb l'objectiu d'apropar els àmbits d'execució al ciutadà, col·laborant decididament amb els municipis en la gestió i dinamització del Patrimoni Cultural. També treballarem activament per a la corresponsabilització del Ministeri de Cultura en les grans infraestructures del Patrimoni Cultural de Barcelona i Catalunya (Arxiu Nacional, Museus Nacionals, Biblioteques, etc.). Finalment, el marc europeu serà també un dels àmbits de treball del Govern amb l'objectiu d'articular polítiques comunes de protecció i dinamització del Patrimoni Cultural. Davant l'entrada en vigor del Mercat Únic europeu, defensarem el Patrimoni Cultural de Catalunya

contra l'expoliació i contra l'exportació il·legal dels béns culturals mobles.

- 1.8. Afavorirem la participació del teixit social i professional. Igualment és imprescindible facilitar la participació de la societat civil vinculada al Patrimoni Cultural, de gran arrelament i tradició a Catalunya, en els àmbits de planificació, decisió i gestió, així com dels col·lectius professionals, de l'estament universitari i del sector industrial. En aquesta línia, també potenciarem la recerca científica en l'àmbit del Patrimoni Cultural. Per altra banda, cal normalitzar l'activitat professional en el sector, creant les titulacions adients i reciclant els professionals en actiu.
- 1.9. Dotarem al país d'una legislació marc, moderna i definitiva, sobre Patrimoni Cultural. Els socialistes presentarem al Parlament, en el termini màxim d'un any, una llei marc de Patrimoni Cultural de Catalunya, que estableixi el marc legislatiu global de protecció, gestió i dinamització del Patrimoni català, i que desenvolupi al màxim les competències d'ordenació en la matèria que l'Estatut atorga a la Generalitat. La llei contemplarà la inversió de l'1% de totes les obres públiques en infraestructures culturals.

2. Museus

- 2.1. Organitzarem i informatitzarem l'inventari general de béns mobles. Concertarem un sistema comú de documentació dels fons per tots els museus. Accelerarem el desplegament tècnic de la Llei de Museus.
- 2.2. Institucionalitzarem els Museus Nacionals, de forma concertada, amb les administracions actualment titulars. Reorientarem els Museus Nacionals com a centres prestadors de serveis de suport als museus catalans de la seva temàtica. Aprofundirem el compromís en el projecte del Museu Nacional d'Art de Catalunya. Promourem l'acord interinstitucional per a la creació del Museu d'Arqueologia de Catalunya. Activarem els projectes de millora del Museu Nacional d'Arqueologia de Tarragona. Transformarem Empúries en un parc arqueològic amb una àmplia autonomia de gestió. Accelerarem les obres del Vapor Aymerich, necessàries per a crear de forma efectiva el Museu Nacional de la Ciència i la Tècnica.
- 2.3. Activarem la creació del Museu d'Art Contemporani, conjuntament amb l'Ajuntament de Barcelona.
- 2.4. Elaborarem el Mapa de Museus de Catalunya, com a eina de racionalització i planificació de l'oferta museística.

- 2.5. D'acord amb les prioritats establertes en el Mapa, elaborarem un pla de suport tècnic i econòmic per afavorir l'adaptació dels museus de Catalunya als requisits tècnics mínims establerts per la llei.
- 2.6. Potenciarem especialment els museus locals de Catalunya. Impulsarem la cooperació entre els museus municipals vers una xarxa estable de col.laboració.
- 2.7. Crearem centres territorials de suport als museus locals, que prestin serveis i recursos (en matèria de restauració, documentació, reserves, publicacions, activitats...) als museus del seu territori, a partir dels museus existents (comarcals i locals), i en col.laboració amb l'administració local.
- 2.8. Descentralitzarem, en la línia de l'anterior punt, el Centre de Restauració de Béns Mobles de Sant Cugat.

3. Patrimoni arquitectònic i arqueològic

- 3.1. Crearem el Registre General de Béns d'Interès Cultural de Catalunya. Informatitzarem la seva gestió. Agilitzarem les declaracions de BIC. Impulsarem l'elaboració del catàleg de Patrimoni Arquitectònic i Industrial i donarem suport a l'elaboració dels catàlegs locals per part dels municipis. Finalitzarem les cartes arqueològiques comarcals i facilitarem la participació dels municipis en la seva gestió.
- 3.2. Elaborarem un marc jurídic propi en el camp del Patrimoni Arquitectònic. Modernitzarem l'actual normativa d'excavacions arqueològiques.
- 3.3. Elaborarem un pla d'actuació (de protecció, conservació i restauració) i de rendibilització (musealització, divulgació, recerca) del Patrimoni Arquitectònic i Arqueològic, d'abast plurianual, amb participació de l'Administració local i de l'estament científic, amb una important dotació pressupostària, que estableixi prioritats tenint en compte els valors culturals i sentimentals; històrics i científics; i de rendibilitat social dels immobles. Cal condicionar les intervencions a projectes de conservació, condicionament i ús públic, amb ple respecte als valors històrics dels béns patrimonials. Elaborarem un projecte especial de catalogació, protecció i divulgació del Patrimoni Industrial, així com dels Castells de Catalunya. Col.laborarem amb els municipis en la redacció i execució de projectes d'ordenació urbanística, amb especial atenció a la reforma de cascs antics.
- 3.4. Elaborarem un pla de Recerca Arqueològica, amb la col.laboració de l'estament científic i universitari. Racionalitzarem l'actual panorama

d'excavacions programades i planificarem les intervencions, prioritzant un número limitat de projectes coherents de recerca (que incloguin les actuacions pertinents de conservació, publicació i rendibilització social), d'acord amb el Pla. Avançarem cap a una programació de les excavacions d'urgència i incrementarem els recursos tècnics i pressupostaris per a dur-los a terme. Elaborarem un programa especial d'actuació sobre l'Art Rupestre que prioritzi la seva protecció. Descentralitzarem i dotarem el Centre d'Investigacions Subaquàtiques dels mitjans necessaris.

- 3.5. Divulgarem el Patrimoni Arquitectònic i Arqueològic de Catalunya. Musealitzarem i retolarem els jaciments arqueològics i monuments visitables. Promourem itineraris turístics. Impulsarem principalment publicacions didàctiques de divulgació, i editarem publicacions científiques de format senzill.
- 3.6. Potenciarem el paper del Departament de Cultura, des del punt de vista competencial i pressupostari, en matèria d'ordenació del territori i de l'entorn quan afecti el Patrimoni Cultural.
- 3.7. Millorarem les estructures administratives de gestió, inspecció i vigilància. Reconduirem l'Oficina de Monuments cap a un organisme autònom especialitzat en l'explotació social i turística del Patrimoni Arquitectònic de Catalunya. Integram els municipis en el Programa d'Arqueologia Urbana.
- 3.8. Potenciarem les comissions del Patrimoni Cultural (territorials i de Catalunya), agilitzant la seva gestió i incrementant la participació de l'Administració Local i de l'estament científic.
- 3.9. Facilitarem la participació del teixit social i de l'estament científic en la gestió del Patrimoni. Rellançarem el Consell d'Arqueologia de Catalunya.
- 3.10. Incrementarem la dotació i els mitjans de la Brigada de Patrimoni dels Mossos d'Esquadra. Endurirem l'acció administrativa sancionadora contra els atemptats i l'espoli del Patrimoni. Limitarem la comercialització dels detectors de metalls.
- 3.11. Establirem mesures de foment (subvencions, avantatges fiscals) que incentivin la participació de particulars (propietaris, empreses) en la restauració i millora del Patrimoni immoble i que afavoreixin l'accés dels ciutadans i el seu aprofitament col·lectiu.
- 3.12. Promourem un acord amb l'Església Catòlica de corresponsabilització en el manteniment i restauració del patrimoni arquitectònic eclesiàstic, de gran importància a Catalunya, d'acord amb els seus deures com a

propietaris i respectant els seus drets civils, garantint que d'aquest llegat cultural en puguin gaudir tots els ciutadans.

4. Cultura tradicional i popular

- 4.1. Impulsarem la investigació científica i la recuperació de les formes de vida en el món rural i en el món urbà, amb especial atenció als fenòmens d'identitat i d'integració de les poblacions novingudes.
- 4.2. Divulgarem el ric bagatge tradicional i popular de Catalunya entre la seva ciutadania (festes, danses, música, costums, llegendes...), mitjançant els mitjans de difusió (exposicions, espectacles, publicacions, TV) i potenciant el turisme interior. Introduïrem els seus valors a les escoles. Cal que la dinamització de la cultura popular superi les tendències estàtiques, essencialistes, reduccionistes i etnocèntriques que moltes vegades l'ha caracteritzat.
- 4.3. Potenciarem decididament l'associacionisme. Definirem una política equilibrada d'ajuts a les entitats (que actualment són les que més han contribuït a la conservació de les tradicions i del folklore de Catalunya), evitant el clientelisme i l'arbitrarietat, i prioritzant la col.laboració en projectes concrets mitjançant convenis. Concertarem les subvencions a les entitats locals (les més nombroses) amb els municipis.
- 4.4. Desenvoluparem un programa de promoció i foment de les Artesanies. Incrementarem la qualitat de la producció. Desenrotllarem el seu potencial econòmic (industrial i comercial). Caldrà reglar mecanismes de conservació, transmissió i ensenyament de les seves tècniques. Prioritzarem aquest sector com a generador de riquesa i ocupació, sobretot entre els joves.
- 4.5. Redefinirem el Centre de Documentació i Recerca de la Cultura Tradicional i Popular, activant el seu paper, connectant-lo amb altres centres regionals i internacionals semblants, i incorporant-hi el teixit social i l'estament científic i universitari en els seus òrgans de gestió. Potenciarem de manera especial la fonoteca del Centre, com a instrument de recerca i divulgació de les tècniques i les manifestacions de la música tradicional del país. Incrementarem els mitjans del servei de Cultura Tradicional.

5. Arxius

- 5.1. Dictarem i despleguem reglamentàriament la llei d'Arxius, i la vincularem a la futura legislació de Patrimoni Cultural.
- 5.2. Accelerarem el programa d'ordenació, classificació i informatització

del patrimoni documental de Catalunya. Aprofundirem el procés d'eliminació i expurgació de la documentació. Difondrem el Patrimoni Documental i el posarem a l'abast del públic i dels investigadors.

- 5.3. Elaborarem el Mapa d'Arxius de Catalunya, com a eina de planificació del Patrimoni Documental del país, amb la participació de l'Administració local. El Mapa d'Arxius ha d'establir les prioritats d'inversió i la distribució territorial del patrimoni arxivístic de Catalunya. Incrementarem els recursos econòmics destinats a l'adequació dels arxius, i millorarem la gestió administrativa de la documentació actual.
- 5.4. Reformarem la Xarxa d'Arxius Històrics Comarcals i Locals cap a un autèntic instrument de cooperació i prestació de serveis dels arxius territorials públics. Incrementarem la participació de l'Administració Local en la seva gestió. Establirem un pla d'ajuts i subvencions als arxius locals d'acord amb el Mapa d'Arxius de Catalunya, i impulsarem mecanismes de col.laboració i suport amb als arxius privats i eclesiàstics.
- 5.5. Organitzarem l'Arxiu Administratiu General de la Generalitat, que impliqui la coordinació de totes les Conselleries, Serveis Territorials i Organismes Autònoms. Integram l'Arxiu Administratiu en el marc del sistema arxivístic català únic, i eliminarem el solapament actual entre el sistema arxivístic i la dinàmica administrativa.
- 5.6. Accelerarem el projecte de creació de l'Arxiu Nacional de Catalunya i el dotarem d'un funcionament autònom. Incrementarem la participació de l'Administració Local i del col.lectiu professional en la seva gestió. Impulsarem la recuperació, la recerca i la difusió de la informació referida a Catalunya que es conserva en arxius de l'estranger.
- 5.7. Establirem canals de participació del teixit social i dels col.lectius professionals i científics en la gestió i planificació de la política arxivística. Impulsarem la titulació universitària de l'arxiver i el reciclatge professional. Potenciarem els Centres d'Estudis i d'Història Local de Catalunya.
- 5.8. Crearem l'especialització de restauració de patrimoni documental (paper, fotografia, etc.) en el si del Centre de Restauració de Béns Mobles de Sant Cugat, i descentralitzarem els seus serveis.
- 5.9. Recuperarem el material documental de la Generalitat Republicana requisat per les tropes franquistes i el restituïrem a l'Arxiu Nacional de Catalunya.
- 5.10. Impulsarem un ampli acord institucional per dissenyar el futur de l'Arxiu de la Corona d'Aragó amb les administracions implicades (

Ministeri de Cultura, Comunitats de Catalunya, Aragó, País Valencià i les Illes, i l'Ajuntament de Barcelona), tant pel que fa a la gestió (creació del Consorci) com pel que fa a la seva definitiva ubicació.

6. Biblioteques

- 6.1. Modificarem la Llei de Biblioteques de 1981, fonamentalment en allò que fa referència a la composició i estructura del sistema bibliotecari català (incorporació de les biblioteques especialitzades i tècniques així com també de les escolars; inclusió de les hemeroteques i de l'Institut Català de Bibliografia dependent de la Biblioteca Nacional) i de la lectura pública. Desenvoluparem el contingut de la Llei amb els reglaments i disposicions necessàries.
- 6.2. Impulsarem l'acord institucional entre totes les administracions implicades en el sistema bibliotecari, per tal de resoldre la situació de dèficit acumulat, tant d'inversions com de dotacions, d'acord amb el Mapa Bibliotecari de Catalunya, i per tal d'impulsar el sistema de Lectura Pública. La Generalitat ha d'assumir el paper planificador i regulador de la lectura pública, definida en la LBRL i la Llei Municipal de Catalunya com un servei cultural de responsabilitat municipal. Les tasques de gestió i de serveis són pròpies de l'administració local. La Generalitat ha de donar suport a la prestació dels esmentats serveis.
- 6.3. Elaborarem el Mapa Bibliotecari de Catalunya, que ha d'analitzar la situació existent i les necessitats bibliotecàries del país, amb la participació de l'Administració Local i del col·lectiu professional. El Mapa ha d'esdevenir una eina de planificació dels serveis bibliotecaris amb criteris d'articulació del territori i de la població, i ha d'establir les prioritats d'actuació.
- 6.4. Promourem la Biblioteca Nacional de Catalunya com el primer centre bibliotecari i bibliogràfic del país. Ha de ser la responsable de l'elaboració, manteniment i difusió de la bibliografia nacional i ha de ser la col·lectora de tot el Dipòsit Legal, sigui quin sigui el seu suport. La Biblioteca Nacional vetllarà per tots aquells fons, propietat o no de la Biblioteca, declarats "fons nacionals" per la Generalitat quan ho justifiqui el seu interès o valor bibliogràfic, sigui quin sigui el seu titular. Aquesta declaració comporta les corresponents obligacions de conservació i difusió de la Generalitat i del seu titular.
- 6.5. Promourem la necessària coordinació dels serveis bibliotecaris de cada localitat o comarca amb les biblioteques escolars, proporcionant-los un paper actiu en el sistema de lectura pública local.

6.6. Integrem les Biblioteques Provincials al sistema bibliotecari català, situant-les clarament en l'àmbit de la lectura pública.

UN SISTEMA ESPORTIU ESTRUCTURAT

Molt s'ha dit de la importància dels Jocs Olímpics que enguany tindran lloc a Barcelona, capital del nostre país Catalunya.

D'ençà del 17 d'octubre de 1986 el món sencer és testimoni de l'esforç de modernitat i eficàcia que s'està duent a terme perquè la vint-i-cinquena edició dels Jocs es recordi en el futur com un gran èxit organitzatiu i com l'esdeveniment que va fer possible que de nou tots els països es trobessin en unes competicions que simbolitzen l'esperit de pau i convivència mundial.

Barcelona i Catalunya, amb la col.laboració de tots els pobles de l'Estat, han guanyat el repte de situar el nostre país en primera línia de competitivitat a la nova Europa i a la resta del món.

Però, i això ho sabem tots, els Jocs no són més que la primera fita, la sortida d'una prova encara més important: mantenir la il.lusió col.lectiva de fer del nostre país un referent d'eficàcia, modernitat i solidaritat.

També pel que fa a l'esport

I no parlem d'esmerçar importants recursos públics en l'anomenat "Marketing Institucional". No es tracta d'utilitzar els mitjans de comunicació per presentar com a nostres realitzacions d'altres, sobretot si els seus governs no són del mateix partit.

No és just disposar dels diners de tots per a aprofitar-nos de la feina que fan els altres, més quan encara hi ha molts dèficits estructurals al Sistema Esportiu de Catalunya.

Tradicionalment el nostre país ha estat el referent esportiu per a la resta de l'Estat gràcies a la seva riquesa associativa. Quasi la totalitat de l'oferta esportiva existent abans de la democràcia era fruit del treball dels Clubs i Entitats. Tot i així, traient el futbol, la pràctica esportiva no era un fenomen tan popular com ho és avui. L'accés dels governs democràtics al poder i el fort esforç inversor de les Administracions han permès recuperar molt terreny perdut respecte als nostres veïns europeus, i fóra injust no considerar en la mesura que els correspon l'importantíssim paper de les Administracions Locals per crear una xarxa d'ofertes molt més diversificada i adequada a les demandes dels ciutadans.

Aquest esforç dels Ajuntaments i algunes Diputacions catalanes no s'ha vist prou recolzat ni reconegut pels Governes de la Generalitat des de la seva reinstauració.

Els socialistes catalans tenim molt clar que malgrat que s'han fet moltes coses encara en manquen moltes més per fer i que si no es coordinen des del respecte i la solidaritat els esforços de tots, institucions públiques, entitats i federacions esportives, i els propis ciutadans no s'assolirà la fita de tenir un sistema esportiu estructurat, ferm, plural i que ofereixi respostes a les demandes de la població.

Som conscients i estem convençuts que qualsevol política esportiva que cerqui fer de l'esport quelcom més que un producte de consum individualista ha de fonamentar-se en la potenciació del món associatiu. Aquest precepte, que alguna formació política considera patrimoni exclusiu del seu ideari, el venim aplicant fa bastants anys en les ciutats que governem. Però també sabem que les associacions esportives requereixen col.laboracions de les Administracions per poder avançar.

Per poder sentar les bases d'aquesta col.laboració considerem un objectiu prioritari de la política esportiva de la Generalitat el crear un espai real de coordinació dels esforços institucionals emprats per l'esport a Catalunya. La realitat de la situació econòmica del sector públic al nostre país no permet excessives alegries a l'hora de gestionar els pressupostos. No es poden continuar subvencionant instal.lacions esportives de dubtosa rendibilitat tant social com econòmica que s'han de tancar al poc temps de la seva inauguració perquè ningú no havia previst la seva viabilitat i només es pensava en la foto de la inauguració.

Catalunya necessita utilitzar els seus recursos amb eficàcia i la Generalitat ha de vetllar perquè així es faci.

Des d'aquesta necessària coordinació institucional es podrà col.laborar molt millor amb el teixit associatiu per tal que l'esport català també sigui un referent d'eficàcia, modernitat i solidaritat no només a nivell nacional sinó també a nivell internacional.

Així doncs els nostres objectius de Govern de la Generalitat cercaran:

1. Que tothom qui ho desitgi trobi el seu espai per practicar l'esport.

Cal garantir des de la Generalitat que l'oferta esportiva sigui àmplia, pluridisciplinària, accessible i de qualitat.

S'ha de potenciar la riquesa associativa de Catalunya garantint la diversificació d'ofertes esportives i incloent activitats de lleure i recreació que permetin l'accés dels ciutadans sense discriminacions per raons d'edat, sexe, condició social o lloc de residència.

Recolzarem les Federacions Catalanes com a elements aglutinadors de les Entitats Esportives i alhora com a promotors d'ofertes també per a la

població adulta. En aquesta direcció els socialistes estem per la consolidació de la Unió de Federacions Esportives Catalanes com a organisme consultiu de la política esportiva a Catalunya.

Si l'esport és un dret de tothom, cal assegurar que puguin practicar-lo aquells grups socials que, per les seves característiques, necessiten d'un tractament especial i diferenciat. Treballarem amb insistència per tal que aquests sectors disposin dels mitjans per dur a terme les activitats físiques que s'adaptin a les seves necessitats.

2. Garantir l'existència d'una xarxa d'equipaments esportius de qualitat que pugui donar cabuda a la demanda de pràctica esportiva de la població.

Cal dotar Catalunya d'una xarxa d'equipaments esportius variada, funcional i suficient que tingui en compte el necessari equilibri entre l'esport d'espectacle i d'alt nivell, i l'esport de lleure en funció de les diverses realitats territorials i culturals del nostre país.

Per garantir l'eficàcia de les inversions en aquesta matèria seran condicionants per subvencionar el disposar del pla de viabilitat de l'equipament, i el nivell d'ocupació de les possibles instal·lacions existents en la zona d'influència del nou equipament.

Es potenciaran amb ajuts econòmics plans de reconversió i remodelació d'instal·lacions obsoletes i/o deficitàries.

En aquesta línia es recolzarà la construcció d'equipaments esportius escolars de qualitat que puguin ser utilitzats fora de l'horari escolar de forma polivalent, i l'adequació i millora dels ja existents.

3. Que l'educació física sigui una realitat en l'horari lectiu, i que l'esport en edat escolar respecti les característiques evolutives dels seus practicants.

Perquè l'educació física deixi de ser una matèria discriminada dins del sistema educatiu, establim un pla especial d'actuació que contempli pressupostàriament la dotació de personal docent especialitzat a les escoles públiques i l'adaptació del disseny curricular en l'ensenyament primari i secundari a un concepte de l'educació del cos més formatiu que de rendiment. També potenciem l'especialització en Educació Física a les Escoles de Magisteri.

4. Que aquells esportistes que vulguin dedicar-se a l'esport d'alt rendiment trobin les estructures adequades per assolir la seva fita.

Vetllar per tal que tothom pugui fer esport també vol dir vetllar perquè aquells que vulguin dedicar-se a l'alt rendiment puguin fer-ho en condicions de qualitat suficients.

La Generalitat, amb la col·laboració de les Federacions Esportives Catalanes, endegarà plans especials destinats a l'alt rendiment que no només contemplin l'entrenament de l'esportista de primera línia (CAR de Sant Cugat i altres de possibles) sinó també mitjans per facilitar a aquells que poden arribar a ser-ho la forma per compaginar l'esport amb els estudis.

Aquests plans gaudiran dels mitjans tècnics més avançats necessaris, i conjuntament amb el finançament públic se cercarà la col·laboració d'iniciatives privades.

5. Cal dotar el sistema esportiu dels tècnics capaços de respondre a les necessitats actuals i futures. L'esport com a creador de llocs de treball.

El ràpid creixement de la demanda esportiva amb unes necessitats canviants exigeix de les administracions públiques i també de les Federacions i Entitats esportives donar resposta al nivell de qualitat exigida pels practicants. Això implica una millor i més diversificada qualificació de tots els professionals que intervenen en el sistema esportiu: jutges, tècnics, entrenadors, animadors, gestors, etc., que permeti elevar el grau de qualitat.

A tal fi els socialistes des de la Generalitat farem que l'Escola Catalana de l'Esport executi un pla d'extensió de les noves titulacions esportives resultants de la "Ley del Deporte" que permeti en un termini de quatre anys la implantació de totes elles a tot el territori.

Aquestes mesures han de convertir-se en mitjà generador de nous llocs de treball, en especial per a un dels sectors més afectats per l'atur com és la joventut.

6. Que els ajuts per promoure l'esport responguin a criteris objectius.

Es fa del tot necessari crear un barem de subvencions consensuat que garanteixi l'objectivitat en l'atorgament d'ajuts econòmics per a la promoció de l'esport i que tingui en compte l'imprescindible equilibri entre l'esport de lleure i l'esport de rendiment sense que això impliqui una disminució de les aportacions globals per les federacions i clubs esportius.

7. Altres mesures que prendrem :

- Coordinarem i fomentarem l'esforç de les diferents Administracions per a promoure l'esport.

- Garantirem l'existència d'una oferta d'activitats àmplia, pluridisciplinar i de qualitat a través de la potenciació de clubs i entitats esportives fortes, dinàmiques i sensibles a la demanda social.
- Treballarem per la modernització de les Federacions Catalanes i la potenciació de la UFEC perquè l'esport d'alt rendiment català ocupi el lloc que realment mereix.
- Garantirem que l'esport arribi amb qualitat a aquells grups socials que, per les seves característiques, necessiten un tractament especial i diferenciat.
- Treballarem per la creació de Mancomunitats de Serveis Esportius a les zones més despoblades de Catalunya.
- Elaborarem una Normativa que reguli i garanteixi l'ús dels equipaments esportius escolars fora d'horari lectiu per la població del seu entorn.
- Potenciarem remodelacions d'equipaments obsolets i/o deficitaris.
- Vetllarem perquè les inversions en noves instal·lacions garanteixin el seu bon ús i gestió posterior.
- Establirem un Pla especial d'atenció i ajut als joves esportistes que contempli la compaginació dels entrenaments amb els estudis o treball, alhora que es vetllarà per la seva posterior integració al món laboral.
- Potenciarem la investigació científica aplicada a l'esport per a posar a la disposició dels nostres esportistes els mitjans tècnics més adients.
- Assegurarem l'educació física a l'ensenyament primari i secundari amb la incorporació d'especialistes a les corresponents plantilles de professorat.
- Unificarem, d'acord amb Federacions, Ajuntaments, Clubs i APAS, les competicions en edat escolar fins a cadets perquè s'adeqüin al procés formatiu propi d'aquestes edats.
- Elaborarem una normativa de subvencions que respongui a un barem amb criteris que garanteixin l'objectivitat dels ajuts.
- Vetllarem perquè la celebració dels Jocs a Barcelona beneficiï d'una manera equilibrada el conjunt del sistema esportiu català.
- Vetllarem perquè el finançament dels Jocs no repercuteixi negativament en el finançament quotidià de l'esport.
- Donarem suport sense reserves als Jocs, conscients que representen un gran projecte per a tota Catalunya.

UN GOVERN PER A LES DONES I ELS HOMES DE CATALUNYA

La vida dels homes i de les dones ha canviat de forma ben patent i en alguns aspectes a gran velocitat. A Catalunya hom pot constatar aquest canvi i trobar-ne el fonament en la convicció i el treball d'una gran quantitat de persones amb profunds sentiments democràtics que han entès i han viscut el valor de la igualtat entre les persones en tot el seu sentit i així han hagut d'afrontar el problema que significa l'anàlisi rigorosa de la situació històrica de les dones.

Avui és just reconèixer el camí recorregut fins i tot essent conscients que aquesta no és solament la lluita d'una part de la humanitat -les dones- sinó una qüestió pendent de tots i que en la seva solució hi ha la clau d'una societat més justa, més culta i més pròspera: més feliç.

Les opcions polítiques amb autèntics ideals de progrés hem contribuït a l'objectiu de la igualtat. Els Governaments dels diferents nivells de l'administració han pogut fer-ho creant serveis, informant-ne les ciutadanes i afavorint que puguin gaudir més dels seus pobles i ciutats i, per tant, també puguin contribuir a millorar-los.

Malgrat l'avenç social que hem experimentat, és encara una qüestió pendent que des del Govern de Catalunya s'ofereixi i es comprometi una proposta decidida i coherent amb els valors i les capacitats d'aquest país. No és solament un deute històric, és sobretot una necessitat urgent per fer realitat l'horitzó legítim dels homes i les dones de Catalunya de construir una societat millor. El Govern de la Generalitat ha d'actuar de forma ben decidida i cal orientació, recursos i energies per formular un Pla per la Igualtat que respongui a les necessitats reals de les dones de Catalunya i cal que aquest Pla fixi uns objectius de caràcter prioritari:

1. Garantir la igualtat a l'accés laboral, la promoció professional i la remuneració salarial.
2. Garantir la no discriminació directa o indirecta (per l'estat matrimonial o familiar).
3. Garantir la coeducació efectiva de les escoles.
4. Reconeixement real del dret a la igualtat de condicions per al treball i assegurar les estructures necessàries i correctes per cuidar els infants.
5. Regular de forma progressista el conjunt del dret familiar i de successió catalana.

Atendre tots aquests objectius suposa proposar i afrontar polítiques concretes sobre qüestions que no afecten únicament les dones sinó la societat en general en la direcció d'obtenir una democràcia plena.

PER UNA NOVA POLÍTICA DE JOVENTUT

La política de joventut al nostre país necessita un canvi urgent. Un canvi en les formes de fer política i un canvi d'objectius. Cal destinar més recursos i utilitzar-los de forma adequada. Treballar a favor dels joves és treballar pel futur de Catalunya.

Exposem aquí quines seran algunes prioritats de la nostra política des del Govern de la Generalitat, aspectes tots ells desatesos i que els socialistes catalans ens comprometem a millorar en els propers anys.

1. Obrir Catalunya a Europa

Que Europa no comença als Pirineus fa molts anys que ho sabem. No cal gastar milions en una campanya per fer-nos-ho saber. El que s'ha de fer és fomentar els intercanvis de joves a altres països d'Europa i és precisament això el que no s'ha fet.

És un deure de les nostres institucions fer possible que milers de joves puguin conèixer altres països. Això és bo pel país i l'enriqueix. Nosaltres ho hem fet allà on hem governat. Ara des del Govern de la Generalitat ens comprometem a multiplicar per deu els recursos que s'hi destinen.

2. Formació tècnica i professional

Un element clau per al progrés real del país és la formació tècnica i professional dels seus joves. Tots coneixem quina és l'actual situació de desprestigi i crisi que viu a Catalunya.

Ens proposem superar aquesta situació. La Formació Professional no pot seguir essent el parent pobre de l'ensenyament i és per això que augmentarem la dotació de recursos, que adequarem els plans d'estudi a la realitat laboral i que garantirem que tots els joves que estudiïn Formació Professional facin pràctiques a empreses.

3. Habitatge

L'accés a l'habitatge ha esdevingut un dels principals problemes dels joves catalans. Avui comprar o llogar un pis per un jove és gairebé una utopia. S'ha demostrat que si deixem actuar el mercat sense la intervenció de l'Administració el problema no fa més que agreujar-se. La Generalitat de Catalunya té la competència en habitatge i ha d'actuar. Fins al moment no ho ha fet.

Cal canviar de política i de Govern. Els socialistes ens hem compromès a crear un important nombre d'habitatges en els propers anys arreu de l'Estat. Moltes d'elles a Catalunya. Però per això és necessari un Govern de la Generalitat progressista, que comparteixi aquesta mateixa voluntat i que hi destini els recursos necessaris per fer-ho possible.

4. Aliança pels joves i amb els joves: Fomentar la participació

Nosaltres els socialistes tenim una altra visió del paper dels joves en la societat. Treballem perquè els joves s'allunyin del conformisme i de l'immobilisme, perquè no es quedin aturats davant les injustícies, la violència, les desigualtats. Volem que els joves siguin crítics i actius, que esdevinguin motors de transformació.

Les institucions han de defensar valors i promoure'ls. Les institucions no poden ser neutrals. Mai no ho són. Cal optar pel que volem. La dreta té clar el que vol.

Nosaltres defensem el paper dels joves com a motor de canvi social. És, per tant, compromís del socialisme català treballar pels joves i amb els joves en aquest projecte de transformació i de canvi.

Per tot això fomentarem sincerament i oberta el moviment associatiu. Una relació institució-moviment associatiu sense condicions, sense compravenda, sense coaccions partidàries. Un moviment associatiu sòlid i autònom fomentarà els valors de justícia, participació i llibertat i aprofundirà la democràcia. Aquest és el nostre compromís.

UNA POLÍTICA DE DEFENSA DELS CONSUMIDORS I USUARIS

Els socialistes creiem que la defensa dels consumidors i usuaris adquireixen una importància cabdal en la consecució d'una societat més justa i solidària.

És per això, que ens proposem intervenir activament en l'àmbit legislatiu, institucional i social en defensa dels drets dels consumidors i usuaris, reconeguts per la Constitució:

1. Desplegarem la normativa necessària per desenvolupar íntegrament el conjunt de Lleis de defensa dels consumidors i usuaris, en el marc de les directives comunitàries; tant les de caràcter general com les que exigeixen un tractament sectorial, en especial en el camp de l'alimentació, el turisme, l'habitatge i els serveis.
2. Impulsarem l'adhesió de les empreses, tant públiques com privades, al sistema arbitral per a la resolució dels conflictes relacionats amb el consum, a fi d'evitar la càrrega que suposa haver de recórrer a les reclamacions judicials.
3. La millora dels serveis públics serà un dels nostres eixos d'actuació. Promourem les entitats i empreses públiques, a més de la seva incorporació al sistema arbitral, la creació de serveis de consulta, reclamació i atenció als consumidors i usuaris.
4. La defensa dels consumidors resulta més efectiva des de l'administració més propera al ciutadà: l'administració local. Per això, els ens locals rebran ple suport i reconeixement en l'exercici de llurs competències en matèria de consum: s'incrementarà la capacitat sancionadora dels Ajuntaments, les línies de finançament dels serveis municipals de consum, especialment les OMICS i el desenvolupament d'una xarxa de laboratoris adaptada a les funcions de defensa dels consumidors, en coordinació amb les diferents administracions.
5. Convertirem l'Institut Català de Consum en un espai de diàleg i corresponsabilització entre les administracions (autonòmica i local), les associacions de consumidors i els representants empresarials i sindicals. L'Institut Català de Consum ha de desenvolupar autònomament les tasques que li assigna la legislació, assegurant la participació equitativa de tots els agents implicats en la producció i el consum de béns i serveis.
6. L'educació dels ciutadans en els coneixements dels seus drets i deures

en matèria de consum, així com en la millora dels seus hàbits, ha d'ésser promoguda pels poders públics. Des del Govern de la Generalitat desenvoluparem una política activa de formació i informació dels ciutadans com a consumidors, especialment en els mitjans de comunicació, i des de la Conselleria d'Ensenyament s'impulsaran programes d'educació tant a l'ensenyament primari com secundari, fomentant a més l'especialització universitària de tècnics en consum.

7. Per garantir els interessos econòmics i socials dels consumidors, caldrà controlar l'oferta de productes i serveis, així com la seva promoció i publicitat, de forma que s'asseguri en tot moment la defensa dels drets dels ciutadans com a consumidors i usuaris, i es vetlli per tal que els consumidors no es trobin en situació d'inferioritat.
8. Potenciarem el moviment social de defensa dels drets dels consumidors i usuaris, fomentant la seva autoorganització, reforçant la dotació pressupostària i els beneficis fiscals establerts per les organitzacions de consumidors, i assegurant el seu accés als mitjans de comunicació de titularitat pública. Potenciarem el Consell Assessor de Consum, com a òrgan consultiu i de participació.

SEGURETAT I JUSTÍCIA: EFICÀCIA I RIGOR

JUSTÍCIA I DRET

1. Administració de Justícia

No hi ha dubte que en aquests darrers anys la preocupació per la situació de l'Administració de Justícia ha estat una constant en molts sectors de la nostra societat. Per tant, la millora de la mateixa ha de ser un objectiu prioritari de qualsevol govern i més encara de governs progressistes.

A Catalunya aquesta situació s'ha agreujat degut a l'elevat nombre d'assumptes que tenen les oficines judicials, jutjats i tribunals, així com a la manca de personal o a la situació de vacants o de provisionalitat en què es troben la major part de les mateixes.

Durant aquests anys s'han produït fets importants per al desenvolupament de l'Administració de Justícia a Catalunya: la constitució del Tribunal Superior de Justícia, òrgan màxim de la Magistratura a Catalunya, ha significat la recuperació d'una institució pròpia; el traspàs de competències dels mitjans materials de l'Administració de Justícia de la Generalitat, així com les Sentències del Tribunal Constitucional sobre la Llei Orgànica del Poder Judicial, i de la Llei de Demarcació i Planta Judicial han estat fets cabdals per al futur de l'Administració de Justícia a Catalunya.

Els socialistes en aquesta nova etapa portarem a terme una política que ens permeti assolir el grau més elevat de competències d'acord amb l'Estatut d'Autonomia, per fer possible una gestió de l'Administració de Justícia més propera als ciutadans i pal·liar els dèficits històrics de la mateixa a Catalunya.

En aquesta línia formularem un programa anual que serà sotmès a l'aprovació del Parlament.

2. Tribunals i Jutjats

- 2.1. *El mapa i la planta judicial a Catalunya.* El Parlament aprovarà una Llei de Capitalitat dels Partits Judicials ubicats al territori de Catalunya.
- 2.2. *Gestió de recursos de personal.* En relació amb aquesta matèria la Generalitat desplegarà una acció que reforci la vinculació del personal judicial al territori de Catalunya. En aquest sentit propugnem crear un sistema que permeti institucionalitzar la promoció de jutges, magistrats i altre personal judicial vinculats a la realitat social catalana. Seran exercides totes les competències estatutàries reconegudes per tal

d'aconseguir la plena provisió de totes les places vacants, instant les corresponents convocatòries i vetllant perquè en tot cas siguin exigits els requisits de coneixement del dret propi de Catalunya i de la seva llengua.

2.3. *Gestió de recursos materials.* Una vegada que ja s'han realitzat els traspassos de mitjans materials a la Generalitat, caldrà iniciar un pla de modernització de l'Oficina Judicial, dotant-la de tots els mitjans necessaris perquè pugui complir la seva funció.

2.4. *La normalització de la Llengua Catalana a l'Administració Pública.* Els socialistes vetllarem pel compliment estricte dels drets i deures que corresponen al personal de l'Administració de Justícia i a tots els ciutadans, en relació a la utilització del català, com a llengua cooficial i pròpia dins l'Administració de Justícia. Esmerçarem tots els mitjans possibles a fi de facilitar a tot el personal el coneixement de la llengua catalana, així com dispositius suficientment àgils per a la traducció al català o castellà de les actuacions o documents judicials quan s'escaigui.

3. Mesures Legislatives

Els socialistes presentarem al Parlament un conjunt de projectes legislatius concrets, tant en l'àmbit civil com en el processal i administratiu.

En matèria de Dret Civil.

La tasca de modernització del Dret Civil Català ha de ser un dels objectius preferents d'un Govern de progrés. En aquesta línia caldrà modificar alguns aspectes de la Compilació així com algunes Lleis especials aprovades en les anteriors legislatures.

El Dret Civil Català respectant la seva important tradició jurídica haurà d'adaptar-se als canvis que ha anat experimentant la societat catalana per tenir els instruments legals adequats a la nova situació.

Per això serà necessari aprovar una Llei del règim econòmic del matrimoni que incorpori correccions al règim de separació de béns, en el sentit d'admetre una participació mútua dels cònjuges en els beneficis obtinguts durant el matrimoni. Així mateix s'ha de contemplar adequadament el reconeixement legal a les parelles de fet.

També promulgarem una Llei que modifiqui els preceptes de la Compilació de Dret Civil de Catalunya que contenen, encara avui, disposicions discriminatòries de la dona (com el dot i figures afins) o dels fills.

Respecte a la política de menors caldrà modificar la Llei d'adopció, la de la pàtria potestat, així com adoptar les disposicions necessàries per reforçar

la política dels menors, que ha de ser una dedicació preferent del Govern de la Generalitat, tant en els seus aspectes preventius com protectors.

En la perspectiva d'un Govern de progrés propugnem l'aprovació d'un conjunt de projectes que tornin a situar la facultat legislativa del nostre Parlament a l'avantguarda del Dret i de la seva realitat social: una Llei d'arrendaments rústics, una Llei reguladora de l'exercici de determinades professions titulades; Lleis que desenvolupin les competències de la Generalitat en matèria d'associacions de caràcter docent, cultural, artístic, benèfic o assistencial; una Llei de protecció del comprador immobiliari.

SEGURETAT PÚBLICA

L'exercici de les llibertats cíviques necessita un marc de seguretat ciutadana que garanteixi aquestes llibertats i protegeixi els drets personals i col·lectius. Una política progressista de seguretat pública s'ha d'entendre fonamentalment des de la vessant preventiva i, en segon terme, dissuasiva, i no únicament des de l'angle de la intervenció repressiva, necessària per a la salvaguarda dels ciutadans però no suficient.

Per altra banda, cal considerar que, quan tractem el problema de la seguretat, els paràmetres estadístics, tot i ser importants, no reflecteixen necessàriament la percepció que tenen els ciutadans sobre la qüestió. No n'hi ha prou amb disminuir el nombre de delictes. Cal, a més, incrementar el sentiment col·lectiu de protecció i seguretat.

Millorar la seguretat pública significa desenvolupar la prevenció i incrementar l'eficàcia de l'acció policial, però requereix també implicar el conjunt de la societat en aquest esforç.

Els socialistes ens proposem:

1. Estimular, estructurar i coordinar una política de prevenció que integri les administracions als diferents nivells i els sectors socials i ciutadans més importants. Crearem el Consell Nacional de la Prevenció, dotat d'un fons que permeti desenvolupar programes concrets d'abast territorial, tal com fan els països europeus més avançats en aquesta matèria. Estimularem la constitució de Consells Locals de Prevenció en aquells municipis que per les seves característiques ho requereixen, presidits per l'alcalde i integrats per les organitzacions veïnals, de comerciants o altres de caràcter ciutadà. Aquests Consells Locals serviran per posar en comú programes i propostes d'actuació entre els representants de les forces de seguretat i les organitzacions socials. La seva missió serà articular coordinadament iniciatives i realitzar-les en els terrenys de l'ensenyament, els serveis

socials, el tractament de les drogedependències, la política de joventut i menors, les mateixes actuacions policials, etc.

2. Exercir des del Govern de la Generalitat les competències que li corresponen. En matèria estrictament policial, cal desenvolupar el següent:

- Enfortir el nivell local de la policia, desenvolupant allò que està previst a la Llei de Coordinació de les Polícies Locals. Posar en marxa els mecanismes tècnics i operatius de suport logístic per facilitar l'actuació dels cossos municipals de policia, especialment en aquells municipis amb escasses dotacions. Propiciarem l'establiment de convenis amb els municipis que no disposin de policia municipal.

- Impulsar l'Escola de la Policia de Catalunya, avui pràcticament paralyzada. Aquesta Escola elaborarà un programa de formació permanent i reciclatge de la policia autonòmica i de les policies locals, establint un "pla de carrera" que prefiguri els mecanismes de promoció interna, d'accés als comandaments, d'especialització, etc. Establirem d'acord amb la Junta de Seguretat de Catalunya i per mitjà de conveni amb el Ministeri de l'Interior, cursos de formació permanent per a les forces i els cossos de seguretat de l'Estat que prestin el seu servei a Catalunya.

- Garantir una millor eficàcia de la policia autonòmica. No volem un cos de Mossos d'Esquadra exclusivament estètic. Els actuals camps d'actuació de la policia autonòmica són prou importants per requerir un cos ben organitzat i millor preparat. Coordinarem la seva actuació amb les de la resta de cossos policials per tal d'impedir que operacions coincidents no s'entrebanquin mútuament. Establirem un marc positiu de relació amb la judicatura que permeti avançar en les funcions de policia judicial.

3. Coordinar la Policia a Catalunya. La principal preocupació serà l'eficàcia en l'actuació policial, sense caure en el parany de la confrontació o competitivitat en els diversos cossos. Un treball coordinat i de cooperació entre policia autonòmica, policies locals i policia de l'Estat requereix la voluntat de les institucions de treballar plegats i l'establiment dels òrgans institucionals adequats. La Junta de Seguretat de Catalunya ha d'adquirir la seva dimensió estatutària de coordinació entre la Policia de Catalunya i les forces i cossos de seguretat de l'Estat, amb plans de treball operatius i iniciatives concretes que permetin un millor aprofitament d'esforços i recursos, així com el desenvolupament progressiu i harmònic de les accions de seguretat ciutadana de l'administració de la Generalitat. Per altra banda, impulsarem la constitució de les Juntes locals de Seguretat

com a òrgans de coordinació dels cossos policials que actuen a nivell municipal.

4. Desenvolupar plans específics de Protecció Civil a nivell local i a nivell català. És imprescindible que arreu del territori existeixin plans detallats d'intervenció i inventari de recursos per fer front a eventuals problemes derivats de catàstrofes naturals o de grans accidents. Caldrà implicar en aquesta tasca les associacions municipalistes i establir un sistema estable de treball conjunt amb els serveis de Protecció Civil dependents de l'Estat.

POLÍTICA PENITENCIÀRIA

L'acció dels socialistes en matèria de política penitenciària tindrà l'objectiu fonamental de crear les condicions materials i socials més favorables per tal de garantir que el sistema penitenciari serveixi eficaçment a la reeducació i reinserció social de l'intern.

1. Construir una xarxa suficient d'establiments penitenciaris

Resoldre el problema de la massificació és la prioritat principal de la política penitenciària dels socialistes. Establirem d'immediat un Pla de construcció de nous centres que doni resposta a les necessitats existents. En els propers quatre anys es construiran 1.600 noves places i tindran preferència la construcció d'un hospital penitenciari, un psiquiàtric, un centre de compliment de joves i un centre preventiu d'homes. Es traslladaran del seu emplaçament actual les presons de joves de la Trinitat i la de dones de Wad-Ras. S'estudiarà també un programa específic per a la substitució gradual de la Model.

2. Millorar les condicions existents

Es procedirà d'immediat a millorar les condicions de vida existents als actuals centres i es centraran les actuacions en la millora de la sanitat i higiene, la seguretat, el tractament de drogodependències, el control de l'entrada d'estupefaents i les activitats recreatives, culturals i esportives.

3. Adequar el tractament penitenciari

El tractament penitenciari és el conjunt d'accions individualitzades sobre el penat amb la finalitat d'apartar-lo de la reincidència i afavorir la seva reinserció social. És el repte essencial d'una política penitenciària moderna.

Si al final del tractament l'intern és capaç de dur una vida sense delictes i subvenir a les seves necessitats, el sistema penitenciari haurà fer un gran servei a l'individu i a la societat. Per tal d'aconseguir la màxima eficàcia en el procés de reinserció, els socialistes proposem les següents actuacions:

- Es reforçaran els equips d'observació i tractament en ordre a aconseguir que les progressions de grau es facin puntualment i que l'intern estigui en tot moment assabentat de la seva situació.
- S'incrementaran els equips de psicòlegs suficients per a garantir el coneixement científic de la personalitat de cada intern.
- El treball penitenciari tindrà la consideració d'element fonamental del procés de reinserció social de l'intern i la seva organització s'impulsarà a tots els nivells.
- Es crearan 500 noves places de règim obert per tal que tot intern que reuneixi les condicions exigides pugui accedir sense retardament a aquest tipus d'establiment.

4. Articular una política de personal d'acord amb les necessitats

En matèria de política personal, les actuacions aniran encaminades a augmentar la seguretat dels funcionaris de servei interior; a donar suport a l'activitat sindical; a regularitzar i homogeneïtzar els horaris de treball; a ampliar les actuals plantilles; a reduir el percentatge d'interins. Mereixeran especial atenció la formació i reciclatge del funcionari, l'aplicació del catàleg de llocs de treball i la provisió de llocs de treball amb participació sindical, per tal d'assegurar una promoció professional lliure d'eventualitats.

5. Promoure una política de prevenció

Existeixen factors circumstancials i ambientals que influeixen en certs comportaments delictius. Una política penitenciària moderna no pot limitar-se a allò que passa exclusivament dins de les parets de les presons. Per això, els socialistes endegarem una política concertada d'actuació en certs barris marginats de les grans ciutats en matèria d'habitatge, de serveis socials i educació. En el mateix sentit crearem una xarxa ben travada d'assistència als excarcerats i als seus familiars coordinadament amb les institucions públiques i privades.

6. Millorar la situació de les dones recluses

La situació de massificació en què viuen les dones recluses reclama una actuació urgent i prioritària. Cal deixar fora de servei el centre totalment obsolet de Wad-Ras, construir urgentment un nou centre penitenciari de dones i allotjar en establiments adequats les mares amb infants a càrrec.

DROGUES: UN COMBAT EN TOTS ELS FRONTS

Les drogodependències és un dels problemes que la nostra societat valora com a més greus, tant l'Administració com la pròpia societat són el marc fonamental per abordar-lo.

Els actuals patrons de consum, expansius en algunes substàncies, ens indiquen que si no ho corregim, es poden generar, a mig i llarg termini, greus problemes de Benestar Social.

En la nostra societat constatem dos fets importants que perpetuen elements que dificulten l'abordatge d'aquesta problemàtica.

El primer, el manteniment d'una postura ambivalent davant les drogues. Així hi ha les drogues convencionals, l'abús de les quals està totalment acceptat, com és el cas del tabac i l'alcohol, i les substàncies no convencionals, de les que es diu que no pertanyen al nostre àmbit cultural occidental i l'ús de les quals no està admès.

El segon, la presència d'un discurs social ple d'estereotips que constitueixen la major part del bagatge teòric i en el qual conflueixen afirmacions tals com dir que la droga és malaltia, però al mateix temps vici, etc.

Els socialistes ens plantegem la tasca d'anar modificant les realitats socials, sense introduir canvis arbitraris que escapin al control institucional i social. Aquestes modificacions han de comptar amb l'opinió pública i, algunes d'elles, han de realitzar-se en àmbits internacionals.

Cal plantejar-se d'una forma decidida estratègies que avancin cap a la reducció de l'oferta.

En les actuals drogues legals (alcohol/tabac) el seu elevat consum constitueix un greu problema per a la societat i la restricció de la seva oferta és una necessitat imperiosa. A llarg termini, una política eficaç contra totes les drogodependències tan sols pot construir-se sobre la base d'una disminució del consum d'alcohol, tabac i fàrmacs. En aquest sentit adoptarem mesures com:

- La reducció de la publicitat d'alcohol i tabac en els mitjans de comunicació.
- L'increment del control dels fàrmacs psicòtrops.
- L'elaboració de programes d'educació per la salut, amb la participació ciutadana, destinats a reduir i sancionar la venda de drogues a menors.

Respecte a les drogues il·legals, les mesures a emprendre serien de caràcter dissuasiu en el terreny de la reducció de l'oferta, amb situacions contra els llocs públics on existeixen indicis de tràfic, etc.

Totes aquestes mesures seran ineficaces si no s'acompanyen d'una política social preventiva, que ensenyi els ciutadans a reconèixer la realitat del fenomen de les drogodependències, capacitant-los per a una observació no pre-codificada del mateix, a través d'una informació, formació i difusió de campanyes publicitàries. Aquestes actuacions s'han de dur a terme en el conjunt de la societat, amb especial incidència dins dels col·lectius més sensibles, però sobre tot fent una menció especial en el camp escolar.

L'Administració Pública ha de comptar amb la col·laboració ciutadana pel desenvolupament dels programes de prevenció i també és necessari que els doni la prioritat que es mereixen en termes polítics, pressupostaris i tècnics.

Els Serveis Socials Comunitaris constitueixen la base de tota intervenció preventiva. Aquests compleixen una important funció quant a la mobilització de recursos, la detecció de sectors o famílies amb necessitats d'informació o assessorament, la implicació dels professionals de l'atenció primària en una política preventiva, tant a nivell d'informació com de detecció i orientació de les problemàtiques, la preparació del teixit social per l'assumpció dels drogodependents que estan en període d'incorporació a l'activitat normalitzada social.

S'ha de posar esment també en l'atenció a les drogodependències. Es fa imperiosa la necessitat d'homologar i coordinar els diversos recursos públics i privats que han sorgit com a resposta a aquest problema. Sobretot considerem una tasca prioritària la d'afrontar l'excessiva descoordinació a tots els nivells entre el conjunt de les Administracions Públiques, i dins de cadascuna d'elles, entre els diversos departaments, per no lesionar més l'eficàcia dels esforços públics. És urgent canviar els models d'actuació i en moltes ocasions haurem de trencar les barreres imposades per l'existència de diversos àmbits administratius amb competències sobre el tema.

Les funcions de nivell primari que constitueixen la primera línia d'intervenció han d'ésser dutes a terme pels equips d'Atenció Primària i els Serveis Socials Comunitaris.

Als primers els correspondrien les tasques de detecció, atenció i seguiment de la problemàtica orgànica del drogodependent derivant, quan sigui necessari, als restants elements de la xarxa sanitària.

Als Serveis Socials Comunitaris els correspondria el disseny, l'execució i l'avaluació -conjuntament amb els serveis especialitzats- de la reinserció

social del drogodependent potenciant l'aprofitament i la racionalització dels recursos comunitaris.

Ambdós haurien de tenir competències d'informació, orientació i prevenció.

A nivell secundari de l'atenció, els recursos referencials de la xarxa haurien de tenir:

- Caràcter Públic.
- Capacitat de donar resposta a una població tant heterogènia com la drogodependent.
- Que basi el seu treball en la territorialització, adequant-se d'aquesta manera a les peculiaritats de la població de la zona que constitueix el seu àmbit.
- Que estigui dotat d'un equip interdisciplinari amb uns components bàsics que garanteixin l'atenció en les diverses vessants.
- Que desenvolupi el seu treball amb una perspectiva comunitària integrant els àmbits familiar, social, etc.

En altres recursos, sens dubte imprescindibles per a l'adequada atenció de les drogodependències, com són les Comunitats Terapèutiques, es fa necessària l'homologació dels centres basada en criteris d'idoneïtat, de competitivitat, de planificació territorial i de complimentació dels objectius de la inserció social.

Els tractaments amb fàrmacs antagonistes o substitutius han d'ésser integrats i controlats pel dispositiu públic com uns programes més de l'oferta assistencial, originats per indicació individualitzada.

La inserció social dels individus deshabitats és una necessitat imperiosa, que s'ha de plantejar des del començament de la intervenció, per això és necessari l'ús dels serveis educatius, laborals, culturals, etc., i la coordinació de l'ús dels diversos recursos des de la perspectiva del procés de recuperació.

Ens sembla del tot urgent l'elaboració d'un estudi epidemiològic fiable que, sense perdre la visió de conjunt, contempli la diversitat de les diferents comarques de Catalunya i ens permeti una racional distribució dels recursos.

Hem de posar en pràctica una estratègia progressista per fer compatible els valors de llibertat i seguretat. I això ho hem de fer mitjançant el desenvolupament de la solidaritat de totes aquelles activitats o iniciatives procedents de la pròpia societat a través de les associacions amb l'objecte d'arribar a una progressiva corresponsabilitat en la resolució i prevenció de la problemàtica social en general i de les drogodependències en especial.

Cal també abordar la problemàtica de les drogues a les presons en allò

que són els dos aspectes més bàsics: lluitar per disminuir-ne l'ús i fer que el temps penitenciari serveixi per rehabilitar el màxim nombre de drogadictes.

En el terreny de la formació, no tan sols els professionals de salut i serveis socials n'han d'ésser els protagonistes, sinó també col·lectius com els mestres, els cossos de seguretat, els funcionaris de presons i els cossos jurídics que assumeixen un paper decisiu en l'inici, el curs i el pronòstic d'una drogodependència.

**PEL REEQUILIBRI COMARCAL
I TERRITORIAL DE CATALUNYA**

ORDENAR I EQUILIBRAR: EL PLA D'INFRASTRUCTURES

L'increment de l'activitat econòmica a Catalunya i la necessitat de disposar de les condicions idònies per afrontar amb èxit el Mercat Únic europeu del 93, hauria de comportar una política territorial i d'infraestructures que, aplicada des del Govern, permeti assolir objectius de progrés clarament dissenyats.

Aquesta actuació política cal que planifiqui bé l'orientació dels recursos i que actuï sobre una sèrie de prioritats que ajudin a dinamitzar el país: des de carreteres, autopistes, transports de viatgers, ports i aeroports a la permeabilització de la frontera amb França que ens obri més a l'exterior a través de l'adopció de l'ample de via europeu i la posada en marxa del Tren de Gran Velocitat.

Els socialistes reclamem la construcció i millora de totes aquestes infraestructures en base a aconseguir un objectiu primordial: el reequilibri del territori. Només disminuint les diferències, equiparant els serveis de les àrees deprimides amb aquells que disposen les zones més ben dotades, aconseguirem un creixement ordenat, solidari i equilibrat de Catalunya.

1. Modernitzar Catalunya

Catalunya presenta uns dèficits d'infraestructures que no es corresponen amb el nivell de desenvolupament real del país. Alguns d'aquests dèficits són fruit d'un desordenat creixement en el passat però molts són deguts a la poca atenció que l'equilibri territorial i la construcció de noves infraestructures col·lectives han merescut de l'actual Govern de la Generalitat. CiU ha invertit molts recursos sense planificar ni tenir un projecte global de país. Aquesta política desordenada ha fet augmentar, com era d'esperar, grans mancances en matèria de comunicacions en general (carreteres, transports metropolitans i regionals), de subministrament d'aigua i de sanejament. El mateix succeeix amb altres serveis d'energia i telecomunicacions que tot i ser executats per empreses (privades o públiques) són serveis tan vitals per al país que no poden restar al marge de les previsions i accions del Govern.

Modernitzar Catalunya és un objectiu prioritari pels socialistes. I aquesta modernització la farem de forma planificada, vinculant en tot moment l'ordenació territorial amb la millora permanent del benestar social dels catalans.

2. Ordenació del Territori

En ordre a establir un programa de prioritats en política d'ordenació del territori, aprovarem el Pla Territorial de Catalunya, que pateix un retard de més de set anys. En aquest sentit, actuarem immediatament tant per la via de la legislació com de la gestió, en els aspectes següents:

- Aprovar el Pla d'Espais d'Interès Nacional.
- Aprovar un Pla d'Ordenació del litoral, que desplegui, d'acord amb les nostres competències exclusives, el Pla de Costes, i així aturar la degradació urbanística del nostre litoral, malmès per anys i anys d'especulació desenfrenada.
- Pla territorial parcial, especialment el de la Regió I.
- Plans territorials sectorials de Catalunya: Pla de residus, Pla de rehabilitació dels marges dels rius. Pla d'Obres Hidràuliques.

Pels socialistes, les prioritats de Govern en matèria d'infraestructures bàsiques són les següents:

CARRETERES

a) Obres:

Desplegarem el Pla de Carreteres de Catalunya, revisat per posar-lo al dia, i en el qual contemplarem com a prioritats les actuacions següents:

- Enllestir la construcció de l'eix de l'Ebre, de la N-152, de l'eix Vilanova-Igualada-Manresa.
- Accelerar les obres de l'eix transversal que connecta l'autovia Lleida-Cervera amb el litoral Gironí per la comarca d'Osona.
- Iniciar les obres que uniran Granollers amb Mataró, Malgrat amb Lloret connectada amb la A-19 fins a Barcelona.
- Iniciar les obres del quart cinturó de connexió intercomarcal entorn de l'àrea metropolitana.
- Completar amb la col.laboració de l'administració de l'Estat els cinturons i rondes de Barcelona.
- Col.laborar amb la demarcació de carreteres de l'Estat per millorar els trams catalans de la N-II, que esdevindrà una autovia des del límit d'Aragó fins a Molins de Rei, i enllestir l'eix del Pirineu definitivament.
- Completar l'eix del Llobregat-Cadí per unir-lo amb el túnel de Pimorent cap a Tolosa.
- Col.laborar amb la demarcació de carreteres de l'Estat per adequar l'eix Tortosa-Tolosa per Lleida i el Túnel de Viella.
- Millorar els accesos a la Costa Brava.

- Construir el túnel de Bianya per un bon enllaç entre la Garrotxa i el Ripollès.
 - Ampliar l'actual xarxa d'autopistes. Millorar la xarxa actual amb l'addició de nous carrils on convingui i la construcció d'entrades i sortides en les dues direccions a totes les connexions. S'establirà un règim de peatge reduït a favor dels usuaris habituals, allà on sigui convenient.
- b) *Manteniment i millora:*
- Mantenir en bones condicions el ferm de l'actual xarxa de carreteres. Construir zones d'aparcament per atendre les necessitats de repòs dels conductors.
 - Redactarem i executarem un pla específic per eliminar els punts negres i les cruïlles perilloses de les carreteres, on s'acumulen els accidents. Introduïrem el sistema de places rodones que integren la circulació. Estudiarem especialment l'autovia de Castelldefels per evitar que continuï essent la carretera més perillosa de Catalunya.
 - Convenir amb les empreses ferroviàries l'acceleració del programa de supressió de passos a nivell.
 - Recuperació dels impactes ambientals produïts per la construcció d'autopistes i carreteres que no van incorporar l'actualment obligat estudi d'avaluació ambiental.
 - Mantenir i millorar la xarxa de carreteres que depenen de les Diputacions catalanes.

TRANSPORTS DE VIATGERS

- Promoure un consorci regional metropolitana que completi l'elaboració i gestioni el Pla intermodal en el qual participaran a més de les Administracions de l'Estat, Generalitat i locals, les empreses de transport de viatgers per ferrocarril, i que treballarà per fer possible el tren regional entre Barcelona i el seu entorn.
- Millorar la coordinació entre els diferents sistemes de transport per aconseguir una racionalització dels bitllets i les tarifes per donar facilitats a l'usuari de la regió metropolitana.
- Coordinar les xarxes de RENFE, el Ferrocarril Metropolità i els Ferrocarrils de la Generalitat preveient llur ampliació. Aquesta ampliació contemplarà tot allò previst en els contractes programa respectius i l'ampliació del metro en el Baix Llobregat.
- Modificar la Llei de transports de viatgers per carretera per eliminar

conflictes innecessaris amb la regulació del transport de viatgers a l'Estat, altres Comunitats Autònomes i la resta de països. Així mateix modificarem aquells aspectes que limiten la implantació d'un sistema àgil de comunicació intercomarcal, el qual disposarà d'un pla de transports específic.

- Vigilar que les empreses concessionàries disposin d'un parc modern de la seva flota d'autobusos i compleixin amb el reglament en matèria d'informació horària i puntualitat.

TRANSPORTS DE MERCADERIES PER CARRETERA

El transport de mercaderies s'efectua majoritàriament per carretera, l'absència de Centres Integrats de Mercaderies a l'entorn de les grans ciutats i molt especialment dins l'Àrea Metropolitana ocasiona greus problemes de tràfic i impedeix el desenvolupament racional del sector del transport en perjudici de l'economia.

Els socialistes amb la col·laboració dels Ajuntaments i del sector impulsarem la creació de Centres Integrats de Mercaderies en el Vallès i en el Baix Llobregat, Tarragona, Lleida i Vilamallà. Aquests Centres estaran connectats amb la xarxa ferroviària.

INFRASTRUCTURA FERROVIÀRIA

- Col·laborar amb l'Administració de l'Estat per modificar l'ample de via al sistema europeu des de la frontera francesa fins a Barcelona així com fer-la arribar fins al port i l'aeroport.
- Millorar la línia ràpida de connexió de Barcelona amb Tolosa per Puigcerdà, que esdevingui un element de connexió entre les ciutats que compondran aquest futur espai regional europeu, el desenvolupament del qual ens és vital.
- Col·laborar en la construcció del Tren de Gran Velocitat entre Barcelona-Madrid, Barcelona-València i Barcelona-França. Instarem l'administració francesa perquè acceleri l'arribada del TGV fins a Catalunya i d'aquesta manera facilitar la connexió de Catalunya i Barcelona amb les grans ciutats europees.
- Millorar la infraestructura dels ferrocarrils de la Generalitat de Catalunya per incrementar la quantitat d'usuaris i la seva confortabilitat.

PORTS, AEROPORTS, HELIPOINTS

- Adequar les instal·lacions i millorar la gestió de ports i aeroports. En matèria de ports marítims, proposem la construcció del Front Portuari Català amb els ports dependents de la Generalitat i els autònoms de Barcelona i Tarragona.
- El Front Portuari tindrà el suport de l'administració de la Generalitat, especialment l'econòmic, per tal que els nostres ports millorin les seves instal·lacions al nivell adequat a la demanda d'uns serveis cada dia més qualificats i especialitzats, d'acord amb la renovació tecnològica a què està sotmès el tràfic de mercaderies per via marítima.
- Modificar la Llei que regula el funcionament de la Comissió de Ports de Catalunya, dependents de la Generalitat, per dotar-los d'autonomia administrativa i gerencial per tal de millorar la seva eficàcia, especialment la d'aquells d'activitat polivalent com és el cas dels ports de Palamós, Sant Feliu de Guíxols, Vilanova i la Geltrú i Sant Carles de la Ràpita.
- Catalunya, Barcelona cal que tingui l'aeroport que correspon a la seva importància i al volum de viatgers que acull. Barcelona ha de donar resposta a la demanda mundial que reclama que pugui connectar-se amb les ciutats més importants del planeta. Amb l'ampliació de l'aeroport de Barcelona, s'ha aconseguit resoldre un dels problemes més importants pendents de la nostra infraestructura però encara cal organitzar l'ús i les instal·lacions dels altres aeroports catalans (Reus, Girona) per adequar-los a la nova regulació comercial.
- La xarxa d'heliports té una importància cabdal en certs indrets de Catalunya i en les zones on l'ús d'helicòpters s'incrementa per donar suport en matèria d'ordre, tràfic, seguretat vial, evacuació d'accidents, etc. Hem d'estendre la xarxa fins a la seva culminació.

3. Urbanisme

La política urbanística ha de respondre a l'objectiu prioritari de facilitar la consecució del benestar personal en unes ciutats equilibrades. La pràctica d'un urbanisme integrador de la ciutat amb el seu entorn més immediat ha d'afavorir un nou sistema de relacions entre el nucli urbà i la resta del territori:

- Regularem els usos en sòl no urbanitzable i la seva integració en el paisatge (gasolineres, hipermercats, etc.), es protegirà el sòl rústic. Es

promourà una política urbanística de manteniment de zones humides, boscos i d'aquells indrets que tinguin un valor paisatgístic.

- Afavorirem la construcció d'habitatge social de qualitat tot desplegant els instruments urbanístics que facin possible l'aportació, per part dels municipis, de terrenys públics i així abaratir els costos de construcció de l'habitatge.
- Farem possible que els municipis de més de 25.000 habitants puguin aprovar definitivament el seu planejament parcial. Modificarem la composició de les Comissions d'Urbanisme en el sentit d'una més àmplia representació municipal.

4. Infraestructures de distribució d'energia

- Es culminarà l'electrificació de Catalunya amb l'aprovació i posada en marxa d'un Pla d'Electrificació Rural.
- Es col.laborarà amb les empreses distribuïdores per fer arribar el gas natural a tot el país. S'aprovaran mesures d'ajuda econòmica i subvenció per facilitar l'accés a la xarxa de distribució dels futurs usuaris, especialment els que viuen en zones poc poblades.
- S'impulsarà la creació d'infraestructures energètiques que permetin l'obtenció i utilització d'energies alternatives.
- Es farà un pla que condueixi a l'eliminació o integració de les línies d'alta tensió existents i s'estudiarà l'impacte que puguin produir les noves línies.

5. Infraestructures de telecomunicacions

- Es culminarà el Pla de Telefonia Rural.
- Es col.laborarà amb les empreses radiotelevisives per millorar la xarxa de repetidors per tal de facilitar l'accés a totes elles de tothom, indistintament d'on es visqui.
- S'impulsarà la redacció conjunta amb altres administracions d'un pla de desplegament en tot el territori de les noves formes de tecnologia.

6. Política d'aigua

Infraestructures hidràuliques

La concepció d'un bé escàs de domini públic, com es defineix l'aigua a la moderna llei d'aigües, el traspàs de la competència d'aquesta matèria a l'àmbit de les Conques Internes (abans Confederació Hidrogràfica del Pirineu Oriental) i l'autonomia de gestió de les confederacions hidrogràfiques de conca amb important presència de la Generalitat a la de l'Ebre i Xúquer,

possibiliten realitzar una nova política d'infraestructures hidràuliques. Una política que, basada en el principi de la solidaritat interterritorial, permeti resoldre definitivament el problema d'abastament d'aigua potable i industrial a tots els municipis de Catalunya i construir nous canals per reconvertir importants extensions de secà en regadiu.

La recent legislació en matèria de regulació de les infraestructures hidràuliques possibilita a l'Administració disposar d'importants recursos econòmics per poder afrontar les obres de captació, regulació i distribució d'aigües i de canalització de les lleres dels rius i torrents.

Així, els socialistes portarem a terme les mesures següents:

- Realització immediata de les obres, objecte de conveni amb el Ministeri d'Obres Públiques i Transports, que és qui financia, de l'embassament de Rialb, de l'embassament de la Llosa del Cavall i la canalització definitiva de l'últim tram del riu Llobregat.
- Aprovar definitivament el Pla Hidrològic de les Conques Internes de Catalunya i fixar els criteris d'explotació de les seves aigües.
- Participar activament amb un esperit d'entesa i col.laboració amb les restants Comunitats Autònomes implicades en la Confederació Hidrogràfica de l'Ebre.
- Iniciar immediatament les obres de canalització d'aigües des de la Planta d'Abrera a les comarques de l'Alt Penedès i del Garraf.
- Resoldre urgentment el subministrament d'aigua potable a tots els municipis del país.
- Enllestir el subministrament d'aigua potable als municipis de la Costa Brava.
- Aprovar un Pla especial de regulació de les lleres públiques dels rius, torrents i rieres per resoldre definitivament el problema de les periòdiques inundacions que patim i que tants perjudicis ocasionen.
- Coordinar el Pla Hidrològic amb el Pla de Sanejament dels rius, per aconseguir una eficaç reutilització de les aigües.
- Agilitzar el funcionament de l'ens d'abastament d'aigua que ha de garantir l'aigua a la Regió I.

Regadius

- Per millorar les rendes agràries, fomentarem les inversions per a la construcció dels regadius de la Muga i del Baix Ter. Col.laborarem en les obres d'arranjament dels canals dels rius Segre i de l'Ebre.
- Així mateix donarem el suport necessari per la posada en marxa de nous canals de regadiu com el de l'Aldea-Camarles i Xerta-Riu Sènia,

a les comarques de l'Ebre i el Segarra-Les Garrigues, Baixes Garrigues i l'Algerri-Balaguer, a les comarques de Ponent.

Sanejament

- El sanejament de les aigües brutes que són abocades indiscriminadament als rius, rieres i mar, constitueix una prioritat de primera magnitud per als socialistes que tantes vegades hem denunciat la inoperància que fins ara ha mostrat el Govern de CiU en aquest tema, tot i disposar de molts diners procedents de tributs que tots paguem a la Generalitat en el rebut de l'aigua.
- Recuperarem la vida dels nostres rius i el plaer de disfrutar-los.
- Elaborarem conjuntament amb els Ajuntaments un Pla de recuperació de les lleres i marges dels rius perquè les ciutats i els pobles que ara viuen d'esquena als rius, canviïn la seva fisonomia. És possible i absolutament necessari.
- Impulsarem la reutilització de les aigües depurades ja sigui amb destí a jardineria, agricultura, refrigeració industrial, cabals ecològics o recàrrega d'aqüífers.
- Redactarem un pla de sanejament de purins per aprofitar aquesta greu problemàtica que es presenta en algunes comarques de Catalunya.
- Actuarem contra els abocaments fets als rius i aquells produïts al litoral fins aconseguir la total descontaminació de les platges catalanes.
- Elaborarem un pla específic per aconseguir que totes les poblacions de més de 2.000 habitants estiguin connectades a una xarxa de sanejament.
- Impulsarem la constitució de mancomunitats de municipis per tal que es constitueixin en administracions actives de sanejament, facilitant d'aquesta manera un estricte control dels abocaments.
- Crearem un cos d'inspectors que depenent del Govern de la Generalitat col·laborarà amb les administracions actives per dur a terme amb èxit les funcions de policia, vigilància i imposició del règim de sancions establert.

UN TERRITORI SENSE DESIGUALTATS, UNS SERVEIS BÀSICS PER A TOTHOM

Electricitat. Aigua. Clavegueres. Telèfon. Accessos. Sense els serveis més bàsics no es pot parlar de la igualtat d'oportunitats dels ciutadans de Catalunya. I la majoria de CiU al Parlament ha impedit l'aprovació de les esmenes que els socialistes hem presentat, als successius Pressupostos de la Generalitat, perquè es garantís una dotació de 10.000 milions per al Pla Plurianual de cobriment dels serveis mínims de les comarques de l'Alt Pirineu.

Els socialistes no només ens comprometem a assegurar aquesta dotació, sinó també a destinar 10.000 milions més a d'altres poblacions de la Catalunya rural i a coordinar l'esforç de tots els Departaments, dels Ajuntaments, les Diputacions i les companyies subministradores, perquè es puguin garantir uns serveis mínims a cada poble i a cada nucli habitat del país.

LA CATALUNYA DURA

A Catalunya patim grans desigualtats territorials. Hi ha comarques desenvolupades i dinàmiques, i comarques en retard, amenaçades de paràlisi. La raó d'ésser dels socialistes és la lluita contra les desigualtats. Contra totes les desigualtats. Les socials, les econòmiques, les culturals. És el combat per la igualtat d'oportunitats dels ciutadans. Per això lluitem també contra les desigualtats territorials i els desequilibris acumulats en un territori.

Durant els anys de la crisi, la situació de les comarques en retard quedà emmascarada. Quan el país ha tornat a créixer, la marginació retorna amb més força negativa que mai. Per aquesta raó, fa temps, vam avançar una proposta raonable. Volíem que el Parlament de Catalunya consignés en els Pressupostos de la Generalitat una partida de 500 milions anuals per a cadascuna de les comarques en retard.

La nostra proposta -feta tres vegades en anys successius- no ha estat escoltada ni atesa per la majoria de CiU al Parlament. No hi ha pitjor sord que el que no vol escoltar. Davant aquestes negatives, i per afrontar una situació que s'agreuja com més va, els socialistes vam impulsar l'organització d'unes trobades a les comarques més afectades pel retard, a fi i efecte d'analitzar-ne les causes i avançar propostes per endegar una política de correcció del retard.

Les comarques més afectades són la Terra Alta, la Ribera d'Ebre, el Priorat, la Conca de Barberà i les Garrigues. No es poden oblidar, però, els secans de l'Urgell i la Segarra, la muntanya del Baix Camp i zones concretes de la Noguera. No s'hi han unit les comarques de l'alta muntanya, pirenenques o prepirenenques, perquè, encara que tenen problemàtiques en certa manera similars, els seus problemes, comuns a molts països d'Europa, tenen diagnòstics i correccions molt específics.

Aquestes trobades ens han permès d'avançar força en l'anàlisi de la situació. Les comarques més endarrerides corresponen a zones de secà i configuren un nucli situat preferentment a l'interior i en el sud-oest català. El pes de l'agricultura en les seves economies és molt important, malgrat ésser agricultures de secà, poc competitives i basades en conreus que pateixen fortes crisis.

En general l'absència d'industrialització. Allí on n'hi ha el nivell és baix, sovint concentrat en les capitals de comarca, amb poca incidència en llocs de treball. L'ocupació relativa del sector terciari en aquestes comarques es

situa entre les més baixes del conjunt català. La renda per càpita és així mateix entre les més baixes de tot Catalunya. Una d'elles n'és el furgó de cua. Els índex de renda familiar figuren també entre els més baixos del país.

Fa dècades que pateixen moviments migratoris reproduïts en successives onades i que afecten, sobretot, la gent jove. La població envelleix ràpidament, l'edat mitjana és molt alta i disminueix el nombre absolut d'habitants. Sovint es donen moviments interns de població amb tendència a concentrar-se en les capitals de comarca o alguna altra població, abandonant els pobles més petits. Els serveis públics són escassos, mal dotats i allunyats. Els residents expressen la sensació de sentir-se abandonats. Hi ha encara municipis, en totes cinc comarques, als quals, els mesos d'estiu sec, ha de portar-se l'aigua amb cisternes. Els dèficits de comunicacions a l'interior de cada comarca és alt. La sortida de les grans carreteres i autopistes desemboca en carreteres secundàries, que no donen expectatives de desenvolupament.

Redreçar aquesta situació és avui un dels objectius nacionals de Catalunya. És un repte per a tots els catalans que volen un país amb estructures socials i econòmiques que garanteixin a tothom les condicions necessàries per al desenvolupament personal, familiar i social. Per fer-hi front, els socialistes de Catalunya anunciem el següent programa d'actuacions:

- A. Nomenament d'un Comissari Nacional, depenent de la Presidència de la Generalitat, que, sota el control del Parlament de Catalunya i amb les competències necessàries, actuï d'impulsor i coordinador dels programes d'obligada reactivació per a les comarques de la Terra Alta, la Ribera d'Ebre, el Priorat, la Conca de Barberà i les Garrigues.
- B. Dotació i consignació en els Pressupostos de la Generalitat de cinc partides de 2.000 milions de pessetes per a cadascuna de les cinc comarques, destinades a la provisió de recursos per finançar els plans d'obligada reactivació. Previsió pressupostària, per al cas que no siguin esmerçades totalment aquestes quantitats durant l'any natural, que s'acumulin a l'exercici següent.
- C. Creació a cadascuna d'aquestes comarques d'una Comissió Econòmico-Social amb funcions executives i de gestió. La Comissió, presidida pel Comissari Nacional, estaria integrada per un màxim de vuit persones: quatre designades pel corresponent Consell Comarcal d'entre els seus membres; quatre representants dels agents socials, sindicats, empresaris i entitats sòcioeconòmiques. La Comissió haurà de formular, en un termini màxim de cinc mesos, un pla d'obligada reactivació per a la seva comarca, que remetrà al Consell Executiu de la Generalitat per a la seva aprovació i immediata aplicació. El Comissari Nacional remetrà anualment

al Parlament de Catalunya, per a ser debatut, un informe de gestió sobre els Plans d'Obligada Reactivació.

Els Plans d'Obligada Reactivació hauran de comprendre, entre altres, les següents grans qüestions:

1. Una política social de millora de la qualitat de vida, en base a un projecte d'actuació global íntegra, que en els terrenys dels serveis personals (sanitat, serveis socials, ensenyament i formació, cultura i lleure, esports, etc.) permeti fer rendibles els recursos i coordinar actuacions, serveis i projectes a nivell de comarca.

2. La insuficiència de la xarxa viària comarcal és una causa rellevant del retard i del desequilibri d'oportunitats. "Encongir" el territori de cada comarca, amb una bona xarxa de comunicacions, augmentarà les oportunitats i permetrà de millorar el sistema d'equipaments públics d'aquestes àrees. El Pla General de Catalunya estableix una xarxa bàsica acceptable, però insuficient. Cal completar-la amb les corresponents xarxes comarcals. L'objectiu és reduir, dins de cada comarca, el temps d'accés màxim des de qualsevol residència fins a qualsevol equipament. Caldria situar-lo, com a màxim, en 20 minuts.

3. L'organització i gestió de la promoció econòmica en aquestes comarques amb retard, caldrà fer-les a sense fórmules preestablertes i amb imaginació, de manera que permeti, en cada cas, trobar amb rigor noves activitats econòmiques viables en funció de l'espai físic, la seva gent o el seu patrimoni.

4. Cal aprofitar les noves orientacions de la PAC de la CEE i obtenir els nous ajuts comunitaris per a la promoció d'activitats productives diferents de les agràries a fi de diversificar les fonts d'ingressos dels agricultors. La base hauria d'ésser un desenvolupament íntegral, que faci possible la continuïtat de les explotacions agràries a temps parcials i obri l'oportunitat d'obtenir ingressos addicionals per a l'exercici de noves activitats compatibles.

5. El desenvolupament íntegral de les comarques demana també que hi prenguin més importància les activitats turístiques i recreatives. La captació de corrents de turisme rural exigirà la creació d'equips receptors i una bona gestió del territori (revalorització del patrimoni, protecció del paisatge, funcions de vigilància i conservació). També caldrà aprofitar les característiques de l'hàbitat rural per oferir noves modalitats d'allotjament turístic. I, nogensmenys, la promoció de la gastronomia local. Les subvencions comunitàries, el foment de la cooperació entre els agents i l'establiment

de canals de comercialització, són elements bàsics per a la reeixida del turisme rural.

6. L'emigració i el despoblament han fet que hi hagi força pobles, en aquestes comarques, amb habitatges desocupats. Són edificis vells que, tancats, perden condicions d'habitabilitat i resten exclosos del mercat immobiliari. Una política de rehabilitació d'habitatges -tant dels ocupats com dels buits- adaptada a la realitat dels possibles nous habitants, contribuirà també al redreçament comarcal.

MILLOREM ELS NOSTRES BARRIS

La disbauxa del desenvolupament dels anys 50 i 60, sense cap mena de planejament urbanístic i sovint al servei dels interessos especulatius, ens ha deixat com a herència, en moltes ciutats i pobles de Catalunya i sobretot a l'Àrea Metropolitana de Barcelona, uns barris que amb el pas del temps han esdevingut nuclis de pobresa i marginació, veritables "ghettos", amb importants dèficits d'infraestructures i equipaments. Estem parlant dels barris obrers, de les ciutats dormitori i dels centres històrics abandonats a la degradació.

Els Ajuntaments democràtics han intentat adreçar aquesta situació, tot i les seves mancances financeres, fent un esforç considerable per canviar-ne la tendència. El govern de Catalunya no pot inhibir-se d'aquesta realitat. Ha de fer el pas decisiu i superar per sempre més aquesta difícil situació que viuen alguns dels barris de les nostres ciutats i pobles, amb l'objectiu d'augmentar la qualitat de vida dels seus habitants.

És per això que els socialistes des de la Generalitat de Catalunya impulsarem i liderarem un PROGRAMA D'ACTUACIÓ INTEGRAL PER ALS BARRIS NECESSITATS.

Aquest Programa d'actuació específic per a cada nucli ha de sorgir d'un acurat estudi de la realitat urbanística, social, demogràfica i econòmica de cadascuna de les zones a revitalitzar.

S'ha de plantejar sobre la base del diàleg i de la cooperació de les Institucions (Generalitat, Ajuntaments, Estat, Diputacions), sumant els seus recursos pressupostaris i de serveis i canalitzant recursos del Fons Social Europeu. El Govern ha d'obtenir el consens social més ampli possible (veïns, comerciants, associacions) i ha d'ésser capaç d'arrossegar i d'engrescar la iniciativa privada.

El Programa no té massa sentit si no és aplicat amb la ductilitat necessària que demana cada situació concreta. D'aquí la necessitat d'un procés ampli de participació.

Els eixos bàsics d'aquest Programa es podrien sintetitzar en quatre grans línies d'actuació: renovació urbanística, pla d'actuacions socials, pla de prevenció i seguretat i concentració d'una forta inversió pública.

Per afrontar la renovació urbanística, és indispensable comptar amb un instrument de planejament àmpliament consensuat, que contempli la diagnosi més acurada possible de la situació de partida i les grans línies del projecte

de regeneració futura.

Un urbanisme àgil i actiu, complementari del ja existent, que preservi allà on calgui un teixit amb característiques pròpies, reconfigurant-lo i incorporant-lo a la trama urbana que l'integra, i que doni resposta a l'increment de necessitats d'infraestructures i de renovació de sòl.

L'actuació urbanística ha de permetre també l'alliberament de sòl per a la creació de zones verdes, d'espais lliures per a la construcció d'habitatges de promoció pública.

El programa d'actuacions socials ha de combinar la promoció econòmica i urbanística amb el benestar, amb l'objectiu d'afavorir tots els processos que comportin una millora en la qualitat de vida dels veïns, afrontar prioritàriament les bosses de marginació i pobresa i lluitar alhora contra les desigualtats socials. Establir polítiques socials compensatòries de regulació que responguin a les necessitats socials més urgents (alimentàries, educatives, culturals, sanitàries, d'habitatge, etc.). Així mateix, en certs grups de població de totes les edats s'han d'iniciar processos normalitzadors que detectin els problemes més greus de desintegració social i creïn xarxes de relació lligades al lleure i al treball.

Allà on calgui, cal implementar també accions de seguretat i de prevenció amb la corresponent coordinació de tots els cossos policials.

Aquesta mena d'actuacions socials només es poden valorar a llarg termini, però segurament l'efecte sobre la conflictivitat social és molt important, fins i tot a mig termini, atès que s'estableix una nova forma de relació, àdhuc amb la marginació.

Finalment, cal efectuar inversions "de xoc", contundents i en el menor espai de temps possible, a fi d'agilitzar els projectes urbanístics, modernitzar les infraestructures i estimular la inversió privada i l'establiment de noves activitats econòmiques i socials.

La creació de societats mixtes amb majoria de capital procedent de les administracions públiques i amb la decidida voluntat, d'una banda, d'apel·lar a la col·laboració del sector privat més interessat en la regeneració d'aquests barris, i de l'altra d'autofinançar-se amb part de les plusvàlues que es deriven de la mateixa intervenció, és una fórmula que està demostrant resultats extraordinaris.

Els pressupostos de la Generalitat permetrien, en aquests moments, destinar uns 50.000 milions de pessetes a cobrir el 51% del capital de les societats mixtes, cobert en un altre 25% pels Ajuntaments, l'Estat i les Diputacions, i en la resta per la iniciativa privada.

Un projecte que el nou Govern de la Generalitat té el deure moral

d'encapçalar en col.laboració amb els Ajuntaments implicats. Una nova manera d'entendre la vida en aquests barris i d'assegurar un benestar desitjable i, sens dubte, ben possible.

PER LA PROTECCIÓ DEL
MEDI AMBIENT I LA NATURA

UN MEDI AMBIENT HARMÒNIC I DE QUALITAT: UNA QÜESTIÓ PRIORITÀRIA

Els socialistes catalans volem transmetre a la societat, en aquest últim decenni del segle XX, el nostre convenciment que la lluita per un medi ambient harmònic i de qualitat, és avui també la lluita per fer de Catalunya un país solidari i vertebrat internament, alhora que plenament integrat amb les regions més avançades de l'Europa del Mercat Únic.

Tanmateix, ens queda un llarg camí per recórrer. Aquests últims anys hem assistit amb desencís a l'agreujament de molts dels nostres problemes ambientals, fruit bàsicament d'una desencertada perspectiva del Govern de la Generalitat i d'una gestió fortament ineficaç. Els rius baixen més bruts que fa uns anys, els residus industrials segueixen abocant-se de forma salvatge, els valuosos espais naturals i paisatges que posseeix Catalunya es degraden de la mà de l'especulació i de la seva explotació inadequada, en el litoral no s'aconsegueix frenar el procés de deteriorament progressiu.

Hem de fer una crida per redreçar aquesta situació. Com a element positiu, veiem que s'estén acceleradament a nous sectors socials la preocupació pels temes ambientals i el convenciment que només amb la corresponsabilització es pot aconseguir un medi ambient millorat i en equilibri.

Hem de proclamar que la protecció i el respecte al medi ambient no només és compatible amb un important desenvolupament econòmic, sinó que s'ha convertit en un element imprescindible perquè aquest desenvolupament sigui possible: per raons de competitivitat en el mercat internacional, i perquè un medi deteriorat es contradiu substancialment amb la conservació de les potencialitats econòmiques plenes del nostre país. El turisme en podria ésser un exemple significatiu.

UN PROGRAMA MEDIAMBIENTAL PER CATALUNYA

Què farem els socialistes en aquesta nova legislatura? Hi ha set punts que ens semblen fonamentals i als que dedicarem tots els esforços:

- Planificar el territori de Catalunya amb criteris ambientals.
- Posar fre a la degradació dels diferents medis.
- Restaurar allò ja degradat.
- Protegir i conservar el medi natural.

- Millorar la qualitat ambiental urbana.
- Generalitzar una cultura ambiental positiva en la producció i el consum.
- Fer realitat la participació i la corresponsabilització mediambiental.

1. Planificar el territori amb criteris mediambientals

- Farem el Pla Territorial General de Catalunya i realitzarem els Plans Territorials Sectorials i Parcials que falten i aplicarem els que ja estan aprovats, dotant-los d'un alt contingut de protecció ambiental.
- Realitzarem un Pla Territorial Parcial del Litoral.
- Finalitzarem i aplicarem eficaçment el Pla de Sanejament dels rius i del litoral català.
- Portarem a la pràctica el Pla de Carreteres de 1987 en les seves prioritats, com és l'Eix Transversal i el Pla de Ports de Catalunya, respectant el medi ambient i preservant l'equilibri ecològic.
- Farem i aprovarem urgentment el Pla d'Espais d'Interès Natural.
- Farem l'Inventari Forestal i el Pla Forestal de Catalunya.
- Aplicarem i exigirem la realització rigorosa d'Avaluació d'Impacte Ambiental a les activitats i obres d'impacte significatiu i de planificació territorial.

2. Posar fre a la degradació ambiental

- Acabarem amb els abocaments incontrolats de residus industrials, fomentant el tractament en origen, la seva reducció, recuperació i reciclatge i es realitzaran les infraestructures necessàries per al tractament dels residus (abocadors controlats, plantes físico-químiques, incineradores...).
- Establirem les mesures necessàries per solucionar la recollida i el tractament d'alguns residus especials com són els hospitalaris, els medicaments, les piles, etc., avui no regulats i que es barregen amb les escombraries urbanes, tot i que suposen un gran risc ambiental.
- Establirem un sistema eficaç de control d'abocaments i de qualitat de les aigües en totes les conques, amb participació activa de l'administració local.
- Exigirem a les indústries, especialment a les potencialment contaminants, l'estricta compliment de la legislació ambiental pel que fa als fums i gasos, abocaments líquids i residus sòlids.
- Realitzarem i aplicarem una Delimitació Territorial de les activitats extractives, que posi fre a la destrucció del paisatge i els ecosistemes, en especial en espais de gran interès natural.

3. Restaurar allò degradat

- Recuperarem els espais de ribera i el domini públic dels rius, estanys i litoral per a zones de reserva natural i espais lúdics. Tornarem la vida als rius.
- Recuperarem el paisatge deteriorat per les infraestructures (carreteres, elèctriques, telefònica, pedreres), establint programes de restauració a mig termini.
- Recuperarem la massa forestal, establint els diferents usos del bosc: explotació, lúdics i conservació de la fauna i de les espècies vegetals, especialment les autòctones.
- Restaurarem les àrees degradades pels abocaments il·legals de residus industrials, de la construcció o domèstics.
- Recuperarem la qualitat de l'aire a les ciutats i polígons industrials, aplicant els plans previstos a les nostres lleis.

4. Protegir i conservar el medi natural

- Crearem el gran Parc Nacional dels Estanys del Pirineu a l'entorn de l'actual Parc Nacional d'Aigüestortes, ampliant-lo considerablement, amb un pressupost anyal no inferior als 500 milions de pessetes, amb infraestructures suficients i un programa de desenvolupament de la zona.
- Creació i dotació immediata dels Parcs Naturals de Cap de Creus i Serra de Rodes, les Gavarres, la Serra de Marina, el Montsant i la Serra de Prades, el Massís dels Ports (Tortosa-Besseit), i el Montsec. Avançarem en la declaració de la resta d'espais inclosos en el PEIN una vegada aprovat.
- Protegirem les zones de la costa (incloses les aigües litorals) i zones humides de major interès, com les costes del Cap de Creus, Montgrí i Medes, Aiguamolls del Baix Ter, Cap de Begur i els Ullastres, l'Ardenya, zones litorals de les comarques tarragonines, i ampliarem l'actual Parc Natural del Delta de l'Ebre. Declararem zones protegides els estanys, com els de Banyoles i Sils, i establim una normativa protectora sobre les zones dels embassaments.
- Establim zones protegides a les riberes dels rius, per preservar la fauna i la vegetació de ribera, aconseguint la màxim qualitat de l'aigua. El riu l'hem de protegir com a font de vida, i perseguir com a delictes qui atempti contra ell.

5. Millorar la qualitat ambiental urbana

- La ciutat, considerada com a ecosistema urbà, ha de ser nucli de màxima atenció per millorar la qualitat ambiental i de vida dels seus habitants. El medi ambient urbà afecta la majoria dels nostres ciutadans durant la major part del seu temps. A més des de la ciutat es pot agredir el medi enviant residus a l'exterior, contaminant l'aire i l'aigua, consumint energia i re-cursos naturals. Per a millorar la qualitat ambiental de les nostres ciutats i àrees urbanes es col·laborarà intensament amb l'administració local.
- Impulsarem polítiques que aconseguixin que les nostres ciutats siguin netes, tranquil·les i verdes. Per això és necessari:
 - Potenciar actituds i hàbits no consumistes que ajudin a estalviar i recuperar energia i aigua.
 - Desenvolupar actuacions que afavoreixin el reciclatge dels residus urbans, disminueixin la contaminació i el soroll, racionalitzin l'ús de l'automòbil privat, incrementin la utilització del transport públic i millorin el paisatge urbà.

6. Generalitzar una cultura ambiental positiva en la producció i el consum

- Impulsarem la màxima valoració social de la protecció del medi ambient a tots els sectors.
- Desenvoluparem mecanismes econòmics que incitin una producció industrial compatible amb la preservació del medi.
- Afavorirem i recolzarem la realització d'auditories ambientals a les activitats econòmiques per conèixer com poden funcionar les nostres empreses amb el màxim d'harmonia amb el medi i mínim risc ambiental. Aquestes auditories les exigirem a les d'impacte ambiental potencial més significatiu.
- Afavorirem l'estalvi i l'eficàcia en el consum energètic i accentuarem la producció d'energia amb fonts pròpies, a través d'un programa energètic coordinat amb l'Estat, que estimuli la investigació i utilització d'energies alternatives i que redueixi progressivament, fins a la seva desaparició, l'energia obtinguda en centrals nuclears de fissió.
- Potenciarem i popularitzarem amb mesures concretes els productes "ecològics", és a dir, aquells que duren més, consumeixen en la seva fabricació menys recursos i energia, el seu ús no contamina, poden reutilitzar-se o reciclar-se en deixar de ser útils, els residus que generen són mínims i assimilables pel medi.

- Farem aplicar a Catalunya la legislació internacional condicionant la producció de nous materials a la realització d'un estudi previ d'impacte, des de la fabricació fins al seu ús i l'eliminació dels seus residus.
- Potenciarem l'ús d'adobs orgànics i la utilització racional d'altres adobs, alhora que restringirem i regularem curosament la introducció de pesticides al mínim imprescindible.

7. Fer realitat la participació, l'educació i la corresponsabilització ambientals

- La informació ambiental serà pública, respectant només la confidencialitat d'aquelles dades que poden distorsionar el funcionament competitiu del mercat, o que poden crear problemes greus a les persones.
- Fomentarem l'educació i la formació mediambiental dels ciutadans impulsant programes concrets amb finançament adequat i adreçats:
 - Als joves en edat escolar, incloent-hi el medi ambient en els programes acadèmics.
 - A amples sectors ciutadans per aconseguir que la sensibilitat ambiental sigui un valor social prioritari.
 - A tots els nivells acadèmics (Universitat, ensenyament mitjà...) i en experiències d'educació no reglada. Impulsarem la formació tècnica especialitzada en medi ambient.
- Afavorirem les iniciatives de la societat civil per desenvolupar, juntament amb les administracions, programes i propostes d'educació ambiental.
- Desenvoluparem un Gran Acord Polític-Social per a la millora del Medi Ambient, en el que han de participar els partits parlamentaris, les administracions, les organitzacions sindicals i econòmiques, les organitzacions i associacions cíviques, per aconseguir una plena corresponsabilització i un camí positiu en la millora del deteriorat medi ambient català.

RECUPERAR ELS NOSTRES RIUS

Tots els principis que enunciem a continuació es podrien sintetitzar en què tenir els rius nets és avui una prioritat i una qüestió de decència nacional.

1. Aigües netes

Els objectius que es plantegem en matèria de qualitat de l'aigua són extraordinàriament ambiciosos. Ens proposem netejar les aigües per a recuperar la vida dels nostres rius i el plaer de disfrutar-los.

2. Aigües útils

L'aigua és un recurs escàs a Catalunya i conseqüentment cal fer-la servir diverses vegades entre la muntanya i el mar i cal garantir que cada vegada que disposem d'ella estigui en condicions d'ésser utilitzada de nou. A tal efecte ens proposem superar l'actual divorci entre el Pla de Sanejament i el Pla Hidrològic, i fer possible una política de reutilització.

3. Eliminar en origen la contaminació industrial

Ens proposem incentivar la reducció i el reciclatge de residus en el seu origen per a facilitar així una eliminació més barata i eficaç. Per això millorarem la gestió i el control de les aigües residuals industrials en el seu origen.

4. Multiplicitat d'usos de les aigües depurades

Ens proposem impulsar una política de reutilització de l'aigua per a garantir un ús racional de la mateixa. En aquest sentit incentivarem la reutilització en matèria de jardineria (parcs fluvials, etc.), agricultura (regadius), refrigeració industrial, lluita contra la salinització, cabals ecològics, etc.).

5. Viure de cara als rius. Parcs fluvials

Cal que les ciutats i els pobles que ara viuen d'esquena als rius canviïn per a viure de cara als rius. Les zones urbanes que estiguin travessades per rius han de tenir uns parcs fluvials meravellosos i plens de vida. La recuperació de les lleres i marges dels rius és una política de costos econòmics baixos que hem d'impulsar decididament.

PROGRAMA D'ACTUACIÓ FINS A L'ANY 2000

Aquest programa consta de 4 fases:

Primera fase. Aquesta fase es desenvoluparia fins a finals de l'any 1994.

En aquesta etapa ens plantegem executar les següents obres:

a) Sanejaments parcials:

Riu Llobregat :Entrada en funcionament de les depuradores d'Abrera, Terrassa, Rubí i Sant Sadurní d'Anoia.

Riu Besòs: Entrada en funcionament de les depuradores de Granollers, Caldes de Montbui, Sabadell, la Llagosta i Montornès.

Riu Francolí: Entrada en funcionament de les depuradores de Montblanc i Valls.

Riu Tordera: Entrada en funcionament de la depuradora de Tordera.

Riu Gaià: Entrada en funcionament de la depuradora de Santa Coloma de Queralt.

b) Sanejament total dels rius següents:

Foix 1 depuradora

Muga 1 depuradora

Fluvià 3 depuradores

Ter 17 depuradores

Riera de la Bisbal 3 depuradores

Riu Anoia 3 depuradores

Riera de Rubí 3 depuradores

A tal efecte construiríem també depuradores puntuals per les ciutats de: Puigcerdà, Lleida (1a. fase), La Seu d'Urgell i Tortosa.

En aquesta primera fase, amb l'execució de les obres esmentades ens plantegem la consecució dels següents objectius:

- Eliminació del 60% de la contaminació dels rius de Catalunya.
- Iniciar la recuperació dels nostres rius.
- Clausura de tots els abocadors i la retirada dels residus sòlids de les lleres i els marges dels rius.
- Implantar un control efectiu de l'accés dels vehicles a les lleres dels rius.

Segona fase. Aquesta fase s'allargarà fins al final de l'any 1996 i es proposa la realització d'obres que facin possible:

a) El sanejament total dels rius Llobregat, Besòs, Francolí, Tordera, Gaià i la Riera de Maspujols.

b) La construcció de les depuradores puntuals de les següents ciutats: Lleida

(2a. fase), Tàrraga, Agramunt, Balaguer, Mollerussa, Les Borges Blanques. Al final d'aquesta segona fase hauríem aconseguit els següents objectius:

- L'eliminació del 90% de la contaminació dels rius i el seu impacte sobre el litoral.
- La recuperació dels cursos baixos dels rius.
- La recuperació de les lleres i els marges dels rius amb un programa de replantació de boscos de ribera autòctons.
- El desenvolupament de projectes urbanístics en els trams urbans dels rius per a crear Parcs Fluvials.

Tercera fase. En iniciar-se aquesta fase ja estaran construïdes les infraestructures bàsiques i s'haurà eliminat el 90% de la contaminació fluvial. S'inicia una fase que s'allargarà fins a finals de 1998 centrada en la millora de la qualitat i que es proposa:

- a) Acabar la construcció de totes les instal·lacions puntuals de municipis mitjans.
- b) Millora de la qualitat dels abocaments de les depuradores existents.
- c) Adaptació de la totalitat de les depuradores al compliment de les normatives comunitàries.
- d) Reutilització total de les aigües sortides de depuradores ja sigui per a regar, recarregar aqüífers o per cabal ecològic.

Quarta fase. Aquesta fase arriba fins a l'any 2000 i l'objectiu que ens proposem és garantir que tots els municipis de més de 2.000 habitants estiguin connectats a una xarxa que condueixi a una instal·lació de depuració o que portin a terme el sanejament de les seves aigües directament.

Paral·lelament, i en totes les fases d'aquest programa es portarà a terme un pla especial d'eliminació de purins, fonamentat en la concentració en origen i posterior eliminació, ja sigui en el propi entorn de les granges o en altres indrets.

**UN BON FUTUR
PER A CATALUNYA**

UN PAS ENDAVANT: LA PROPOSTA FEDERALISTA

Els objectius de democràcia i autonomia han estat, a Espanya, històricament units. El pacte constitucional va obrir una pàgina nova en la nostra història, en la qual tots hem dipositat l'esperança que serà possible resoldre els contenciosos de les nacionalitats històriques i transformar i modernitzar l'Estat.

A més de deu anys de l'aprovació de la Constitució, el procés autonòmic es troba en una cruïlla decisiva. El balanç d'aquests deu anys mostra avanços substancials en els nivells de descentralització assolits. Tenim unes institucions d'autogovern pròpies, amb més anys de vida que en cap altre moment de la nostra història recent. La Generalitat disposa d'àmplies competències en els principals àmbits de l'activitat del sector públic, com la sanitat, l'educació i la política territorial, i d'un volum pressupostari molt significatiu, que representa més del 10% de la renda dels ciutadans de Catalunya, i del 25% del conjunt del sector públic.

Coberta aquesta primera etapa de forma satisfactòria, actualment existeix la consciència que és necessari donar un pas endavant en el desenvolupament de l'Estat de les autonomies.

Els recents esdeveniments de l'Est d'Europa, i l'eclosió nacionalista en alguns països, han accentuat aquesta sensació. Alguns, en els dos costats, reaccionen davant d'aquesta situació amb postures extremes. Uns ho fan d'una manera defensiva i conservadora. Pensen que ja hem anat molt lluny, i més aviat desitjarien retrocedir o deixar les coses com estan. En el fons, estan apostant sense adonar-se'n per una forma d'evolució neocentralista de l'Estat de les autonomies, contrària al sentit del pacte constitucional.

Uns altres, en l'altre extrem, defensen opcions independentistes. Volen veure, en el curs de les coses, els signes d'una nova situació en la que, segons ells, tots els sacrificis, conflictes i vicissituds estaran justificats per assolir la independència. No són capaços d'avaluar amb objectivitat i rigor tots els avenços que s'han produït des de l'establiment de la democràcia i l'autonomia.

Es tracta de dos plantejaments erronis i minoritaris, que no reflecteixen el que pensa la major part de la societat catalana, ni representen els seus interessos. Però es potencien mútuament. Com més fortes són les reaccions antiautonomistes i la insensibilitat respecte a Catalunya, més es potencien els plantejament independentistes. Com més radicals i extremistes són les

reivindicacions independentistes, més estimulen el tancament i la reacció contrària dels sectors neocentralistes. Es potencien, i per tant es necessiten, mútuament. Per això aquesta és una via negativa, que condueix inevitablement a l'exacerbació dels conflictes i a la frustració col·lectiva.

Nosaltres pensem, al contrari, que cal trobar la resposta als reptes i problemes que se'ns plantegen donant un pas endavant en l'aprofundiment de l'autogovern de Catalunya, dins del marc de l'Estat de les autonomies. Es precis donar un nou impuls a l'Estat de les autonomies, reafirmant el pacte constitucional i el compromís de la democràcia espanyola de proporcionar el nivell d'autogovern adequat a les nacions històriques.

Aquest és el propòsit de la proposta federalista. Els continguts polítics de l'autogovern, afirmem els socialistes catalans, han d'avançar en la línia que ens marquen els països federals, com ara Alemanya, Estats Units, Canadà, Suïssa i Àustria.

Certament, la Constitució Espanyola no consagra l'Estat Federal. Però no impedeix en el marc constitucional que el desenvolupament de l'Estat de les autonomies es realitzi prenent com a punt de referència l'exemple dels Estats Federals. En les qüestions bàsiques, l'Estat de les autonomies pot funcionar com un Estat Federal. Això ja no depèn de la Constitució sinó de la voluntat de les forces polítiques.

Quan els socialistes fem la proposta federalista ens estem referint, doncs, al que entenem que és essencial: continguts polítics de l'autogovern. Avançar en aquesta direcció és el que ens porta a concretar la nostra proposta en uns punts precisos, en la majoria dels quals ja s'estan realitzant importants avenços:

- Potenciar la capacitat legislativa i administrativa de les Comunitats Autònomes en les matèries de la seva competència a través d'un sistema de distribució de competències entre l'Estat i les Comunitats Autònomes clar, precís i acceptat de forma general.
- Reformar la hisenda autonòmica, per tal d'incrementar el grau d'autonomia financera de les Comunitats Autònomes, compatible amb un objectiu d'igualtat entre aquestes.
- Fer possible la participació dels Governos autonòmics en les instàncies legislatives del poder central a través de la reforma del Senat, i avançar en el desplegament de mecanismes de col·laboració i coordinació entre les Comunitats Autònomes. D'especial importància és la regulació d'un model de participació autonòmica en la gestió del sector públic econòmic de l'Estat, expressament prevista pels Estatuts d'Autonomia.
- Reforçar el paper de les Comunitats Autònomes com a responsables

del desplegament de l'administració en el territori, el que significa potenciar la seva funció de representants de l'Estat, reformar l'administració perifèrica de l'Estat, i establir adequadament la relació entre el Govern Autòmic i els Governos Locals.

- Potenciar la descentralització del sector públic en tots els seus nivells, en el marc d'una distribució de la despesa pública entre Estat, Comunitats Autònomes, i corporacions locals similar a la que existeix en les democràcies federals avançades (50%-25%-25%), augmentant el pes i la importància dels Governos Locals.

Aquests són els continguts de la nostra proposta federalista. Resumeixen com concebim l'autogovern de Catalunya en el marc d'una Espanya democràtica i en l'horitzó d'una Europa unida.

La realitat política espanyola és diversa. Les diferents regions expressen diferents graus de voluntat d'autogovern. La conciliació entre el respecte a aquesta diversitat i l'impuls a un projecte federal ha d'aconseguir-se a partir de l'establiment d'un horitzó federal comú, tal i com l'hem definit amb anterioritat, però sense forçar ni exigir el mateix ritme a totes les CC.AA. Per això, defensem l'establiment d'una estructura oberta i no un model tancat i absolutament uniformitzador.

Per avançar en aquesta direcció és necessari l'acord bàsic entre les forces polítiques de Catalunya i el diàleg amb el Govern de l'Estat. Els socialistes catalans ens refermem en la idea que sols el diàleg i l'acció democràtica poden fer que Catalunya avanci en l'aprofundiment del seu dret a l'autogovern.

ACORD I NEGOCIACIÓ: BASES DEL SISTEMA DE FINANÇAMENT

1. El pes pressupostari de la Generalitat de Catalunya és, actualment, molt elevat. El pressupost de 1991 supera la xifra d'1,2 bilions de pessetes. Entre 1987 i 1991 s'ha més que doblat. Significa una quantitat de 200.000 pessetes per habitant. Més del 12% del PIB de Catalunya. Si totes les Comunitats Autònomes d'Espanya tinguessin un nivell similar al de Catalunya i les altres Comunitats Autònomes del 151 de règim comú (en proporció al PIB o a la població), el pes del sector públic autonòmic estaria entorn del 25%-30% del conjunt del sector públic, percentatge similar al que tenen els governs estatals als països que ens poden servir de referència: Estats Units, Canadà, Alemanya, Suïssa.

2. La reforma de 1986, que va ser acordada i signada pel Govern de la Generalitat, va suposar un pas endavant en molts aspectes:

- Va introduir un major automatisme en l'actualització dels ingressos de les Comunitats Autònomes que ha reduït molt positivament la conflictivitat que comportava la negociació anual.
- Va reduir apreciablement les desigualtats en els ingressos per habitant entre les Comunitats Autònomes de règim comú, de manera que en aquests moments les diferències entre Comunitats Autònomes del 151 de règim comú són petites: si no es compta el FCI, que no s'ha de comptar, Catalunya està pràcticament igual que la mitjana, Andalusia un 2% per damunt i València poc més d'un 10% per sota.
- Va augmentar el pes del finançament de caràcter general, en detriment del condicionat, en incorporar al primer alguns dels mecanismes de subvencions finalistes que abans hi havia.

3. Resten importants problemes pendents. Aquest és un procés recent i complex. L'única manera d'avançar és la d'anar introduint reformes graduals. S'han donat passes, però cal continuar-ne donant. Tan negativa és la postura dels que pretenen que el sistema ha funcionat impecablement i que ja no cal introduir canvis, com la dels que desqualifiquen tot el que fins ara s'ha fet. Els primers fan un balanç que només contempla els negatius. La realitat és, sempre, més complexa. La reforma del 86 va resoldre alguns problemes, però en queden d'altres, i importants. El que cal fer ara és posar-

los sobre la taula. Trobar les millors solucions i aplicar-les amb el ritme i el gradualisme que sigui possible.

4. Els principals problemes que cal resoldre són els següents:

- Escàs pes dels ingressos tributaris en el total del finançament, el que té com a conseqüència que hi hagi poca corresponsabilització fiscal.
- Excessiu pes de les subvencions condicionades i, per tant, massa condicionament de la despesa.
- Diferències molt acusades entre els recursos que tenen les Comunitats Autònomes del 151 de règim comú i les forals (també hi ha diferències entre els recursos disponibles per a competències educatives de les Comunitats Autònomes del 151 -considerant que destinen a competències comunes el mateix que les del 143- i el MEC).
- Problemes de coordinació pressupostària, que poden haver conduït a nivells d'endeutament o de dèficit incompatibles amb els objectius de política macroeconòmica del Govern de l'Estat.

5. Per avançar en la solució d'aquests problemes, la reforma del sistema de finançament hauria d'inspirar-se en uns criteris relativament senzills i globalment acceptats per tothom:

- a) *Principi d'igualtat*: finançament igual per iguals necessitats. Els ingressos de les Comunitats Autònomes han de respondre a un criteri bàsic d'igualtat. Igualtat d'ingressos per iguals necessitats. A falta d'altres indicadors de necessitats que puguin ser generalment acceptats, la població és l'indicador menys dolent. Això condueix a un criteri d'igualtat d'ingressos potencials per habitant, que és el que hem defensat.
- b) *Principi d'autonomia financera*: llevat de casos excepcionals i molt clarament tipificats, les competències pròpies s'han de finançar amb finançament de caràcter general.
- c) *Principi de corresponsabilitat fiscal*: hi ha d'haver una connexió, per mínima que sigui, entre els impostos que paguen els ciutadans i els ingressos del Govern autòndmic; és desitjable, a més, que això vagi acompanyat d'una responsabilitat tributària real (normativa i/o administrativa). L'aplicació d'aquest criteri implica en la pràctica que una part significativa dels ingressos han d'ésser ingressos tributaris.
- d) *Principi d'integració del sistema impositiu*: anem cap a fórmules de major integració i coordinació tributàries. A Espanya i a Europa. No té sentit pensar en sistemes impositius propis totalment independents. L'aplicació d'aquest criteri implica que en la pràctica els ingressos tributaris han de procedir de fórmules de participació en els rendiments d'un mateix

- sistema impositiu, i que l'administració tributària no pot fragmentar-se.
- e) *Principi de no discriminació*: l'aplicació dels diferents sistemes de finançament autonòmic (comú i foral) no ha de conduir a resultats sensiblement diferents. Cal anar a una aproximació gradual en aquest sentit.
 - f) *Principi de coordinació pressupostària*: les decisions de les Comunitats Autònomes afecten les previsions que fa el Govern de les macromagnituds de dèficit, endeutament i despesa pública; cal establir els mecanismes adequats (a través del CPFF) de coordinació.
 - g) *Principi de reequilibri territorial*: el FCI, en la seva versió reformada, és un instrument específic de desenvolupament territorial.

6. Donada la diferència competencial entre les Comunitats Autònomes del 151 i les del 143, i tenint present que aquestes últimes es disposen a afrontar un procés d'elevació de les seves competències, sembla adequat considerar que el conjunt de la proposta -i, especialment, l'objectiu de la corresponsabilització fiscal- hauria de desenvolupar-se a través d'un procés gradual. Es pot iniciar la seva implantació en les Comunitats Autònomes del 151, o bé es pot establir un marc en què totes les Comunitats Autònomes puguin accedir a majors graus de corresponsabilització fiscal, encara que no estiguin -si no ho volen- obligades a fer-ho. Aquesta última possibilitat permetria donar una solució no uniforme a un problema entorn del qual poden expressar-se posicions molt variades, sempre i quan aquest tractament no condueixi a situacions de privilegi. Catalunya podria veure així reconeguda una vocació diferencial que li permetria assumir el risc i la responsabilitat que comporta tenir més autonomia, i la seva experiència podria servir de punt de referència per a d'altres Comunitats Autònomes.

L'ADMINISTRACIÓ CATALANA: MODERNA I EFICAÇ

És evident que l'administració pública s'ha de proposar com a objectiu fonamental l'eficàcia i el servei als ciutadans, l'honestedat i la transparència, la permanent modernització i la capacitat de guanyar-se la confiança dels administrats.

Després de més d'una dècada d'autogovern, la imatge que els catalans perceben avui de l'administració de la Generalitat està molt lluny d'aquest model. Comptant que avui ja es disposa del bloc normatiu essencial en matèria d'administració i funció pública, la realitat és que l'oportunitat històrica de crear un nou model d'administració que superés vells vicis de funcionament ha estat malaguanyada. No s'ha tret profit de les experiències històriques i s'han reproduït en canvi errors que van esdevenint un llast insuperable.

Els socialistes ens proposem reformar i modernitzar l'administració pública catalana. En aquest sentit, la reforma ha d'enfocar-se des d'una perspectiva global de separació nítida entre l'esfera política i l'administració, posant al dia els criteris de funcionament, els medis materials i els procediments d'actuació, tot i considerant els recursos humans com una peça essencial del funcionament del sistema, adequant els règims de personal als temes a desenvolupar i incrementant permanentment la professionalització dels funcionaris. En definitiva, una administració més àgil i transparent, al servei d'una societat moderna i de progrés.

1. Una administració exemplar

Hi ha terrenys on la imatge i l'actuació de la Generalitat s'han vist en els darrers anys seriosament qüestionats. Així, per exemple, si admetem la necessitat indiscutible d'establir criteris objectius i neutrals d'actuació, és evident que cal superar el clientelisme que s'ha anat imposant en l'accés als llocs de treball, en la concessió de subvencions, en perjudici de centenars i milers d'iniciatives que es troben mal ateses. O bé, si considerem urgent d'esmerçar els recursos escassos d'una manera eficient en benefici de les necessitats reals de la societat catalana, convindrem en la conveniència de modificar substancialment la política que s'ha seguit en relació amb la publicitat institucional. Per als socialistes, aquesta publicitat només pot justificar-se, avui, per informacions necessàries als ciutadans o per cam-

panyes dirigides al major benestar col·lectiu -contra la droga, el tabac, l'alcohol, etc.-, objectius que queden ben lluny, malauradament, de la malversació actual sovint adreçada subliminalment a la propaganda personal o de partit.

2. Contingut de la reforma

Ja sabem que la Constitució atorga competència exclusiva a l'Estat, entre d'altres, en matèria de les bases de règim jurídic i del règim estatutari dels funcionaris (art. 149.18). Els socialistes iniciarem un camí vers la reforma, tant en la vessant jurídica com en la d'altres mesures que s'expressen a continuació.

Així, doncs, i sota els grans objectius esmentats al principi, definirem més específicament el contingut de la reforma que posarem en marxa, després de fer un estudi en profunditat sobre la situació actual en què Convergència i Unió ha deixat l'administració i la natura de la nova administració a impulsar. Aquest Llibre Blanc de l'Administració Pública el realitzarem amb la participació dels treballadors públics i dels administrats, arbitrant un sistema àgil de posada en comú i presa de decisions, a través d'una Comissió creada a l'efecte, que col·labori en la preparació de la proposta que haurà d'aprovar el Parlament.

3. Nivells competencials i legislació

Aclarem els nivells competencials de les administracions, suprimint dràsticament les duplicitats existents en una mateixa zona geogràfica i per a les mateixes matèries. Descentralitzarem realment l'administració a nivell perifèric i a les comarques. Farem realitat la tan desitjada i necessària autonomia municipal, fent especial èmfasi en les matèries de protecció ciutadana, promoció econòmica i serveis personals i de qualitat de vida.

Reduirem, refundrem i adequarem la legislació actual, dins l'àmbit de les nostres competències, sota els objectius de simplificar el "marasme" actual, adequar-lo a les necessitats existents, agilitzar la gestió administrativa, aprofundir la clarificació competencial i l'autonomia de l'administració local i adequar-se als objectius de la reforma a emprendre.

4. Funció Pública

Una primera constatació és que el Consell Executiu està incomplint la normativa que, amb rang de llei o de norma reglamentària, és de compliment preceptiu. Així, un element clau per garantir la racionalitat i l'eficàcia en el funcionament de l'administració, com és la classificació i valoració dels

llocs de treball està incompleta i ha posat en evidència el fracàs del sistema. I més greu encara, tot indica que si s'aborda es farà sense comptar amb la participació de tots els sectors implicats.

No s'han complert tampoc els principis de descentralització i desconcentració de serveis i de funcions, no existeix un model racional i eficaç d'administració perifèrica i l'Escola d'Administració Pública és de fet inoperant.

En definitiva, no ha existit fins ara un model adequat de funció pública. Contra aquestes deficiències, els socialistes ens proposem d'aplicar un conjunt de mesures com les que assenyalem a continuació:

- Modificarem i/o farem de bell nou un paquet legislatiu sobre la funció pública, i impulsarem altres mesures que permetin:

a) Un nou sistema d'accés, selecció i formació de personal, instaurant mètodes que demostrin les habilitats, aptituds i capacitats, per sobre dels coneixements memorístics.

b) Una incentivació i responsabilització real dels treballadors públics, sota l'organització de la "Direcció per Objectius", assajant fins i tot la participació en els resultats a nivell de retribució econòmica.

- Acabarem amb el clientelisme polític, i farem que es compleixin els principis constitucionals d'igualtat, mèrit i capacitat en l'accés i l'exercici de càrrecs i funcions públiques. Això suposarà una delimitació clara dels nivells polític i professional dels llocs de treball.
- Elaborarem una nova Llei d'Incompatibilitats d'Alts Càrrecs que estengui els seus efectes fins a dos anys després d'haver abandonat el càrrec corresponent.
- Crearem una comissió especial de caràcter tècnic i representatiu per procedir a classificar i valorar els llocs de treball.
- Crearem comissions de participació del personal a cada departament, amb la finalitat de prestigiar la Generalitat davant els mateixos funcionaris i de propiciar la participació d'aquests.
- Potenciarem l'Escola d'Administració Pública com a element clau en la selecció i formació de personal de l'administració autonòmica i local, i com a centre impulsor de l'estudi i l'aplicació de les tècniques modernes de gestió pública.

5. Política pressupostària

El pressupost de la Generalitat ha assolit els darrers anys un volum de recursos molt elevat. El Govern de la Generalitat administra cada any al voltant d'un milió de pessetes per família catalana. Aquest pressupost és un

instrument poderós que ha de permetre que els socialistes puguem assolir els objectius que ens proposem en diferents direccions.

Però un pressupost d'aquest volum ha de ser administrat respectant uns principis que considerem indispensables: neutralitat de l'administració i dels funcionaris respecte a les diferents opcions polítiques; objectivitat en els criteris aplicats en les decisions; transparència de les actuacions pressupostàries i financeres; agilitat administrativa.

Massa sovint el govern de Convergència i Unió no ha respectat aquests principis. Moltes vegades ha semblat que es reproduïen mimèticament els pitjors vicis de clientelisme i patrimonialisme de l'antiga administració centralista. S'ha malaguanyat, doncs, una conjuntura històrica per desplegar una administració sense moltes de les hipoteques que comporta haver de reformar una situació "de facto".

Els socialistes ens proposem recuperar el terreny perdut. Per fer-ho durem a terme les mesures següents:

- propostes més innovadores i agilitzadores que actualment s'estan impulsant en altres llocs.
- Establiment de mecanismes -comissions amb criteris de participació ciutadana; reducció dels marges de discrecionalitat- que garanteixin la neutralitat i objectivitat en la concessió de les ajudes i subvencions a tercers.
- Realització d'un Llibre Blanc sobre l'actual gestió pressupostària i financera de la Generalitat, amb la finalitat de poder elaborar una proposta que permeti posar fi al malbarament i a la utilització inadequada de mitjans.

6. Gestió administrativa i pressupostària

Els socialistes ens proposem en aquest terreny l'aplicació de mesures com aquestes:

- La implantació d'un nou concepte organitzatiu, la "Direcció per Objectius", que implica la identificació dels objectius a aconseguir, donar iniciativa a l'elecció dels mitjans a utilitzar i control dels resultats. L'aplicació a l'administració pública d'aquest nou tipus de funcionament pot acabar amb la desmotivació del personal, la ineficàcia, la ineficiència, i la descoordinació i pèrdua d'esforços. Es tracta de crear centres gestors (equips gerencials), amb uns objectius clars, autosuficiència de recursos (pressupost per programes i per objectius) i autonomia de gestió; i tot això coordinat amb la creació de gerències centrals fortes, compostes per uns serveis d'organització,

“management” i informàtica, sota una direcció única, per tal de fer possible l'assignació de recursos, el control de resultats i les auditories “a posteriori”. Prèviament i alhora que s'implanti aquest sistema organitzatiu, caldrà realitzar una tasca ingent de racionalització a fons de la maquinària administrativa, analitzant els circuits, anul·lant controls formals innecessaris, informatitzant, etc.

- L'adequació de la legislació existent i elaboració de la que sigui imprescindible per tal de facilitar tot el que s'ha dit fins ara, i especialment el procediment administratiu, la contractació i la gestió pressupostària.

- a posada en pràctica d'un nou concepte d'atenció al ciutadà, introduint una sèrie de correctius que facin satisfactòria i fluida una relació administrat-administració:

- a) Elaboració d'una Guia de l'Administració de la Generalitat, d'amplíssima difusió, destinada a explicar, de manera clara i pedagògica, les funcions i serveis de tots els òrgans de la Generalitat, i els passos processals que qualsevol ciutadà o entitat cal que segueixi per formular demandes, reclamacions o suggeriments.

- b) Implantació del principi d'Oficina única d'atenció al públic, que eviti el pelegrinatge i la pèrdua de temps dels ciutadans de despatx en despatx.

- c) Creació a cada centre de gerències encarregades de vetllar per la relació amb el públic.

- d) Instauroció de mesures efectives de defensa dels ciutadans enfront de les cada dia més poderoses maquinàries administratives.

- e) Responsabilitat econòmica efectiva de l'administració pels perjudicis causats als ciutadans com a conseqüència del mal funcionament dels serveis públics, inclosa la lentitud dels tràmits.

- f) Extensió raonable del principi de silenci administratiu positiu.

LA NORMALITZACIÓ LINGÜÍSTICA COM A EMPRESA COL·LECTIVA

La política lingüística dels socialistes va dirigida cap a l'obtenció de dos objectius fonamentals:

- Recuperar plenament el català com a llengua pròpia de Catalunya i fer possible que, com a tal, esdevingui la primera llengua de comunicació, d'ús, entre els seus ciutadans en tots els àmbits de la vida pública i social.
- Fer de la normalització lingüística un factor d'unitat nacional, convertir-lo en un element bàsic per a la construcció del país i, a la vegada, en part indestruïble d'una política territorial, social, econòmica, cultural, etc., adreçada a potenciar el reequilibri entre les diferents zones del país.

Dins d'aquest marc pren forma la política lingüística que proposem els socialistes.

1. Una gran empresa col·lectiva

No és possible preveure un procés de normalització lingüística sense implicar en aquesta empresa el conjunt de la societat catalana, amb totes les seves contradiccions però també amb totes les seves immenses energies.

És imprescindible que tothom l'assumeixi com la gran empresa col·lectiva que és, com un imperatiu de restitució nacional, com un dels símbols de l'etapa de construcció nacional que junts volem emprendre.

Definir i seguir un procés com el de la normalització lingüística al nostre país és, sens dubte, una tasca complexa que necessita contínues revisions i adaptacions. És evident, doncs, que cal el màxim consens polític i social per avançar en aquest procés.

La concertació entre totes les administracions -Generalitat, Ajuntaments, Estat Central- és imprescindible, però només amb la concertació i la cooperació continuada entre l'administració i el conjunt de la societat, el procés de normalització lingüística comptarà amb els instruments necessaris per poder avançar amb solidesa.

2. Els plans integrats de normalització lingüística

La normalització lingüística a Catalunya ha de recuperar el paper de símbol de la construcció de la nostra nació i, per això, ha de convertir-se en

un projecte dissenyat, assumit i executat pel conjunt de la societat catalana.

La primera etapa del procés de normalització lingüística es va definir bàsicament com una etapa de promoció del coneixement del català i de consolidació d'una consciència social favorable.

Aquesta primera etapa, en bona part del territori, ja es pot donar per finalitzada, malgrat que queden importants nuclis de població -situats generalment a les ciutats de l'àrea metropolitana de Barcelona i al cinturó de Tarragona- on caldria mantenir i intensificar, encara, les accions pròpies d'aquesta primera etapa.

Des de fa dos o tres anys, s'han començat a aplicar un seguit de propostes i accions sectorials que s'inscriuen clarament dins una segona etapa que s'ha definit de promoció de l'ús social del català.

Aquesta segona etapa, igual que la primera, ha estat caracteritzada per una manca de planificació gairebé absoluta. Les vacil·lacions inicials i un voluntarisme generalment estèril, han estat els obstacles que han impedit d'anar més enllà d'unes campanyes sectorials, més propagandístiques que efectives, caracteritzades per propostes aïllades i sovint desconnectades de la realitat tant dels emissors com dels receptors naturals d'aquestes campanyes.

Cal, doncs, deixar pas a un projecte col·lectiu que no tan sols es basi en el voluntarisme sinó que sigui capaç d'engrescar i fer participar tothom.

La normalització lingüística és un procés que ha de respondre a una acció de Govern clarament planificada i ha de partir d'una anàlisi acurada de les diferents situacions sociolingüístiques existents a Catalunya. En aquest procés també s'han de definir els objectius més immediats i els ritmes diferents en funció de la pluralitat de les situacions però, sobretot, s'han de saber integrar, dins de plans generals d'un abast més ampli, les diverses propostes de normalització lingüística.

Aquesta planificació -territorial o sectorial- ha de contemplar, alhora, aquelles propostes d'actuació en l'àmbit urbanístic, econòmic, cultural... que permetin fer entendre fàcilment que la millora de la qualitat de vida i el procés de normalització lingüística són factors indestriables. La integració lingüística només avançarà sòlidament en la mesura que, paral·lelament, avancin la integració territorial, econòmica, social, cultural, etc.

Aquests plans interdisciplinaris, que podríem qualificar d'estratègics, són els que anomenem Plans Integrats de Normalització Lingüística.

El Govern de la Generalitat ha de tenir-ne cura de l'elaboració i, per aconseguir la màxima eficàcia, s'han de preveure amb una durada plurianual -de quatre anys com a mínim-, han de desenvolupar-se en programes anuals

que concretin al màxim les accions previstes i, en bona lògica, han de tenir un reflex clar en els pressupostos anuals de la Generalitat.

És imprescindible que tant els plans integrats com els programes anuals que els desenvolupin siguin aprovats pel Parlament de Catalunya i es recuperi, d'aquesta manera, el consens polític real sobre un dels aspectes cabdals per a la nostra reconstrucció nacional: la normalització lingüística de la llengua catalana.

L'elaboració i l'execució d'aquests plans i programes impliquen tots els Departaments de la Generalitat i, per tant, s'haurà d'adequar l'estructura organitzativa de tots els Departaments i de la mateixa Presidència a aquests nous plantejaments.

En aquesta nova etapa caldrà potenciar la utilització de les mesures legislatives com a instruments eficaços per a consolidar els avenços assolits gràcies a unes accions, uns programes i uns plans ben dissenyats.

La definició de les noves polítiques a aplicar en cadascun dels sectors (administració pública, ensenyament, mitjans de comunicació, relacions sòcio-econòmiques, etc.) ha d'anar acompanyada de propostes clares i precises sobre totes les accions que caldrà emprendre. Només en funció de les possibles necessitats generades per l'aplicació d'aquestes propostes, i com a resultat d'un ampli procés d'anàlisi i reflexió que asseguri el màxim consens polític i social, es podrà plantejar la revisió de l'actual Llei de Normalització Lingüística.

No hem d'oblidar que molts dels objectius que s'hi fixaven queden, encara, ben lluny d'assolir-se i, fins ara, a més, el camí de desenvolupar aspectes parcials d'aquesta Llei per la via dels decrets legislatius pràcticament no ha estat utilitzat, tot i les possibilitats que ofereix.

En la situació actual, la reforma d'aquesta Llei podria representar una fugida endavant necessària només per amagar la ineficàcia de l'actual Govern i que, com a primer resultat generaria un important divorci entre les mesures legislatives i la realitat social de moltes zones del nostre país.

3. La política lingüística: dependent de Presidència

La normalització lingüística, perquè avanci sòlidament i respongui a una acció planificada des del Govern, no pot limitar-se a ser la tasca d'una sots-unitat administrativa dependent d'un departament, com ara succeeix. No hem d'esperar, com sembla que ara es fa, que la normalització lingüística depengui només d'un creixement passiu i, per tant, limitat i desigual, o basat en la militància lingüística moltes vegades òrfena i desemparada.

La normalització lingüística ha d'ésser un mòbil de tota la política de

Govern, de tots i cadascun dels Departaments del Govern de Catalunya. Com ho ha d'ésser també de totes les administracions catalanes.

Però no tan sols les administracions tenen un paper important dins d'aquest objectiu comú, sinó també, i sobretot, la societat catalana en conjunt. Per això, és fonamental que la política lingüística s'articuli sobre la base de la concertació de voluntats i esforços: entre totes les administracions i entre aquestes i la societat.

Pel que fa al Govern de la Generalitat, cal que aquesta política prengui cos des d'una instància capaç d'incidir en tots els Departaments i d'incorporar-los d'una manera activa en l'aplicació dels objectius. En concret, és necessari que la normalització lingüística es planifiqui i es segueixi des d'una direcció general o secretaria depenent de Presidència, la qual ha de tenir presència directa i constant en tots els altres departaments de l'administració autonòmica.

Aquesta presència es concretarà amb la creació d'una comissió interdepartamental amb capacitat executiva i amb una estructura fixa dins de cada Departament que depengui directament del Conseller corresponent.

També per mitjà de l'esmentada comissió, la nova direcció general o secretaria de política lingüística, dissenyarà els plans integrats i els programes anuals, a la vegada que concretarà els objectius específics per a cada Departament, els mètodes de treball i els ritmes previstos per a cada actuació. La mateixa comissió ha d'avaluar-ne els resultats i proposar, si s'escau, les modificacions necessàries per assolir els objectius previstos, fent possible així un progrés real i tangible de la normalització lingüística.

4. El consorci per a la normalització lingüística

Les mesures descrites fins ara defineixen únicament les propostes organitzatives que el nou Govern de la Generalitat hauria de prendre en relació a l'administració de la mateixa Generalitat. Aquestes mesures, els socialistes les considerem imprescindibles perquè es pugui produir una inflexió clarament positiva en el procés de normalització lingüística.

No obstant això, les mesures proposades serien del tot insuficients si no anessin acompanyades de propostes encaminades a articular la participació de la resta d'administracions catalanes i del conjunt de la nostra societat.

Aquesta participació ha de garantir-se en tot el procés, des de la mateixa confecció dels plans integrats fins a la valoració final dels resultats obtinguts. És l'única manera de fer possible una plena identificació de totes les administracions, de tots els col·lectius socials, de totes les organitzacions cíviques, econòmiques, etc., amb cadascuna de les propostes.

Durant els dos darrers anys s'ha anat consolidant una important xarxa de Centres de Normalització Lingüística que quedarà completada probablement durant l'any 1992. Tots aquests centres i molts serveis locals situats en gairebé tots els municipis de més de 5.000 habitants i depenents d'aquells centres, conformen una xarxa que cobreix la totalitat del nostre territori.

La concertació i la cooperació entre la Generalitat i els Ajuntaments varen fer possible el neixament, a finals del 1989, del Consorci per a la Normalització Lingüística com el marc on s'establirien els programes anuals comuns i els sistemes de coordinació entre els diferents centres.

El primer pas per a la territorialització de la política lingüística està pràcticament fet. El segon pas, l'adaptació de les propostes generals de normalització lingüística a cada realitat local concreta, en funció dels agents que s'hi mouen i de la situació sociolingüística, tot just està començant.

Aquest segon pas només es produirà realment si els programes de cada centre són el resultat de la concertació i la cooperació entre administració i societat, de manera que els objectius siguin compartits. Cada centre de normalització lingüística, per mitjà del seu Consell de Centre, ha d'integrar tots els agents locals implicats i ha d'aconseguir que les mateixes organitzacions, entitats, col·lectius i particulars, als quals van adreçades les propostes, es converteixin en els primers col·laboradors i difusors de les activitats del centre.

El Centre de Normalització Lingüística es convertirà, d'aquesta manera, en el centre de coordinació territorial, en el centre de recollida i transmissió de propostes i d'informació, en el laboratori d'anàlisi tècnica i de seguiment dels processos, en el centre de recursos per a l'aprenentatge i l'assessorament, en definitiva, en el cervell i el cor de la política de normalització lingüística del país.

Per a completar aquest segon pas és imprescindible que s'obrin les portes a la participació en el Plenari i el Consell d'Administració del Consorci per a la Normalització Lingüística de totes aquelles organitzacions i entitats, d'abast nacional, directament interessades en el procés de normalització lingüística, ja sigui com a agents impulsors, receptors o bé emissors.

La normalització lingüística en el món del comerç, de la justícia, de l'esport, en el camp empresarial, sindical, en els mitjans de comunicació, en l'ensenyament, etc., no tindria gaire sentit, ni tampoc cap eficàcia, sense la participació directa de les organitzacions empresarials, professionals, de les associacions gremials, dels sindicats, etc., que en són, alhora, els primers receptors i n'han d'ésser els primers impulsors.

En aquesta nova etapa el Consorci per a la Normalització Lingüística ha

de completar ràpidament el procés de territorialització i ha de convertir-se en l'òrgan de participació i cooperació, tant a nivell local com general, entre les administracions i el conjunt de la societat catalana.

Com a resultat d'aquestes transformacions el Consorci ha d'esdevenir l'òrgan executiu de bona part de la política lingüística adreçada a la societat civil. Aquesta política lingüística s'ha de complementar amb les accions que s'empren en el camp de l'ensenyament reglat i l'organització interna de les administracions catalanes.

5. Propostes programàtiques

Els socialistes des del Govern de la Generalitat en matèria de política lingüística ens fixem els objectius següents per als propers quatre anys:

a) Fins a finals de 1992

1.1. Reestructuració organitzativa interna:

- Farem el trasllat de l'actual Direcció General de Política Lingüística al Departament de Presidència, adaptant per tant l'estructura interna a les noves funcions.
- Crearem la comissió interdepartamental, amb presència activa i poder executiu en tots els Departaments i amb dependència directa del Conseller corresponent. L'estructura i composició d'aquesta comissió en cada departament serà l'adequada per poder assolir els objectius següents:
 - garantir la normalització lingüística en el funcionament intern del departament.
 - aplicar correctament i homogeniament en tots els Departaments els criteris lingüístics, sobretot pel que fa a les relacions externes.
 - assegurar la plena participació de cada departament en la redacció, aplicació i seguiment del Pla Integrat.

1.2. Actuacions en el Consorci per a la Normalització Lingüística.

- Completarem la xarxa de centres i serveis de Normalització Lingüística.
- Reformarem els estatuts i el reglament de funcionament del Consorci per adaptar-los a la nova estructura general, per guanyar en eficàcia i així garantir una autonomia més gran per a cada centre i, finalment, per a assegurar la plena participació de les entitats i les associacions cíviques, tant en el Plenari i el Consell d'Administració com en els consells de cada centre.
- Ampliarem els serveis centrals per tal de disposar de la capacitat

tècnica i organitzativa necessàries per poder assumir les noves funcions proposades.

- Revisarem el sistema de finançament del Consorci. L'augment del pressupost derivat de l'assumpció de noves funcions que són competència actual de la Direcció General de Política Lingüística, no ha de continuar representant un increment de l'aportació dels municipis, sinó un traspàs econòmic de la Generalitat equivalent als serveis traspassats.
- Constituïrem els consells de centre, Plenari i Consell d'Administració reformats abans d'acabar l'any 1992.

1.3. Confeccionar l'esborrany del Pla Integrat de Normalització Lingüística per al quadrienni 1993-1996.

b) Criteris bàsics per a l'elaboració del Pla Integral de Normalització Lingüística (1993-1996)

Els socialistes considerem que el primer Pla Integral de Normalització Lingüística hauria d'estar estructurat en cinc grans àmbits d'actuació i, per a cadascun d'ells, s'haurien de contemplar les propostes següents:

2.1. Administracions i empreses públiques

En el període de vigència d'aquest primer Pla Integrat caldrà completar el procés de normalització lingüística de totes les administracions públiques presents a Catalunya i, molt especialment, d'aquells àmbits més endarrerits (administració de justícia, de sanitat, moltes empreses de titularitat pública, etc.), per tal d'assegurar que al final d'aquest període qualsevol ciutadà pugui, realment, ser atès en català.

Durant l'any 1992 el Consell Executiu, en el marc del Pla Integrat, regularà per mitjà de disposicions reglamentàries la normalització de l'ús del català en tots els òrgans de la seva competència, en compliment del que es preveu en l'article 7 i la disposició addicional de la Llei de Normalització Lingüística.

2.2. Educació i joventut

Dins l'àmbit d'educació s'han de tenir en compte, per una banda, els cursos de català dirigits a tota la població en general i de l'altra l'actual sistema educatiu a Catalunya.

En el primer apartat, el de l'ensenyament d'adults:

- Implantarem un sistema educatiu totalment reglat que permeti al ciutadà assolir la titulació acreditativa de coneixement de la llengua catalana de la mateixa manera que actualment s'obté la titulació d'altres llengües.
- Potenciarem l'actual Escola Oficial d'Idiomes incrementant-ne la presència a tot el territori, fins que l'oferta arribi, com a mínim, a totes les poblacions de més de 10.000 habitants. S'haurà de traspasar a aquesta escola tots els nivells d'ensenyament general de català que fins ara depenen del Consorci per a la Normalització Lingüística, a la vegada que també s'haurà de traspasar tot el personal d'aquest ens i el de l'actual Direcció General de Política Lingüística que es dedica en aquestes tasques.
- Unificarem i reconeixem oficialment els títols de coneixements de català i, a la vegada, exigirem la possessió d'aquesta titulació per ocupar llocs de treball a l'administració catalana, en compliment de la Llei de la Funció Pública.
- Garantirem l'ensenyament de català en totes les escoles d'ensenyament d'adults i en tots els nivells: alfabetització, certificat d'estudis, pregraduat i graduat. Aquestes escoles han de deixar de dependre del Departament de Benestar Social i tornar a ocupar el lloc que els correspon dins del Departament d'Ensenyament de la Generalitat, a la vegada que s'articula la participació municipal en la seva gestió.
- Pel que fa a l'ensenyament bàsic, i amb l'objectiu de fomentar l'ús del català a les escoles, sobretot en la interrelació entre els escolars, millorarem, potenciarem i estendrem els actuals plans intensius de normalització lingüística i, a la vegada, vetllarem perquè es segueixin els programes d'immersió en tots els nivells d'EGB.

Per assegurar uns resultats òptims caldrà que cada escola segueixi un procés específic, en funció de quina sigui la seva població escolar i les seves característiques sociolingüístiques i garantint, sempre, les condicions lingüístiques que permetin el ple desenvolupament i l'aprenentatge harmònic de cada infant.

Aquest procés específic per a cada escola només serà possible en el marc d'una administració educativa descentralitzada, que es plantegi degudament la distribució del professorat, la dotació de materials didàctics i de formació en els centres de recursos, la relació amb els moviments de mestres i amb les associacions de pares.

- En aquest període caldrà iniciar una política de convenis entre el Govern i els Ajuntaments per a ampliar al màxim l'oferta educativa en

els nivells de parvulari i d'escola-bressol, ja que aquesta és l'edat idònia per introduir una llengua nova com a llengua vehicular, sense perjudici per a l'infant. El Pla Integrat haurà de definir les zones d'actuació prioritària en funció de la situació sociolingüística i del nivell sòcio-econòmic de cada població.

- A més de garantir que tots els alumnes acabin l'etapa d'EGB amb un coneixement real i suficient del català, és del tot imprescindible que aquesta etapa d'aprenentatge no es vegi estroncada a l'inici del BUP i la FP. En aquests nivells, s'haurien de crear les condicions perquè l'ensenyament en català representés un avenç clar en relació a l'EGB i aturar, així, el retrocés en l'ús del català que actualment s'experimenta entre l'alumnat i, fins i tot, entre el mateix professorat.

2.3. *Mitjans de comunicació*

- Donarem el suport econòmic i logístic necessari per consolidar els mitjans de comunicació en català -premsa, ràdio, televisió- fins a superar netament l'actual situació de feblesa i d'inferioritat en què alguns es troben.

- Promourem un major ús del català a la ràdio i a la televisió, mitjançant l'ampliació de programes en català a la ràdio, als canals de TV no dependents de la Generalitat, l'impuls d'un canal de TV que resulti de la concertació de les televisions locals i el suport clar a la introducció de la TV valenciana a Catalunya.

- Establirem i posarem en marxa un Pla d'estudi i desenvolupament de l'aplicació del català a les noves tecnologies àudio-visuals.

2.4 *Ambit sòcio-econòmic i àmbit sòcio-cultural*

El Consell Executiu de la Generalitat, amb la col·laboració de l'administració local i en el marc del Pla Integrat de Normalització Lingüística, ha de fomentar la normalització de l'ús del català en les activitats mercantils, publicitàries, culturals, associatives, esportives i de qualsevol tipus, d'acord amb el que preveu l'article 25 de la Llei de Normalització Lingüística.

El Pla Integrat i els programes anuals que el desenvolupin hauran de preveure les accions a realitzar en cada sector (associacions professionals, comercials, sindicals, empresarials, entitats culturals, esportives, etc.), articulant la participació dels agents implicats, i proposar, alhora, les mesures legals, econòmiques, fiscals, etc., necessàries per a complementar-les i consolidar-les.

El Pla Integrat hauria de preveure els instruments de suport tècnic

necessaris, així com també incloure els organismes públics o privats que hi participaran.

Aquestes àrees de suport tècnic són, bàsicament, la recerca sociolingüística i la investigació lingüística. En aquestes dues àrees serà bàsic el paper de l'Institut de Sociolingüística, del Termcat, de l'Institut d'Estudis Catalans i de molts departaments de les Universitats Catalanes, oblidats uns infravalorats els altres.

A més, el Pla Integrat ha de proposar mesures específiques per a aquelles zones del país que, per la seva situació sociolingüística, necessitin una especial atenció, amb l'objectiu principal d'impedir que quedin al marge del procés general de normalització lingüística.

6. La col.laboració amb les comunitats de parla catalana

S'emprendran negociacions del Govern de la Generalitat amb els Governos de les Comunitats Autònomes de les Illes, del País Valencià i d'Aragó, per a:

- Establir objectius comuns i programes de cooperació permanent en relació amb la normalització del català i amb la producció cultural en català.
- Establir programes conjunts d'ajut específics a manifestacions culturals en llengua catalana: edicions, teatre, cinema, cançó, literatura, etc.
- Unificar els criteris per a l'expedició de títols de coneixement del català i, en conseqüència, obtenir el reconeixement per part de cada comunitat dels títols oficials lliurats per les altres comunitats.
- Crear, conjuntament, un Consell Social de la Llengua Catalana amb participació d'entitats i personalitats de les tres comunitats.

7. La política lingüística de l'Estat

En compliment de l'article 3.3 de la Constitució cal que l'Estat defineixi una política lingüística pròpia en relació a les diferents llengües de les Comunitats Autònomes amb una llengua pròpia distinta del castellà. El precepte constitucional de protecció i foment d'aquestes llengües hauria de concretar-se, en el cas del català, en els aspectes següents:

- Establir acords de col.laboració amb la Generalitat per a garantir l'adaptació del funcionament lingüístic dels òrgans de l'administració perifèrica de l'Estat i de les empreses públiques estatals, presents a Catalunya, al que es preveu en la Llei de Normalització Lingüística i,

molt especialment, a la disposició addicional i a la disposició transitòria primera.

- Garantir la validesa jurídica de qualsevol document escrit en català que hagi de tramitar-se o de resoldre's en l'àmbit de la mateixa administració central de l'Estat. Creació d'un Servei Oficial de Traduccions que asseguri aquesta possibilitat.
- Desenvolupar programes d'intercanvi, divulgació i promoció del català a la resta de l'Estat, en cooperació amb les Comunitats Autònomes. En aquest sentit, fomentar la distribució de llibres en català i la subscripció de revistes d'actualitat, polítiques, literàries, científiques en català, a totes les principals biblioteques públiques d'Espanya.
- Consolidar les càtedres de català ja creades i donar suport a la creació de noves càtedres.
- Adoptar les mesures adients perquè els professors destinats a les comunitats de llengua catalana tinguin la formació pedagògica, cultural i lingüística adequada als programes educatius que hagin de desenvolupar.
- Fomentar l'aprenentatge sobre la realitat plurinacional i plurilingüística d'Espanya mitjançant els plans d'estudi en general i, particularment, a través de les assignatures de Llengua, Literatura i Història, a l'EGB, el Batxillerat i la Formació Professional.
- Fomentar la divulgació i la presència del català al món, en tant que llengua de cultura. Impulsar un programa específic d'ajuts per a la difusió del català a les més de 120 universitats del món on s'ensenyà.
- La cooperació del Govern de l'Estat en el finançament dels programes de normalització lingüística de la Generalitat i de la resta de comunitats de llengua catalana.

8. La política lingüística a Europa

S'impulsarà l'acció política del Govern de la Generalitat, amb els diputats catalans a Europa, prop de les institucions europees i, quan pertoqui, prop del Govern de determinats Estats, per:

- Tractar d'aproximar la Catalunya Nord i la política lingüística del Govern francès a la línia de cooperació que pugui obrir-se entre les altres terres de parla catalana dins l'Estat espanyol.
- Aconseguir el ple reconeixement oficial del català a les institucions europees com a llengua de 10.000.000 d'europeus i d'un Estat

(Principat d'Andorra). Mentrestant, traduir al català els documents fonamentals de la CEE, negociar que el català sigui llengua oficial de tots els actes de la CEE que tinguin lloc a Catalunya i aconseguir el reconeixement del dret a l'ús del català a totes les institucions europees.

- Impulsar l'aprovació pel Parlament Europeu de "la Carta de les Llengües", elaborada pels socialistes catalans i ja aprovada pel Consell d'Europa. Sense trencar la solidaritat amb les "llengües minoritàries", treballar en una tercera via que doni al català el tractament que li correspon, no homologable amb el que reben aquelles.
- Oposar-se a qualsevol marginació o menyspreu de qualsevol de les llengües europees no estatals.

ELS MITJANS DE COMUNICACIÓ AL SERVEI DE LA DEMOCRÀCIA

1. L'espai públic de comunicació

El paper central dels mitjans de comunicació a la nostra societat resulta evident. Ells asseguren la informació necessària per a la constitució de l'opinió pública, emparen la llibertat d'expressió i són el sostenidor del dret a la informació.

Però actualment, els mitjans de comunicació es veuen sotmesos a múltiples tensions. D'una banda, competeixen entre si disputant-se no només el públic sinó el concurs de la publicitat. D'altra, pugnen per a consolidar la seva influència entre sistemes de formació d'opinió pública cada cop més poderosos: el sistema cultural, el polític, l'educatiu. A la vegada, viuen entre la tensió de la dinàmica empresarial per la qual es regeixen i les obligacions que els imposa el seu quotidià contacte amb les seves pròpies audiències.

Els mitjans han de ser, doncs, eines de comunicació i formació al servei de la democràcia i del progrés social. Per tant, si bé troben en el joc del mercat elements claus per al compliment de les seves pròpies funcions, no pot descartar-se que requereixin polítiques de comunicació adients que aportin el seu desenvolupament i la seva contribució a l'enriquiment de la vida social.

2. Eixos de l'acció de Govern

L'acció de Govern Socialista des de la Generalitat tindrà com a eixos principals els següents:

- a) La consecució d'un acord ampli, general i de progrés entre els diferents col·lectius que participen a l'àmbit de la comunicació de Catalunya.
- b) El recolzament a la pluralitat com a fonament de la convivència i acció en comú.
- c) La democratització i la transparència informativa dels mitjans públics orientats realment de cara al servei al poble de Catalunya i no cap a interessos partidistes.
- d) El sosteniment del lliure ús del català i el seu enfortiment com a eina de comunicació als mitjans de comunicació de masses.
- e) La instauració d'una política de comunicació transparent i eficaç per part de la Generalitat.

- f) La potenciació de la informació local i municipal com a servei directe al ciutadà.

3. Accions concretes

Les mesures concretes i immediates de Govern que adoptarem els socialistes des de la Generalitat són:

- a) Garantir la democratització de la informació i programació d'aquells mitjans públics referents als que tenen competències.
- b) Adequar la Corporació Catalana de Ràdio i Televisió al pluralisme i la participació pertinents a la nostra societat.
- c) La potenciació i l'estímul mitjançant recolzaments econòmics i altres a la comunicació municipal i local.
- d) La creació dins del Consell Executiu d'una àrea específica destinada als mitjans de comunicació, encarregada fonamentalment de:
 - La planificació i seguiment del desenvolupament de la comunicació global de Catalunya.
 - La informació i la comunicació institucionals, dins les quals s'assumiria la funció de portaveu de Govern.
- e) La creació de l'Institut Català de la Comunicació destinat a servir d'àmbit de relació als diferents actors de la comunicació a Catalunya.
- f) La potenciació de la formació pública sobre la comunicació.
- g) La potenciació de l'aprofundiment de la descentralització efectiva del servei de RTVE a Catalunya.
- h) L'abertura del Canal 33 de RTVC a les iniciatives municipals i locals que assegurin la seva descentralització al territori.
- i) La potenciació del desenvolupament de la teledistribució.
- j) La potenciació i l'enfortiment de Ràdio 4, que ha de continuar en funcionament després de 1992.

L'ADMINISTRACIÓ LOCAL: CLAU PER VERTEBRAR CATALUNYA

Catalunya necessita una Generalitat forta, amb competències àmplies i recursos suficients, per assegurar un elevat nivell d'autogovern. Però l'autonomia del poble català no s'acaba aquí sinó que precisa també d'una administració local forta que actuï de contrapès al poder del Govern de la Generalitat i que garanteixi al ciutadà gaudir d'una llibertat que comença en el seu Ajuntament.

Per això cal disposar d'uns camps de joc -els àmbits competencials i els recursos financers propis per cada administració, la local i l'autonòmica- perfectament delimitats i unes regles de joc -les Lleis del Parlament de Catalunya- respectuoses per tothom i que evitin, en la mesura del possible, les rivalitats i els enfrontaments esterilitzants.

La nova organització territorial de Catalunya, ajornada durant tant de temps i considerada des de sempre com un dels eixos bàsics del nostre autogovern, ha estat, lamentablement, una gran oportunitat perduda. El Govern de Convergència i Unió ha dissenyat un model feixuc, anacrònic i partidista, l'ha imposat unilateralment contra el parer de totes les altres forces polítiques.

No és estrany, doncs, que els socialistes ens proposem com a objectiu prioritari de Govern formular una proposta d'organització territorial de Catalunya que respongui plenament al contingut de l'article cinquè de l'Estatut d'Autonomia, que sigui acordat amb les forces polítiques parlamentàries i que reflecteixi la realitat territorial diversa del país. Un model d'organització que agilitzi i aproximi l'administració al ciutadà, tot evitant duplicitats administratives i burocràtiques i pressions fiscals innecessàries.

Deixarem, doncs, sense efecte les Lleis d'Organització Territorial aprovades unipartidàriament i constituïrem sota criteris de consens una comissió específica amb els millors experts en la matèria, els quals, en base a una rigorosa consulta municipal i del coneixement que es disposa de les relacions interterritorials, sòcio-econòmiques i administratives, formularan una proposta que constituirà l'esborrany del projecte definitiu que, amb el consens més ampli possible, aprovarà el Parlament de Catalunya.

Finalment, i des del nostre punt de vista, el nou model territorial ha de basar-se en una voluntat expressa de cooperació institucional, imprescindible

ble per poder dur a terme els grans projectes d'interès general.

Els socialistes considerem com a principis inspiradors del model territorial els següents:

1. El Municipi

El Municipi és l'ens fonamental de l'administració local i la unitat bàsica de convivència dels ciutadans. La funció principal dels Ajuntaments és la representació política dels interessos del poble i la gestió dels serveis i de les activitats que les competències pròpies i obligatòries els atorguen, però també la intervenció directa en tots aquells problemes que afecten els ciutadans.

La funció primordial dels Ajuntaments és assegurar que tots els ciutadans, indistintament del municipi on viuen, rebin els serveis mínims necessaris a què tenen dret. Una funció certament difícil que molts municipis a Catalunya, per raó de la seva capacitat econòmica o demogràfica, no poden complir o només poden fer-ho parcialment.

En aquest sentit, és urgent l'elaboració definitiva d'un Mapa Municipal de Catalunya, on es reculli la realitat present dels nostres pobles i ciutats, s'analitzi la seva capacitat de prestar els serveis obligatoris, s'articuli la resolució de nombrosos problemes existents en matèria de límits i d'enclavaments, s'estimuli la fusió voluntària dels municipis per tal de contribuir a la superació progressiva del minifundisme actual i s'assenyalin les vies possibles d'agrupació municipal per a la prestació de serveis comuns (mancomunitats, consorcis, etc.).

Per altra banda, els socialistes

- Promourem l'exercici per part dels Ajuntaments de competències delegades per altres administracions. Més concretament, es traspasarà als municipis la gestió dels serveis d'atenció personal i els recursos necessaris perquè puguin ser prestats adequadament.
- Potenciarem les viles i ciutats mitjanes, siguin o no cap de comarca, perquè exerceixin de forma efectiva el necessari paper dinamitzador del seu entorn més immediat.
- I farem possible que els municipis més poblats i amb característiques singulars puguin dotar-se, si així ho desitgen, d'una Carta Municipal pròpia per a la seva organització territorial.

2. La comarca

La comarca ha de configurar-se com un ens d'administració local, de naturalesa més administrativa que política, al servei dels municipis que la

integren i amb un àmbit territorial adequat per assegurar, fonamentalment, la prestació correcta de tots els serveis municipals que no puguin ser assumits en bones condicions tècniques i econòmiques pels Ajuntaments.

Les comarques no disposaran de competències pròpies sinó que actuaran exercint competències delegades, sigui pels Ajuntaments, sigui per la Generalitat i les Diputacions que al mateix temps els transferiran els recursos financers corresponents.

La diversitat i el desequilibri territorial existent en l'actualitat a Catalunya fa impensable un mapa comarcal basat en l'homogeneïtat. Tant el seu nombre, com la seva extensió i sobretot els serveis que prestin dependran, fonamentalment, de la voluntat dels municipis, voluntat orientada i normada des del Parlament per les Lleis corresponents.

Els Consells Comarcals seran representatius de la voluntat democràtica que els ciutadans expressin en les eleccions municipals i específicament s'hi integraran tots els alcaldes dels municipis que formin part de cadascuna de les comarques.

3. Les entitats metropolitanes

Els socialistes som partidaris de crear agrupacions de municipis basats en fets metropolitans, propis de societats industrials on es concentra un elevat percentatge de la població del país. Les entitats metropolitanes faciliten l'ordenació urbanística d'àrees intensament poblades, permeten racionalitzar la prestació de serveis bàsics i possibiliten la formulació de propostes d'actuació i ordenació econòmica.

En aquest sentit, els socialistes considerem imprescindible l'existència d'un organisme que expressi políticament la realitat metropolitana de Barcelona, doni resposta a les seves necessitats globals i eviti la fragmentació actual. Aquest organisme disposarà d'una Carta on es fixi el seu marc competencial i els seus recursos i garantirà la representació política de tots els municipis que l'integrin. El seu àmbit territorial serà definit prèvia consulta a tots els municipis adscrits a l'àmbit de l'antiga Regió I.

4. Les regions

La nova organització territorial no ha donat resposta, incomprensiblement, a la necessitat de configurar els òrgans en què ha d'estructurar-se territorialment l'administració de la Generalitat, avui completament centralitzada. Caldrà abordar, doncs, aquest procés sota els principis de descentralització, de desconcentració i d'eficàcia administrativa. En aquest sentit és imprescindible que les regions coincideixin territorialment amb altres realitats territorials

ja configurades -les actuals províncies-, o que aquestes s'adaptin en el futur a les regions, a fi d'evitar l'aparició de nous àmbits administratius que només serveixen per complicar la situació.

5. Les Diputacions

En l'actual marc constitucional i estatutari, les Diputacions tenen assignada una funció de suport i assessorament als municipis -especialment als que disposen de menys mitjans- i de garantia de l'equilibri necessari en les prestacions que els ciutadans han de rebre en el conjunt del territori. Aquesta funció entronca amb la que realitzen en la majoria dels països del nostre àmbit geogràfic els anomenats ens intermedis, que molt sovint actuen també per delegació dels governs regionals i en gestionen algunes competències.

Les Diputacions són, a més, òrgans representatius relativament potents que donen força al sector local excessivament esmicolat a nivell municipal; el seu àmbit d'actuació, la província, és prou extens com per permetre un gairebé òptim planejament -i prestació- de determinats serveis públics que desborden àmpliament els límits municipals i, fins i tot, comarcals.

Caldrà, doncs, adequar les províncies i les Diputacions per encaixar-les en el nou model territorial de comarques i regions. En l'aspecte territorial és evident que no és convenient que hi hagi gaires més províncies llevat d'una d'àmbit metropolità; i que regions i províncies s'han de fondre en una única divisió territorial. En l'aspecte dels serveis que actualment presten caldrà delegar-ne alguns als grans municipis i a les comarques, i que la Generalitat es faci càrrec de la prestació d'aquells que corresponen al seu àmbit competencial sense que això pugui representar en cap moment una minva dels recursos totals del sector local.

ENFORTIR LES INSTITUCIONS DE LA VALL D'ARAN

Es socialistes haram que Aran, un territori dotat damb una lei especifica, auance en sòn projecte de autonomia e de normalisacion culturau. Fomentant er ensenhament der aranés-occitan enes escoles, e collaborant damb es instucions araneses, tà arténher eth nivéu de eficàcia que es ciutadans demoren des administracions.

EL FINANÇAMENT DELS ENS LOCALS

La insuficiència financera és un mal crònic de la nostra administració local, i en particular dels Ajuntaments. Per això els socialistes ens

comprometem a anar dotant els municipis dels recursos suficients per al desenvolupament de les funcions que realitzin, tant per a les que els són pròpies com per a aquelles que gestionin per delegació d'altres administracions.

La Generalitat farà costat als Ajuntaments en la petició d'increment del Fons Nacional de Cooperació Municipal i dotarà de manera suficient el Fons de Cooperació Local de Catalunya, fent-ne partíceps els Ajuntaments i les Diputacions juntament amb les comarques.

Des del Govern de la Generalitat, els socialistes lluitarem per tal d'aconseguir una distribució dels recursos públics de l'ordre del 25% per a les Administracions Locals, del 25% per a les Comunitats Autònomes i del 50% restant per a l'administració de l'Estat.

CATALUNYA I EUROPA: REPTE I ESPERANÇA

L'Europa Federal és la gran oportunitat perquè Catalunya i els altres pobles d'Europa puguin desenvolupar-se en plenitud i realitzar-se en tant que comunitats. La dimensió europea és l'espai on Catalunya pot desenvolupar totes les seves potencialitats.

Catalunya ha de ser part activa en el procés de construcció d'Europa i exercir totes les possibilitats d'acció europea, tant a través de l'Estat, com directament a través del Consell de les Regions i poders locals -inclòs en els Tractats a proposta hispano-alemanya-, del Consell de les ciutats i les Regions d'Europa i de la nostra presència i projecció exterior.

El repte que suposa la integració europea ha d'inspirar la gestió del Govern de la Generalitat: la política industrial, la política d'ensenyament i la formació tècnica i professional, la gestió del medi ambient, la política de transports i aquells altres temes prioritaris per a Catalunya que desenvolupem en els apartats anteriors d'aquest programa, han de tenir com a objectiu immediat l'adequació al marc comunitari, fent una política decidida i aplicant, amb la màxima rendibilitat, els recursos econòmics que la pròpia comunitat dedica a la correcció de desequilibris i a l'ajut per les activitats econòmiques amb especials problemes. En aquest sentit és urgent afrontar la reconversió d'activitats a la zona de frontera, per la qual cosa la Comunitat, gràcies molt especialment a iniciatives dels socialistes catalans al Parlament Europeu, destina un fons especial, l'INTERREG.

Catalunya ha de ser capdavantera en la política regional de la Comunitat i prendre la iniciativa en la cooperació entre regions europees, especialment en els camps de la cooperació industrial, mediambiental, del turisme, de l'intercanvi cultural i de la formació, posant una atenció prioritària en la cooperació amb les nostres regions veïnes -cal aprofundir urgentment la cooperació interfronterera amb el Rosselló i el Migdia francès-, i amb aquelles regions de similars característiques industrials.

Hem d'aprofundir la política de connexió del conjunt de la societat catalana i les seves entitats i associacions amb Europa. Per això és prioritari informar i posar en contacte la vida catalana amb la realitat europea. En aquest sentit és urgent la reconversió del Patronat Català Pro Europa en un organisme dinàmic, plural i no sectari que d'una banda doni informació i obri portes a tota la societat catalana, i d'altra banda faci una veritable promoció

exterior de Catalunya.

Ahora impulsarem en les institucions europees polítiques que tinguin en compte les diferents realitats culturals i polítiques de les nacions, i seguirem insistint en l'avenç de la utilització del català en els àmbits europeus on això és factible i en la promoció de la llengua i realitat cultural de Catalunya arreu d'Europa.

1. Projecció Internacional i Actuació Exterior

La fallida dels sistemes comunistes i els canvis en els països del centre i l'est europeu, els conflictes a l'Orient i al Sud del món i les seves conseqüències són la demostració rotunda que vivim en un món absolutament interdependent. Més enllà de la seva vocació europea Catalunya ha de tenir per tant una projecció internacional i potenciar al màxim la seva capacitat d'acció exterior, per tal de mantenir unes relacions internacionals sòlides i no una simple política d'aparador basada en el turisme propagandístic.

Catalunya pot fer un paper en el concert mundial: acostant-se als pobles del centre i de l'est d'Europa per als que Catalunya, a través del federalisme, pot representar un model de transició i d'aprofundiment no traumàtic dels drets nacionals; establint un diàleg amb tots els pobles amb qui compartim la Mediterrània i potenciant la relació i la cooperació en aquesta regió; estrenyent els lligams culturals, comercials i de tota mena que ens han mantingut sempre a prop de l'Amèrica Llatina.

Orientarem les nostres accions internacionals extracomunitàries a l'extensió de la democràcia, al desenvolupament i a promoure la confiança entre els ciutadans i entre els pobles com a condicions totes elles indispensables per a establir la pau, i la millora i manteniment de les condicions d'habitabilitat del planeta, avui ja molt malmeses.

2. La cooperació al desenvolupament

La creixent depauperació del Tercer Món i els seus efectes devastadors sobre dues tercers parts de la humanitat i cada dia més preocupants a les nostres pròpies societats fa necessari trobar noves vies de relació més solidàries amb els països menys desenvolupats. Qüestions com la superpoblació, la immigració massiva des del sud i des de l'est, l'extensió de malalties que es creien controlades, per posar només algunes exemples, fan impossible ja restar indiferent a aquesta situació, fent imprescindible l'establiment d'una política de cooperació. El teixit econòmic i industrial de Catalunya, basat fonamentalment en les petites i mitjanes empreses, està perfectament capacitat per realitzar una gran tasca de transformació del teixit

econòmic i industrial dels països del Sud -especialment a Iberoamèrica-. Des del Govern de la Generalitat, prèvia definició del marc general dels interessos de cooperació, donant a les empreses catalanes crèdits i facilitats per a la inversió en els països esmentats.

Igualment cal estimular la participació de la societat catalana en aquest terreny, on és ja una de les més actives i eficaces tal com ho demostren les diverses ONG que, malgrat el poc suport de l'actual Govern, treballen des de Catalunya. Cal una Llei que reguli la cooperació i les relacions entre les institucions i les organitzacions no governamentals de cooperació al desenvolupament, estimulant el protagonisme d'aquestes.

Bona gent, bon Govern.

